

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2021 / II

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2021/II

I: ÖNSÖZ

2021 yılı Temmuz ayında yayınlanan IMF Küresel Ekonomik Görünüm Güncelleme raporunda küresel ekonomik büyüme oranı için yapılan tahmin 2021 yılı için yüzde 6'da sabit tutulmuş, 2022 yılı için ise 0,5 puan yukarı yönlü revize ile yüzde 4,9 olarak açıklanmıştır. 2022 yılı için yapılan revize, gelişmiş ülke ekonomileri için yapılan yukarı yönlü revizelerden kaynaklanmıştır. IMF raporunda, gelişmekte olan ekonomilerde gıda fiyatlarındaki yükselişe bağlı yüksek enflasyon beklentileri olduğuna değinilmiştir. Bu konuda, gelişmekte olan ülkelerin merkez bankalarının geçici yüksek enflasyonun kalıcı hale gelmemesi için önleyici tedbirleri almalarının önemine vurgu yapılmıştır. Dünya Bankası tarafından 2021 yılı Haziran ayında yayınlanan Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda ise 2021 yılı küresel ekonomik büyüme hızı için yüzde 5,6 oranı öngörülmüştür. Raporda, küresel büyümenin birkaç büyük ekonomide yoğunlaştığından ve çoğu gelişmekte olan ekonomilerin geride kaldığından bahsedilmiştir.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 2021 yılı Temmuz ayında gerçekleştirdiği toplantısında bir haftalık repo faiz oranı olan politika faizinde herhangi bir değişikliğe gitmeyerek yüzde 19 oranında sabit tutmuştur. Toplantı sonrası yayınlanan metinde Nisan ayı Enflasyon Raporu tahmin patikasındaki belirgin düşüş sağlanana kadar para politikasındaki mevcut sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceğinin altı çizilmiştir.

2021 yılı ikinci çeyreğinde ülkemizde bir önceki aya göre enflasyon oranları Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 1,94, yüzde 1,62 ve yüzde 3,14 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon oranları Nisan ayında yüzde 16,45, Mayıs ayında yüzde 17,46 ve Haziran ayında ise yüzde 19,93 oranında gerçekleşmiştir. 2021 yılı Haziran ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu sektörler yüzde 37,91 ile mobilya ve ev aletleri, yüzde 34,13 ile ulaşım ve yüzde 30,78 ile sağlık kalemleridir. 2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla en düşük fiyat artışı ise yüzde 5,82 ile alkollü içecekler ve tütün kaleminde olmuştur.

2021 mali yılının ikinci çeyreğinde bütçe gelirleri 2.081 milyon TL ve bütçe giderleri ise 2.309,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylelikle, 2021 yılı ikinci çeyreğinde kamu maliyesi 228,2 milyon TL açık vermiştir. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 37,6 artış yaşayarak 1.273,4 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan vergi dışı gelirler kalemi ise 2020 yılı aynı döneminde 261,2 milyon TL seviyesinde iken, 2021 yılı ikinci çeyreğinde 287,8 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Böylelikle, vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki payları sırasıyla yüzde 61,2 ve yüzde 13,8 olmuştur. 2021 yılı ikinci çeyreğinde bütçe giderleri içerisinde en büyük paya sahip ilk iki kalem ise cari transferler ve personel giderleridir. Bu kalemler sırasıyla 1.026,8 milyon TL ve 766,7 milyon TL olarak gerçekleşmişlerdir. İlgili kalemlerin toplam bütçe giderleri içindeki payı ise cari transferler için yüzde 44,5 ve personel giderleri için ise yüzde 33,2 olmuştur.

KKTC Ticaret Dairesi tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre 2021 yılı birinci çeyreğinde ihracat ve ithalat rakamları sırasıyla 46,1 milyon ve 264,9 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam ihracat yüzde 24 artış gösterirken, toplam ithalatta ise yüzde 17 düşüş gerçekleşmiştir. 2021 yılı ilk çeyreğinde ithalat içerisinde en büyük paya sahip ilk üç kalem yüzde 8,26 ile taşıt araçları, yüzde 7,29 ile yakıt ve yüzde 3,58 ile inşaat demiri kalemi olmuştur.

2021 yılı ikinci çeyreğinde bankacılık sektörünün aktif toplamı Haziran ayı sonu itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,25 artarak 56.892,3 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay sahibi yüzde 55,25 ile brüt krediler, ikinci en büyük pay sahibi ise yüzde 28,63 ile nakit ve nakit benzeri kalemler olmuştur. Sektörün pasif toplamı içerisinde en büyük paya sahip kalem olan mevduat toplamı ise 2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 46.859,3 milyon TL olmuştur. Mevduatın toplam pasifler içerisindeki payı ise yüzde 82,36 oranındadır. Bankacılık sektöründe mevduatın krediye dönüşüm oranı 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,15 puan yükselerek yüzde 67,08 seviyesine ulaşmıştır. Sektörün tahsili gecikmiş alacakları (TGA) ise bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,35 azalarak 1.513,2 milyon TL'ye gerilemiştir.

Bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği standart rasyosu (SYSR) 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,38 puanlık bir artışla yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 16,31 seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka grupları bazında incelendiğinde SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 14,33, özel sermayeli bankalarda yüzde 12,42 ve şube bankalarında ise yüzde 22,32 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı ikinci çeyreği itibarıyla seçilmiş ekonomilere ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün detaylı şekilde yansıtıldığı bu bültenin konuya ilgi duyanlara fayda sağlamasını umar, hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Rifat GÜNAY

Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2021 / II

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Faks

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

Web Sitesi

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-posta

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdeki veriler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkündür. Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
ATM	Otomatik Vezne Makinesi/Bankamatik
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
Brexit	Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışı
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EA 19	Avro Bölgesi
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
Fed	ABD Merkez Bankası
FOMC	ABD Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Komitesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GSMH	Gayrisafi Milli Hâsıla
GSYH	Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla
IMF	Uluslararası Para Fonu
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ONS	Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PMI	Satın Alma Yöneticileri Endeksi
PPK	Para Politikası Kurulu
RAV	Risk Ağırlıklı Varlıklar
RG	Resmi Gazete
SYSR	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YP	Yabancı Para
YEP	Yeni Ekonomik Program
Yİ-ÜFE	Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi
\$/USD	Dolar, ABD doları
€/EUR	Euro, Avro
£/GBP	Sterlin

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP işlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	v
III: TANIMLAR	v
İÇİNDEKİLER	vii
IV: TABLO LİSTESİ	ix
V: GRAFİK LİSTESİ	xi
1 ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1 Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2 Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1 Büyüme.....	2
1.2.2 Enflasyon.....	3
1.2.3 Politika Faizleri.....	3
1.2.4 Döviz Kurları.....	4
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR	5
2.1 İstihdam	5
2.2 Enflasyon	6
3 DIŞ TİCARET VE TURİZM	9
3.1 İhracat ve İthalat Gelişmeleri	9
3.2 Turizm	12
4 BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1 2021 Yılı İkinci Çeyrek Sonuçları	15
4.2 Gelirler	15
4.3 Giderler	16
4.4 Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5 Finansman Dengesi	18
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	21
5.1 Bankacılık Sektörünün Genel Görünümü	21
5.1.1 Finansal Derinleşme.....	21
5.1.2 Bankacılık Sektörünün Performans Rasyoları.....	21
5.1.3 Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma.....	22
5.1.4 Banka, Şube, Personel ve ATM Sayısı.....	22
5.2 Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	24
5.2.1 Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler.....	25
5.2.2 Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler.....	27
5.2.3 Krediler.....	28
5.2.4 Menkul Değerler Cüzdanı.....	30

5.2.5	Mevduat.....	31
5.2.6	Özkaynaklar.....	34
5.3	Para Arzı.....	35
5.4	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	36
5.5	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	39
6	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>.....	41
6.1	Sermaye Yeterliliği.....	41
6.2	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	42
6.3	Aktif ve Özkaynak Kârlılığı.....	44
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>.....	45
EK B.	<i>İSTATİSTİKİ VERİLER</i>	47
EK C.	<i>NOTLAR</i>	87

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1: GSYH Tahminleri	1
Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm (kişi)	5
Tablo 2.2: Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü (kişi)	5
Tablo 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)	8
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....	9
Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları).....	10
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay).....	11
Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	12
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı	12
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler.....	14
Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler	14
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....	15
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....	16
Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)	17
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)	18
Tablo 4.6: KKTC Maliye Bakanlığı'nın KKTC Merkez Bankası Aracılığı ile Gerçekleştirdiği TL DİBS İhaleleri	19
Tablo 5.1: Performans Rasyoları	21
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)	22
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....	22
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	23
Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler	23
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	24
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)	25
Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)	26
Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)	26
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	27
Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....	28
Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	31
Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	32
Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	33
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Milyon TL)	33
Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	34
Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	35
Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi.....	36
Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)	37
Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)	38
Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%).....	39
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar(Milyon TL)	41
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	43
Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%).....	44
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....	45
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler	46
Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	48
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	49
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	50
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)	51
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)	52
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	53

Tablo B.7: KKTCCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	54
Tablo B.8: KKTCCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%).....	55
Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	56
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	57
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	58
Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL).....	59
Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	60
Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	61
Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	62
Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	63
Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL).....	64
Tablo B.18: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)	65
Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	66
Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)	67
Tablo B.21: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL).....	68
Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	71
Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	71
Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL).....	72
Tablo B.29: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	73
Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	74
Tablo B.31: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	75
Tablo B.32: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	76
Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	77
Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	77
Tablo B.35: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)	78
Tablo B.36: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim.....	78
Tablo B.37: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları.....	79
Tablo B.38: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)	79
Tablo B.39: Asgari Ücret Gelişmeleri	80
Tablo B.40: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	81
Tablo B.41: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)	82
Tablo B.42: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)	83
Tablo B.43: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı.....	84
Tablo B.44: 2019 - 2020 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)	84
Tablo B.45: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı.....	85

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	2
Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları	3
Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	4
Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)	4
Grafik 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım	5
Grafik 2.2: Başvurular - Münhaller - Yerleştirilenler	5
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.6: 12 Aylık Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları	7
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat	10
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ihracat + ithalat), Dış Ticaret Dengesi (ihracat - ithalat)	11
Grafik 3.3: 2021 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2019 ve 2020 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması	13
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)	13
Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi	13
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	18
Grafik 4.5: Yıllar İtibarıyla Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	19
Grafik 4.6: T.C. Yardım ve Kredilerinin GSYH'ye Oranı (%)	20
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)	21
Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	23
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)	25
Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)	26
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	27
Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)	27
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)	29
Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)	29
Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)	29
Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	30
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	30
Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)	31
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)	32
Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	32
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	34
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları	35
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı	36
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	41
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar	41
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	42
Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı	42
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi	42
Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı	43
Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA	44

1 ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1 GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

IMF tarafından 2021 yılı Temmuz ayında yayınlanan Küresel Ekonomik Görünüm Güncelleme raporunda küresel ekonomik büyüme tahmini 2021 yılı için yüzde 6'da sabit tutulmuş, 2022 yılı için ise 0,5 puan yukarı yönlü revize ile yüzde 4,9 olarak öngörülmüştür. İlgili revize büyük ölçüde gelişmiş ülke ekonomileri için yapılan yukarı yönlü büyüme tahminlerinden kaynaklanmaktadır. Özellikle ABD'de 2021 yılının ikinci yarısında yasalaşması beklenen ek mali destek paketi ve genel olarak gelişmiş ülkelerdeki sağlık parametrelerindeki iyileşme eğilimi revizede etkili olmuştur.

IMF raporunda fiyat belirsizlikleri yüksek olsa da, 2022 yılında çoğu ekonomide enflasyonun salgın öncesi seviyesine döneceği beklentisinden bahsedilmektedir. Raporunda, gelişmekte olan ekonomilerde kısmen yüksek gıda fiyatlarına bağlı olarak yüksek enflasyon beklendiğine değinilmiştir. Merkez bankalarının yaşanan geçici enflasyona karşı herhangi bir adım atmamaları ve temel fiyat dinamikleri netleşene kadar sıkılaştırmadan kaçınmaları gerektiği önerilmiştir. Ayrıca, merkez bankalarının para politikası görünümüne ilişkin şeffaf iletişimi tercih etmelerinin, enflasyon beklentilerinin şekillenmesi ve finansal koşulların erken sıkılaşmasına karşı önemli bir rol oynayacağı ifade edilmiştir. Diğer taraftan, geçici yüksek enflasyonun kalıcı hale gelerek, gelişmekte olan ülke merkez bankalarının bu kapsamda önleyici tedbirleri almasını gerektirecek durumların oluşması riskinin de olduğuna değinilmiştir.

Küresel Ekonomik Görünüm Güncelleme raporunda küresel risklerin ciddiyetini koruduğu belirtilmiştir. Raporunda aşılama hızının öngörülenden daha yavaş ilerliyor olmasının, virüsün daha fazla mutasyona uğramasına sebep olabileceğine ve enflasyon beklentilerinin daha hızlı artması ve gelişmiş ülkelerde para politikası görünümünün yeniden değerlendirilmesi durumunda finansal koşulların hızlı bir şekilde sıkılaşabileceğine vurgu yapılmıştır. Kötüleşen salgın dinamiklerinin ve daha sıkı dış finansal koşulların gelişmekte olan ekonomilerin iyileşme hızını geciktirebileceğine ve küresel büyüme hızını raporda

belirtilen tahminden daha aşağıya çekebileceğine değinilmiştir.

Raporunda, Covid-19 salgın krizine birçok ülkenin yüksek borç seviyeleri ve sınırlı kaynaklarla girdiğinden ötürü, uluslararası likiditeye erişimin bu ülkelerin krizle mücadele etmesine yardımcı olmak için hayati önem taşıdığına dikkat çekilmiştir. Raporunda bu noktada, IMF'nin 650 milyar ABD doları olarak önerdiği Özel Çekme Hakları (SDR) tahsislerinin uzun vadede küresel ihtiyacı karşılayacağı ve mevcut rezervlere takviye olacağına altı çizilmiştir. SDR tahsisatının yaklaşık 275 milyar ABD dolarına denk gelen kısmının gelişmekte olan ekonomilere tahsis edileceği belirtilmiştir.

Dünya Bankası tarafından 2021 yılı Haziran ayında yayınlanan Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda küresel ekonominin oldukça güçlü ancak dengesiz bir toparlanma yaşadığına değinilmiştir. Küresel büyüme hızının 2021 yılında yüzde 5,6 ile son 80 yıl içindeki en güçlü durgunluk sonrası büyüme hızına ulaşacağı öngörülmektedir. Raporunda, küresel büyümenin birkaç büyük ekonomide yoğunlaştığından ve çoğu gelişmekte olan ekonomilerin geride kaldığından bahsedilmektedir. 2022 yılına kadar gelişmiş ekonomilerin yaklaşık yüzde 90'ının salgın öncesi kişi başı gelir seviyesine ulaşmaları beklenirken, bu durumun gelişmekte olan ekonomilerin sadece üçte biri için geçerli olacağı öngörülmektedir.

Tablo 1.1: GSYH Tahminleri

	2019	2020 ¹	2020 ²	2021 ³	2021 ⁴
IMF	2,8	3,3	-3,2	3,4	6,0
Dünya Bankası	2,3	2,5	-3,5	2,6	5,6
OECD	2,7	2,4	-3,4	3,3	5,8

Kaynak: OECD, Dünya Bankası, IMF

¹ Covid-19 salgını öncesi son tahmin.

² Covid-19 salgını sonrası son tahmin.

³ İlgili yılın ilk tahmini.

⁴ İlgili yılın son tahmini.

Dünya Bankası raporunda küresel görünümün salgın kaynaklı riskler ve büyük borç yükleri nedeniyle oluşabilecek finansal strese bağlı olarak belirsizliğini koruduğundan bahsedilmektedir. Salgını küresel düzeyde kontrol edebilmek için özellikle düşük gelirli ülkelere aşı dağıtımını yapılmasının önemine vurgu yapılan raporda, politika yapıcılar tarafından ekonomik büyümeyi artırıcı reformların gerçekleştirilmesi ve ekonomilerin dayanıklı bir kalkınma yoluna yönlendirilerek kalıcı bir toparlanmaya yardımcı olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Dünya Bankası

raporunda küresel ticaretin toparlanmaya devam ettiği belirtilmiş ancak Covid-19 vakalarının azalmakta olduğu ülkelerde ekonomik faaliyetin imalattan, ticaret yoğunluğunun az olduğu yerel hizmetler sektörüne kaydırılmasıyla küresel ticaretteki büyüme hızının azalacağı öngörüsü yapılmıştır. Bu nedenle raporda ticaret maliyetlerini düşürmeye yönelik önlemlerin alınması ile ticaretin yeniden büyümeye katkısının artırılmasını sağlayacak tedbirlere ihtiyaç olduğuna vurgu yapılmıştır. Rapora göre, ticaretin büyümesi özellikle gelişmekte olan ekonomilerde uzun süredir yükselmeye devam eden ve öncelikle nakliye giderleri ve gümrük operasyonlarından; ikinci olarak ise, ABD – Çin ticaretine yönelik tarifeler ve gıda ile tıbbi ürünler üzerindeki ihracat kontrolleri gibi korumacı önlemlere bağlı olarak artan ticaret maliyetleri tarafından engellenmektedir.

1.2 SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1 BÜYÜME

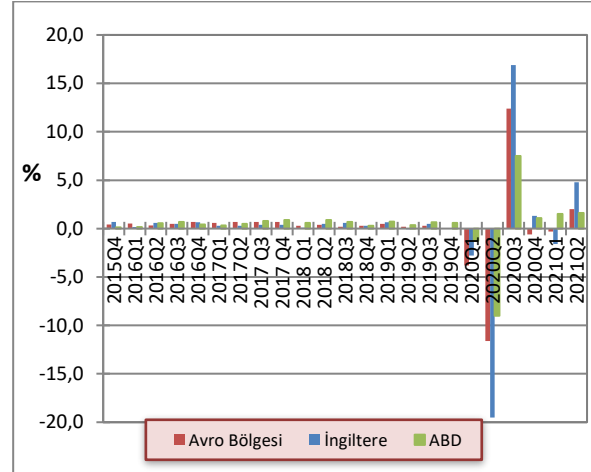
Ekonomik Analiz Bürosu tarafından açıklanan verilere göre, ABD ekonomisi 2021 yılının birinci çeyreğinde yıllık bazda yüzde 6,3, ikinci çeyreğinde ise yüzde 6,5 büyümüştür. ABD ekonomisinde ikinci çeyrekte GSYH’de gerçekleşen yükselişe kişisel tüketim harcamaları, konut-dışı sabit yatırımlar, ihracat ve eyalet ile yerel yönetim harcamalarındaki artışlar katkı yapmıştır. İthalat artışları ise GSYH’yi negatif yönlü etkilemiştir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Bürosu (ONS) tarafından zincirlenmiş hacim endeksine göre açıklanan GSYH verisi 2021 yılı ilk çeyreğinde daralma kaydetmiş ve daha önce açıklanan yüzde 1,5 oranından yüzde 1,6’ya revize edilmiştir. Böylece, Covid-19 salgını öncesi dönem olan 2019 yılı dördüncü çeyrek büyüme verisi arasındaki fark yüzde 8,7 puandan yüzde 8,8 puana revize edilmiştir. 2021 yılı ilk çeyrek GSYH’de daralmaya en yüksek katkıda bulunan sektörler, ilgili çeyrekte Covid-19 kısıtlamalarının sıkılaştırılması nedeniyle eğitim, toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve gıda hizmetleri olmuştur. Birleşik Krallık 2021 yılı ikinci çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksine göre bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 4,8 oranında büyüme kaydetmiştir. İkinci çeyrekte Birleşik Krallık’ta büyümeye ana harcama gruplarında ticaret dışındaki tüm kalemlerden pozitif yönlü katkı olmuştur.

Ekonomik büyümeye en yüksek katkıyı yapan kalem ise yüzde 4,1 puan ile tüketim harcamaları olmuştur.

EUROSTAT tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılı birinci çeyreğinde Avro Bölgesi mevsim etkisinden arındırılmış GSYH’si bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 daralma kaydetmiştir. Söz konusu oran ilk tahminlerde yüzde 0,6 daralma olarak açıklanmış ancak son açıklamalarda yüzde 0,3 puan aşağı yönlü revize edilmiştir. 2021 yılı birinci çeyrek için bir önceki yılın aynı çeyreğine göre açıklanan mevsim etkisinden arındırılmış GSYH’de gerçekleşen daralma yüzde 1,8’den yüzde 1,3’e revize edilmiştir. Avro Bölgesi 2021 yılı ikinci çeyreğinde EUROSTAT tarafından açıklanan öncül tahmin verilerine göre mevsim etkisinden arındırılmış GSYH bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 2 oranında büyüme kaydetmiştir. Avro Bölgesi’nde bir önceki senenin aynı çeyreğine kıyasla ise mevsim etkisinden arındırılmış GSYH yüzde 13,6 oranında büyüme kaydetmiştir.

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: OECD

Türkiye ekonomisi 2020 yılında zincirlenmiş hacim endeksine göre, bir önceki yıla göre yüzde 1,8 büyüme kaydetmiştir. Daha önce yüzde 1,7 olarak açıklanan büyüme oranı 0,1 puan yukarı yönlü revize edilmiştir.

Türkiye ekonomisi 2021 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 7 artış göstermiştir. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlemiş hacim endeksi 2021 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7 artmıştır.

Harcamalar yöntemine göre GSYH incelendiğinde sabit sermayenin yüzde 11,4 ve tüketim harcamalarının yüzde 7,4 ile en yüksek katkıyı yaptıkları görülmektedir.

Üretim yöntemine göre GSYH incelendiğinde ise bilgi ve iletişim faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri, sanayi ve tarımın sırasıyla yüzde 18,1, yüzde 14,4, yüzde 11,7 ve yüzde 7,5 oranında artış ile büyümeye en çok katkısı yaptıkları görülmektedir.

1.2.2 ENFLASYON

ABD’de 2021 yılı Nisan ayında tüketici fiyatları aylık bazda yüzde 0,6 artış gösterirken, yıllık bazda yüzde 3,6 artış kaydetmiştir. ABD 2021 yılı Mayıs ayı TÜFE oranı ise aylık bazda yüzde 0,4, yıllık bazda ise yüzde 3,9 artış göstermiştir. Tüketici fiyatlarındaki hızlı yükseliş tüketim mallarına ve hizmetlere olan güçlü talep ile enerji ve gıda fiyatlarındaki artışa bağlı olarak gerçekleşmiştir.

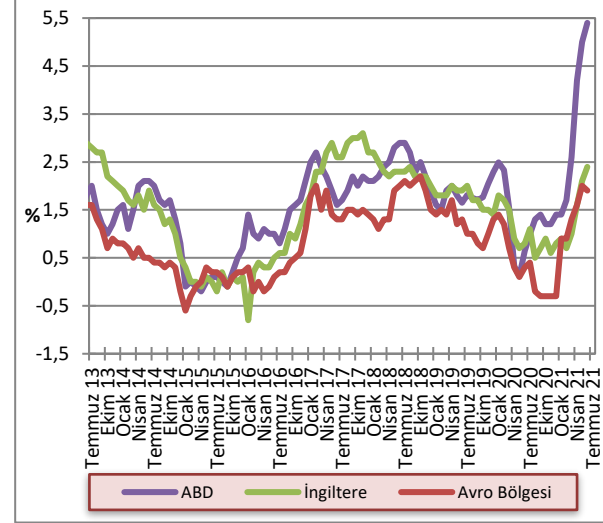
ONS tarafından açıklanan verilere göre Birleşik Krallık yıllık TÜFE oranı 2021 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 2,1 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık TÜFE verilerine aylık bazda bakıldığında ise Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 2,1 ve yüzde 2,4 artış kaydedildiği görülmektedir. Haziran ayında fiyat düzeylerindeki artışa en yüksek katkıyı yüzde 0,8 puan ile ulaştırma sektörü yapmıştır.

EUROSTAT verilerine göre Avro Bölgesinde harmonize edilmiş yıllık TÜFE oranları 2021 yılı Mayıs ayında yüzde 2,0 ve Haziran ayında ise yüzde 1,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Avro Bölgesi fiyat düzeylerine her iki dönemde de en yüksek katkıyı veren kalemler enerji, enerji dışarı sanayi malları, hizmetler sektörü ile gıda, alkol ve tütün olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılı Haziran ayında TÜFE’de yıllık bazda yüzde 17,53 artış gerçekleşerek yaklaşık iki yılda gözlemlenen en yüksek düzeye ulaşmıştır. İlgili dönemde yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu da yükselişini sürdürerek yüzde 42,89 artış ile 2018 yılı Ekim ayından bugüne görülen en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Aylık bazda bakıldığında Haziran ayında TÜFE ve Yİ-ÜFE oranlarının sırasıyla yüzde 1,94 ve yüzde 4,01 seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

Ana harcama gruplarına göre incelendiğinde bir önceki yılın aynı ayına göre ulaştırmanın yüzde 26,29 ile en hızlı artış kaydedilen grup olduğu görülmektedir. Ulaştırma grubu sırasıyla yüzde 25,69 ile ev eşyası ve yüzde 19,99 ile gıda ve alkolsüz içecekler takip etmektedir. Yıllık bazda en düşük fiyat artışının görüldüğü grup ise yüzde 2,01 ile alkollü içecekler ve tütün olmuştur.

Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları

Kaynak: OECD

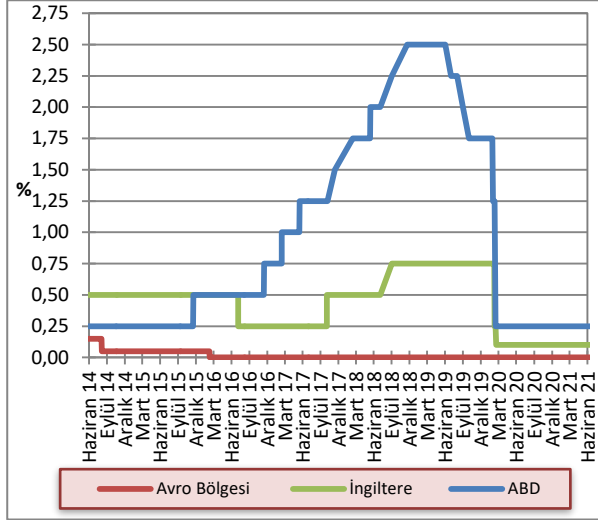
1.2.3 POLİTİKA FAİZLERİ

Fed 2021 yılı Haziran ayında gerçekleştirilen Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak politika faizinde değişikliğe gitmeyerek yüzde 0,00 – 0,25 aralığında sabit tutmuştur. Toplantı sonrası yayınlanan metinde, güçlü politika desteğinin ve Covid-19 salgınına karşı aşı uygulamalarının etkisiyle ekonomik aktiviteye ilişkin göstergelerde ve istihdam piyasasında iyileşme gözlemlendiği belirtilmiştir. Fed Başkanı Powell toplantı sonrası yaptığı açıklamada, faiz artışına gidilmesi için henüz erken olduğunu ve varlık alımlarını azaltmadan önce piyasaların tepkisini sınırlandırmak adına gerekli iletişimin sağlanacağını ifade etmiştir.

İngiltere Merkez Bankası (BoE), 2021 yılı Haziran ayında gerçekleştirilen para politikası toplantısında faiz oranını yüzde 0,1’de sabit tutarken, tahvil alım programında da herhangi bir değişikliğe gitmeyerek 895 milyar sterlin olarak devam etme kararı almıştır.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 11 Haziran 2021 tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak politika faizinde değişikliğe gitmeyerek yüzde 0 seviyesinde sabit tutmuştur. Ayrıca, Pandemi Acil Varlık Alım Programı (PEPP) kapsamında gerçekleştirilen alımların yılın ilk aylarına kıyasla daha hızlı yapılacağı açıklanmıştır.

Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları

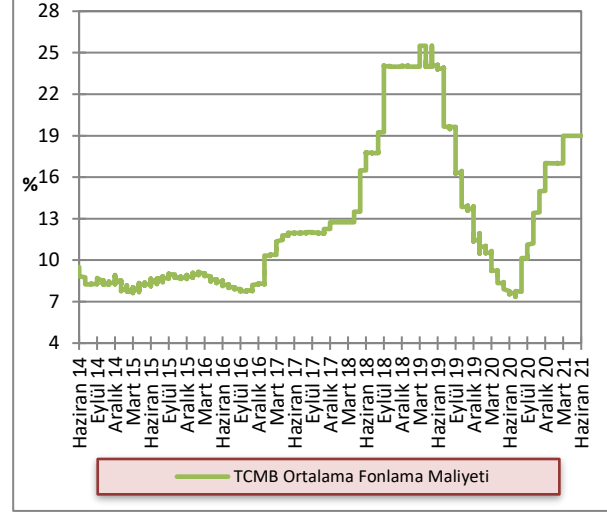

Kaynak: FED, ECB, BoE

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 6 Mayıs 2021 tarihinde yaptığı para politikası toplantısında bir hafta vadeli repo faiz oranı olan politika faizini yüzde 19 seviyesinde sabit tutmaya karar vermiştir. Kurulun Haziran ve Temmuz aylarında gerçekleştirdiği para politikası toplantılarında da politika faizinde herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

14 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilen son toplantı sonrası yayınlanan metinde son dönemde ithalat fiyatlarında yaşanan artışlar ile birlikte talep koşulları, bazı sektördeki arz kısıtları ve açılmanın etkileriyle yaz aylarında enflasyonda oynaklıklar görülebileceği belirtilmiştir. Enflasyondaki oynaklıklara enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler de eklenince, bu durumun fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümü üzerinde risk oluşturmaya devam edeceği ifade edilmiştir. Ayrıca metinde, Nisan Enflasyon Raporu tahmin patikasındaki belirgin düşüş sağlanana kadar para politikasındaki mevcut sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceğine vurgu yapılmıştır.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

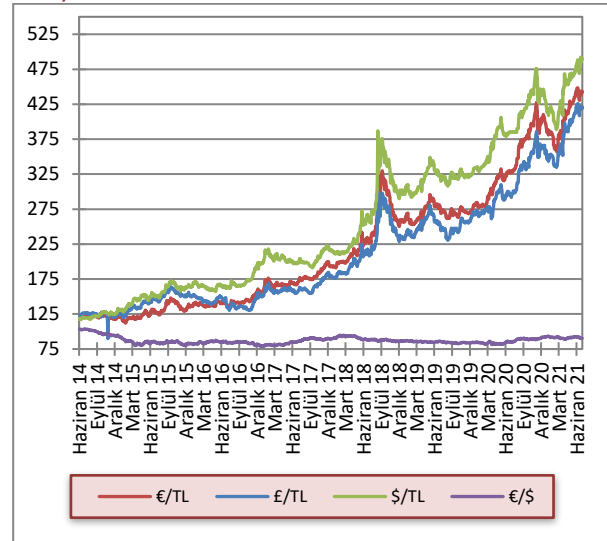

Kaynak: TCMB

1.2.4 DÖVİZ KURLARI

2021 yılı ikinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine kıyasla Türk Lirası, Avro ve Sterlin karşısında ortalama yüzde 35'e yakın değer kaybı yaşarken, ABD doları karşısında kaybı yüzde 20'ye yakın olmuştur. 2020 yılı ikinci çeyreğinde döviz alım kurları ortalamaları GBP/TL, EUR/TL, USD/TL için sırasıyla 8,50, 7,55, 6,86 iken, 2021 yılı aynı dönem ortalamaları 11,68, 10,08, 8,37 seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2020 ve 2021 yılları ikinci çeyrek kurları arasında karşılaştırma yaptığımızda Türk Lirasının, Sterlin karşısında yüzde 37,41, Avro karşısında yüzde 33,50 ve ABD doları karşısında ise yüzde 22,01 değer kaybettiği görülmektedir.

Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

Kaynak: KKTCMB

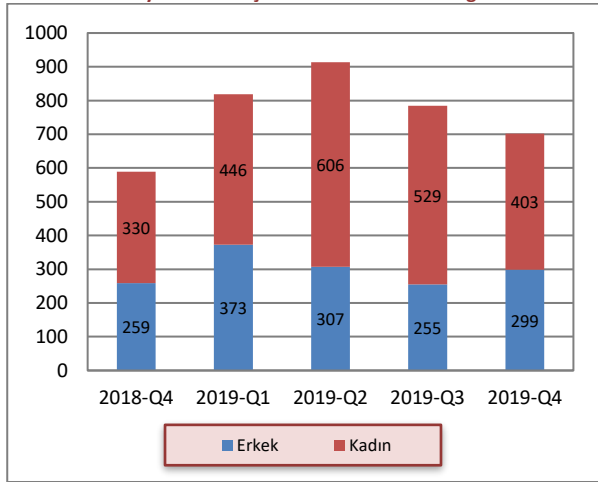
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR

(Çalışma Dairesi tarafından 2020 ve 2021 yılına ait veri yayınlanmadığından dolayı istihdam kısımları güncellenmemiştir)

2.1 İSTİHDAM

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre, 2019 yılı üçüncü çeyreği sonunda 784 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı, 2019 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla 702 kişiye gerilemiştir. 2019 yılının son çeyreği işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiğinde, aktif kayıtlı işsizlerin yaklaşık yüzde 57'sinin kadınlardan, yüzde 43'ünün ise erkeklerden oluştuğu görülmektedir.

Grafik 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım

Kaynak: Çalışma Dairesi

2019 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyen kişi sayısı 784, ilgili dönemde iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı ise 811 olmuştur. 2019 yılının dördüncü çeyreği sonunda kayıttan düşenler 759, işe yerleştirilenler ise 134 kişi olmuştur. 2019 yılı son çeyreği itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 702 olmuştur.

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm (kişi)

	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	751	589	819	913	784
Dönem içinde iş isteğiyle başvuranlar	678	897	1072	941	811
Dönem içinde işe yerleştirilenler	115	78	190	203	134
Dönem içinde kayıttan düşenler	725	589	788	867	759
Dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	589	819	913	784	702

Kaynak: Çalışma Dairesi

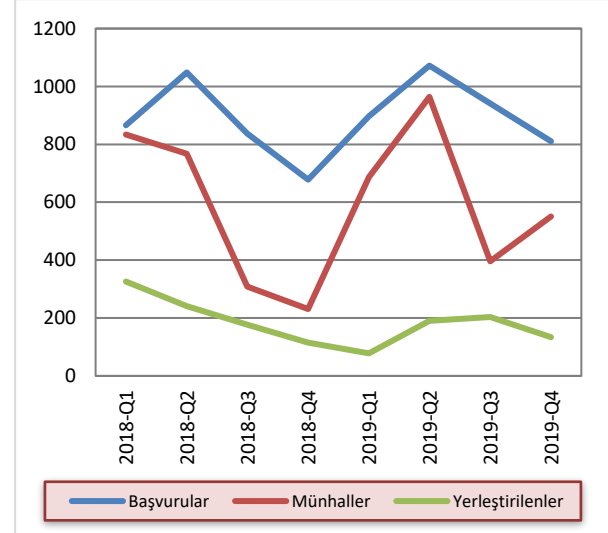
Aktif münhal kayıtları incelendiğinde, 2019 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla toplam 1.607 iş münhalinin Ekim ayına aktarıldığı görülmektedir. 2019 yılı dördüncü çeyreğinde toplamda 551 yeni münhal açıldığı görülmektedir. İlgili dönemde 134 adet doldurulan ve 199 adet iptal edilen münhal neticesinde, 2019 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla toplam 1.825 münhal bir sonraki döneme devredilmiştir.

Tablo 2.2: Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü (kişi)

	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Geçen dönemden devreden iş münhalleri	1.624	721	1.090	1.501	1.607
Dönem içinde alınan iş münhalleri	231	687	964	396	551
Dönem içinde doldurulan iş münhalleri	115	78	190	203	134
Dönem içinde iptal edilen iş münhalleri	1.019	240	363	87	199
Ertesi döneme devreden iş münhalleri	721	1.090	1.501	1.607	1.825

Kaynak: Çalışma Dairesi

Grafik 2.2: Başvurular - Münhaller - Yerleştirilenler

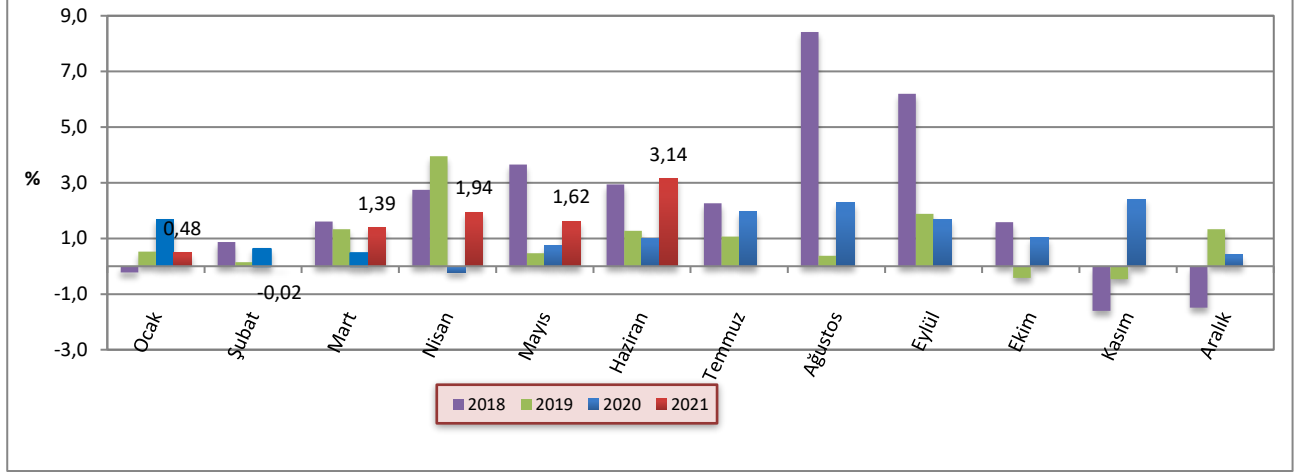
Kaynak: Çalışma Dairesi

2.2 ENFLASYON

2021 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki aya göre enflasyon oranları Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 1,94, yüzde 1,62 ve yüzde 3,14 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aynı döneminde enflasyon

oranlarının sırasıyla yüzde -0,23, yüzde 0,75 ve yüzde 3,14 olarak gerçekleşmişti. 2020 yılının ikinci çeyreğinde ortalama yüzde 0,51 olan enflasyon, 2021 yılının ikinci çeyreğinde ortalama yüzde 2,23 olmuştur.

Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı

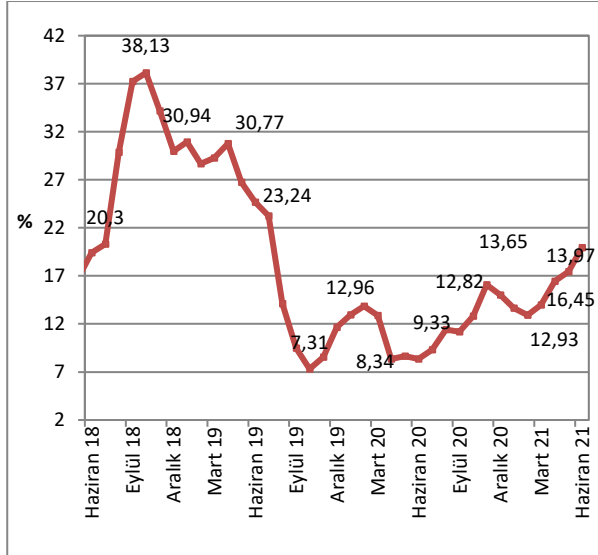

Kaynak: İstatistik Kurumu

2021 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon oranları Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 16,45, yüzde 17,46 ve yüzde 19,93 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aynı döneminde enflasyon oranları sırasıyla yüzde 8,34, 8,64 ve 8,36 olarak gerçekleşmişti.

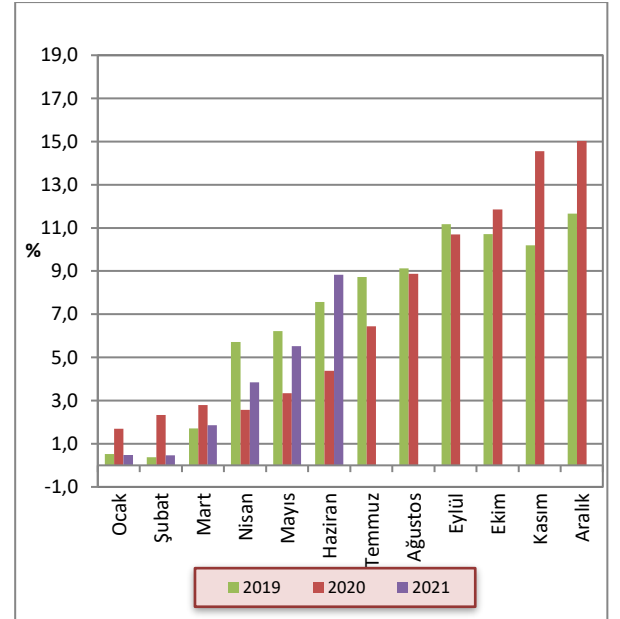
2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon oranları Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 3,84, 5,52 ve 8,83 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı ikinci çeyreğinde ise önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon oranları sırasıyla yüzde 2,57, 3,34 ve 4,38 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: İstatistik Kurumu

Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı

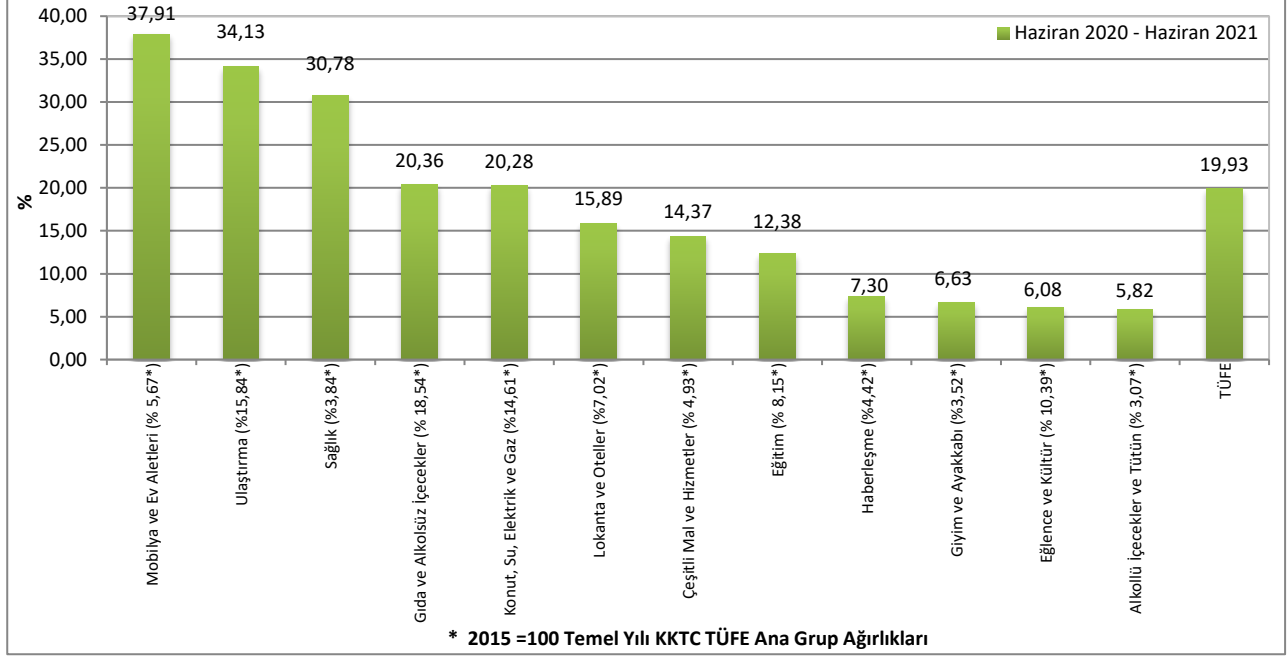

Kaynak: İstatistik Kurumu

2021 yılı Haziran ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu sektörler sırasıyla, yüzde 37,91 ile mobilya ve ev aletleri, yüzde 34,13 ile ulaştırma ve yüzde 30,78 ile sağlık kalemleridir.

2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,82 ile en düşük artışı yaşayan kalem alkollü içecekler ve tütün olmuştur.

Grafik 2.6: 12 Aylık Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları

Kaynak: İstatistik Kurumu

2020 ve 2021 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yıl sonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.3'te verilmektedir.

Tablo 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)

	Aylar	Aylık	Bir Önceki Yılsonuna Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre
2020	Ocak	1,7	1,7	12,96
	Şubat	0,62	2,33	13,84
	Mart	0,47	2,8	12,87
	Nisan	-0,23	2,57	8,34
	Mayıs	0,75	3,34	8,64
	Haziran	1,01	4,38	8,36
	Temmuz	1,98	6,44	9,33
	Ağustos	2,28	8,87	11,4
	Eylül	1,68	10,7	11,18
	Ekim	1,04	11,86	12,82
	Kasım	2,41	14,55	16,08
	Aralık	0,41	15,03	15,03
2021	Ocak	0,48	0,48	13,65
	Şubat	-0,02	0,46	12,93
	Mart	1,39	1,86	13,97
	Nisan	1,94	3,84	16,45
	Mayıs	1,62	5,52	17,46
	Haziran	3,14	8,83	19,93

Kaynak: İstatistik Kurumu

3 DIŞ TİCARET VE TURİZM

(KKTC Ticaret Dairesi tarafından hazırlanan 2021 yılı ikinci çeyreğine ait ihracat ve ithalat verileri temin edilemediğinden, ilgili dönem için güncelleme yapılamamıştır.)

3.1 İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verilerine göre 2021 yılının ilk çeyreğinde ihracat toplamı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 24 artmıştır. 2020 yılının ilk üç ayında yapılan ihracat 37,2 milyon ABD doları iken, 2021 yılının aynı döneminde 46,1 milyon ABD dolarına yükselmiştir.

İhracat toplamında yaşanan yükselişte en önemli katkıyı süt ürünleri, narenciye ve hurdalar kalemlerinde gerçekleşen artış yapmıştır.

İthalat toplamı ise, 2021 yılı ilk çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17 azalmıştır. 2021 yılı ithalatında önceki yılın aynı ayına göre, Ocak ayında yüzde 22 ve Şubat ayında yüzde 28 düşüş yaşanmış, Mart ayında ise yüzde 6 artış gerçekleşmiştir.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

	İhracat (ABD doları)			İthalat (ABD doları)		
	2020	2021	Yüzde Değişim	2020	2021	Yüzde Değişim
Ocak	11.817.646	9.849.495	-17	110.434.030	85.734.004	-22
Şubat	15.155.057	15.494.629	2	117.802.188	84.810.808	-28
Mart	10.259.962	20.798.033	103	89.076.873	94.314.334	6
I. Çeyrek	37.232.665	46.142.157	24	317.313.091	264.859.146	-17
Yıl Toplamı (Ocak – Mart)	37.232.665	46.142.157	24	317.313.091	264.859.146	-17

Kaynak: Ticaret Dairesi

Not: 1) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir. 2) 2020 yılı ithalat ve ihracat rakamları geçici rakamlardır.

2020 yılının ilk üç ayında yapılan ithalat içerisinde en büyük ikinci paya sahip olan taşıt araçları ithalat rakamı, 2021 yılının ilk üç ayında önceki yıla göre yüzde 30,64 düşmesine rağmen toplam içerisindeki payda yüzde 8,26 ile ilk sıraya yükselmiştir. 2021 yılının ilk üç ayında ikinci en yüksek paya sahip yakıt kalemi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40,88 düşüş yaşamıştır. Üçüncü en yüksek paya sahip olan inşaat

demiri kalemi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 23,04 azalmış, toplam ithalat içerisindeki payı ise yüzde 2,43'ten yüzde 3,58'e yükselmiştir. İthalat kalemleri arasından seçilmiş en yüksek on kalemin toplam ithalat içerisindeki payları 2020 yılının ilk üç ayında yüzde 35,84, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 36,15 seviyesinde gerçekleşmiştir. Seçilmiş on kalemin toplam ithalatı 2021 yılında bir önceki yıla göre, yüzde 15,8 düşüş göstermiştir.

Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları)

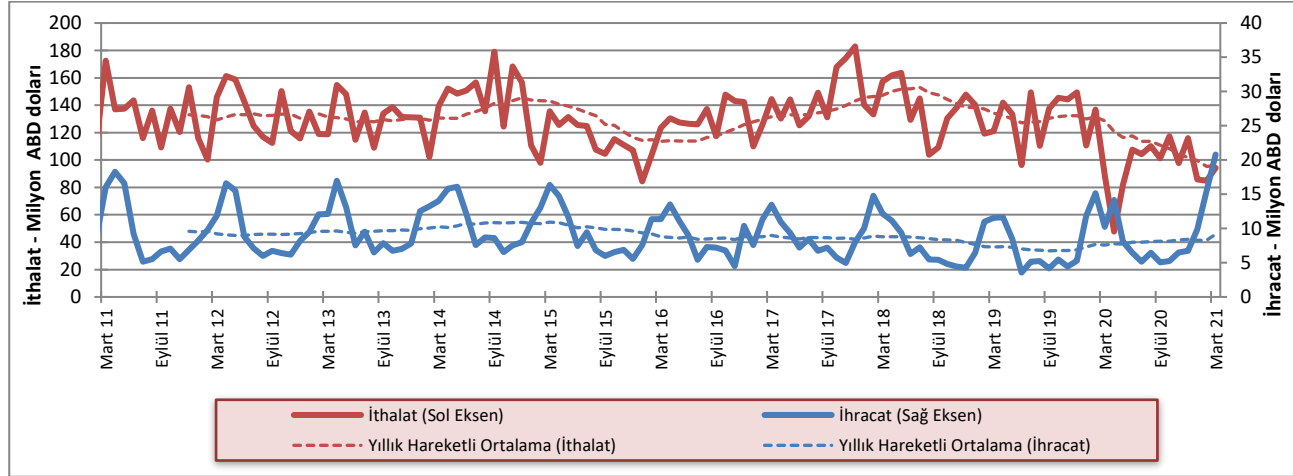
Mal Cinsi	2020	Genel Toplam İçindeki Payı	2021	Genel Toplam İçindeki Payı	Yüzde Değişim
Taşıt Araçları	31.558.783	9,95	21.889.296	8,26	-30,64
Yakıt	32.639.947	10,29	19.295.831	7,29	-40,88
İnşaat Demiri	7.700.345	2,43	9.474.447	3,58	23,04
Hayvan Yemleri ve Katkı Mad.	9.685.548	3,05	7.532.951	2,84	-22,22
Telefon Cihazları	6.430.917	2,03	7.066.579	2,67	9,88
Cep Telefonları	5.845.248	1,84	6.619.364	2,5	13,24
Mısır	4.207.695	1,33	6.444.979	2,43	53,17
Arpa	0	0	6.138.888	2,32	
İlaçlar	8.839.639	2,79	5.831.668	2,2	-34,03
LPG Gazı	6.819.560	2,15	5.462.826	2,06	-19,9
Toplam	113.727.682	35,84	95.756.829	36,15	-15,80
Genel İthalat Toplamı	317.313.091		264.859.146		-16,53

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihracat ve ithalatının Mart 2011 ve Mart 2021 dönemleri arasındaki 10 yıllık seyri incelendiği zaman, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacminin, ikinci yarıda düştüğü görülmektedir. Buna karşılık ihracat toplamı yıllık hareketli ortalaması 2010 – 2014 arası dönemde istikrarlı bir artış eğilimi sergilemiş, 2015 yılı Mayıs ayı sonrası dönemde düşüőe geçtikten sonra, yatay bir seyir izlemeye devam etmektedir.

İthalatta ise, 2008 yılının Ağustos ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye, 2020 yılının Nisan ayında 40,8 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalatın yıllık hareketli ortalamasına bakıldığında, 2020 yılı Şubat ayına kadar normal seyrettiği, Covid-19 salgını sebebiyle 2020 yılı Mart ayından itibaren hızlı bir düşüőe geçtiği ve 2021 yılı ilk çeyreğine kadar düşmeye devam ettiği görülmektedir.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

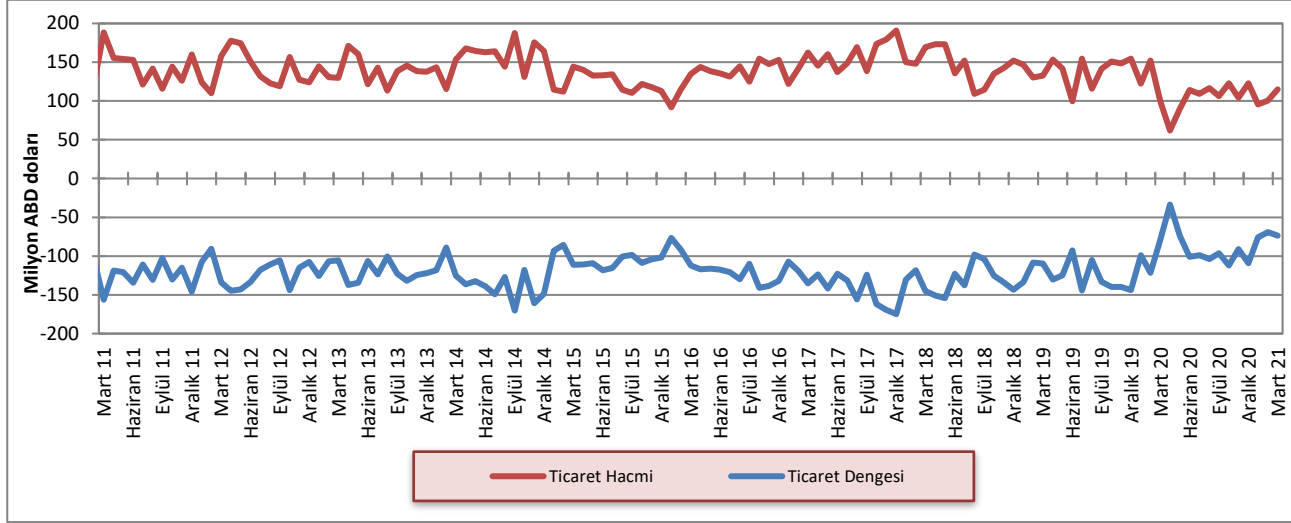

Kaynak: Ticaret Dairesi

İhracatın, ithalatı karşılama oranının düşük olması nedeniyle KKTC'nin dış ticaretinin artması, dış ticaret açığının artması anlamına gelmektedir. Ancak, 2021 yılının Mart ayında farklı bir tablo ortaya çıkmış ve bir önceki yılın aynı ayına göre dış ticaret hacmi artışına rağmen dış ticaret açığı azalmıştır. 2020 yılı Mart ayında 99 milyon ABD doları olan ticaret hacmi, 2021 yılının aynı döneminde 115 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. Dış ticaret açığı ise ilgili dönemlerde sırasıyla 78,6 milyon ve 73,5 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

2006 - 2010 yılları arasında ihracatın ithalatı karşılama oranı ortalama olarak yüzde 5 seviyesinde gerçekleşirken, 2011 - 2015 döneminde yüzde 7,3 seviyesine ulaşmıştır. 2016 - 2020 yılları arasında ise ortalama yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 9,29 seviyesine ulaşmıştır. 2021 yılının ilk üç ayında ise, salgının ithalat üzerinde yaptığı etkinin devam etmesinden dolayı, yüzde 17,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ihracat + ithalat), Dış Ticaret Dengesi (ihracat - ithalat)

Kaynak: Ticaret Dairesi

2020 yılı ilk üç ayında Türkiye, Avrupa Birliği Ülkeleri ve Orta Doğu Ülkeleri gruplarının toplam ihracat içindeki paylarında bir önceki yıla kıyasla azalış kaydedilirken, Diğer Avrupa Ülkeleri ve Diğer Ülkeler gruplarının payında ise artış gerçekteşmiştir.

2021 yılı birinci çeyreği 2020 yılı tamamı ile kıyaslandığında, Türkiye, Diğer Avrupa Ülkeleri ve Diğer Ülkeler'e yapılan ihracat paylarında artış, AB ülkeleri ve Orta Doğu Ülkeleri'ne yapılan ihracatın payında ise azalış gözlemlenmiştir. KKTC'nin gerçekteşirdiği toplam ihracat içinde en büyük paya sahip olan Türkiye'nin payı 2021 yılının birinci çeyreği itibarıyla yüzde 55'tir.

Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	4,5
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	5,4
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	6,7
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	6,1
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	5,5
2011	53,3	8,3	1,3	32,0	5,1
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	60,1	3,7	0,6	31,1	4,5
2015	56,1	5,2	3,2	30,2	5,3
2016	62,5	10,2	0,9	22,7	3,7
2017	60,4	7,9	1,6	21,1	9,0
2018	51,7	10,3	2,5	25,9	9,6
2019	52,3	2,6	2,7	37,0	5,4
2020	49,0	2,0	10,3	31,2	7,5
2021 (Ocak - Mart)	55,1	0,8	12,3	19,9	11,9

Kaynak: Ticaret Dairesi

2021 yılının ilk üç ayında toplam ithalatta Türkiye'nin payı yüzde 61,7, AB ülkelerinin payı ise yüzde 15,3'tür. 2020 yılı ile kıyaslandığında Türkiye ve Diğer Ülkeler'den yapılan ithalatın payında artış, AB ülkeleri,

Uzak Doğu Ülkeleri, Diğer Avrupa Ülkeleri ve Orta Doğu Ülkeleri gruplarının paylarında ise düşüş gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	68,8	18,0	6,0	1,2	4,8	1,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,8
2008	69,8	14,0	6,5	4,7	3,4	1,6
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4,0	2,0
2010	70,9	15,6	5,7	1,9	4,3	1,6
2011	68,6	16,8	4,9	2,5	5,2	2,0
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	64,7	15,5	8,1	4,6	4,9	2,2
2015	64,5	18,1	7,7	3,0	4,7	2,0
2016	60,4	20,9	8,7	3,3	4,5	2,2
2017	58,6	21,7	8,4	3,4	4,9	2,7
2018	58,8	19,6	8,2	4,9	5,5	2,8
2019	58,4	18,1	9,6	5,4	6,0	2,4
2020	59,9	16,9	12,0	3,4	4,7	3,0
2021 (Ocak - Mart)	61,7	15,3	11,7	3,3	4,6	3,4

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2 TURİZM

2021 yılının ikinci çeyreğinde, Covid-19 salgınına karşı alınan önlemlerin devam etmesine bağlı olarak ülkeye giren yolcu sayısı düşük seyretmeye devam etse de 2020 yılının aynı dönemine göre artış göstermiştir. Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen yolcu sayısı 2021 yılının Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla 10.661, 11.054 ve 19.116 olarak gerçekleşmiştir.

Bu rakamlara göre 2021 yılı ikinci çeyreğinde ülkeye gelen yolcu sayısı, salgından kaynaklı tam kapanmanın yaşandığı 2020 yılının aynı dönemine göre artış göstererek 40.831'e yükselmiştir. İkinci çeyrekte gelen yolcu sayısının 28.266'sı T.C. uyruklu, 12.565'i ise üçüncü ülkelerden gelen yolculardan oluşmaktadır

2021 yılının ilk altı ayı sonunda ülkeye hava ve deniz kapılarından giriş yapan toplam yolcu sayısı, 2020 yılının aynı dönemine göre yüzde 77,9 düşüş göstermiştir.

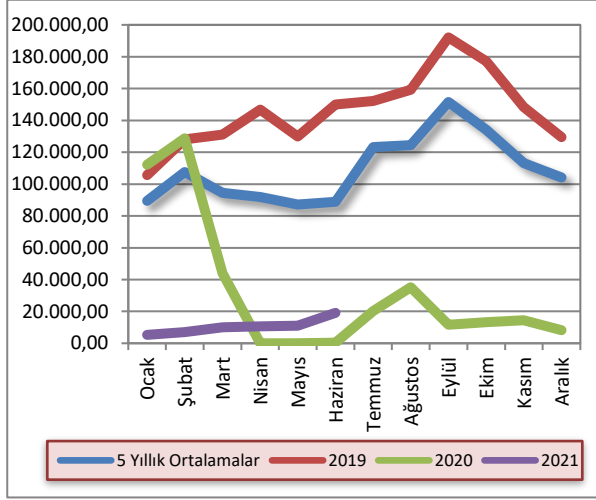
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	T.C. Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2020	2021	Yüzde Değişim	2020	2021	Yüzde Değişim	2020	2021	Yüzde Değişim
Ocak	92.100	3.079	-96,7	20.132	2.216	-89,0	112.232	5.295	-95,3
Şubat	99.746	2.307	-97,7	28.988	4.641	-84,0	128.734	6.948	-94,6
Mart	34.452	3.639	-89,4	9.655	6.393	-33,8	44.107	10.032	-77,3
I. Çeyrek	226.298	9.025	-96,0	58.775	13.250	-77,5	285.073	22.275	-92,2
Nisan	24	5.688	23.600	43	4.973	11.465,1	67	10.661	15.811,9
Mayıs	36	7.686	21.250	1	3.368	336.800	37	11.054	29.775,7
Haziran	169	14.892	8.711,8	308	4.224	1.271,4	477	19.116	3.907,5
II. Çeyrek	229	28.266	12.343,2	352	12.565	3.569,6	581	40.831	6.927,7
Toplam	226.527	37.291	-83,5	59.127	25.815	-56,3	285.654	63.106	-77,9

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2021 yılının ikinci çeyreğinde gelen yolcu sayısı salgına karşı alınan önlemler nedeniyle düşük gerçekleşmiş olsa da, 2021 yılının ilk çeyreğinden daha yüksek bir seyir göstermiştir. 2021 yılı ikinci çeyreği rakamları, salgın öncesi dönemlere kıyasla çok düşük gerçekleştiği için beş yıllık ortalamayı aşağı çekmektedir.

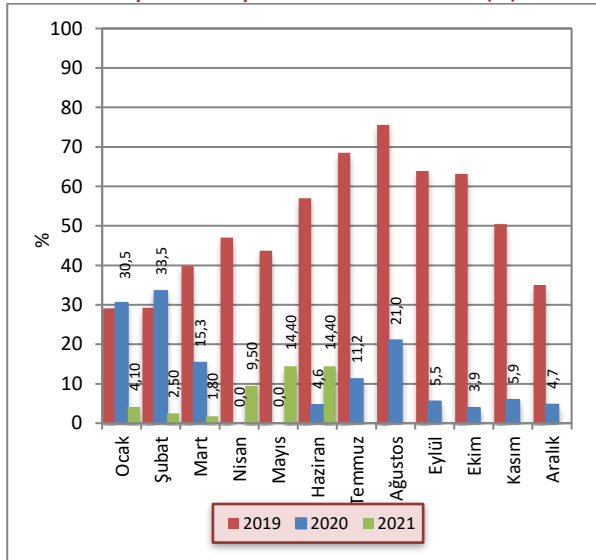
Grafik 3.3: 2021 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2019 ve 2020 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Ülkemizde bulunan turistik tesislerin doluluk oranı, 2021 yılı Nisan ayında yüzde 9,95, Mayıs ve Haziran aylarında ise yüzde 14,4 olmuştur. 2020 yılının aynı döneminde, salgından dolayı gerçekleşen kapanma nedeniyle bu oranlar Nisan ve Mayıs aylarında yüzde 0, Haziran ayında ise yüzde 4,6 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)

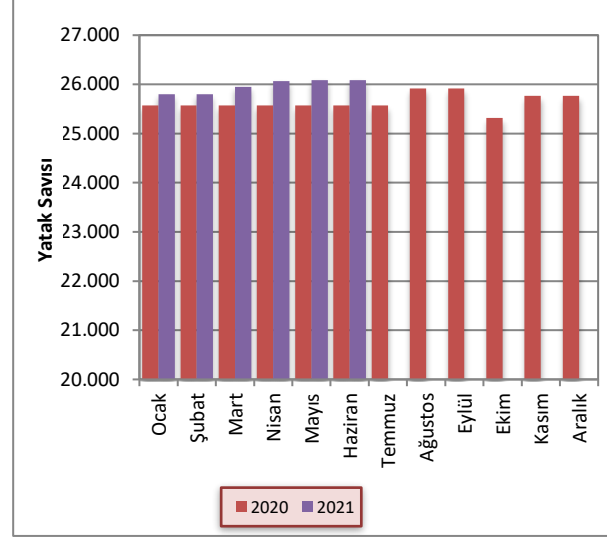

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

*2020 yılı Mart ayından sonra doluluk oranları, "İleri Düzey Hijyen Standartları ve Önlemler Sertifikası" alan tesisler baz alınarak hesaplanmaktadır.

Sektörün 2020 yılı sonu itibarıyla 25.766 olan yatak kapasitesi, 2021 yılının ikinci çeyreği sonu itibarıyla 26.088'e yükselmiştir. 2019 yılı sonuna kıyasla 2020 yılında yüzde 0,8 büyüyen yatak kapasitesi, 2021 yılının ilk altı ayında, 2020 yılının aynı dönemine göre yüzde 1,25 büyümeye göstermiştir.

Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2020 yılının ilk altı ayında kara kapılarından ÷lkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 713.754 iken 2021

Ocak - Haziran dñnemi için bu rakam yaklaşık yüzde 79,5 azalarak 146.021 olarak gerçekteşmiştir.

Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler

Uyruk	Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	197.924	134	120.772	959	318.696	1.093
Şubat	182.753	213	124.300	907	307.053	1.120
Mart	52.878	1.099	33.104	2.484	85.982	3.583
Nisan	17	1.165	547	2.395	564	3.560
Mayıs	29	3.729	79	2.916	108	6.645
Haziran	921	90.680	430	39.340	1.351	130.020
Toplam	434.522	97.020	279.232	49.001	713.754	146.021

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'deki turistik tesislerde konaklayan kişi sayısı 2020 ve 2021 yıllarının ilk yarısında sırasıyla 186.924 ve 31.547 olarak gerçekteşmiştir. Gecelemelerin ise aynı dönemlerde sırasıyla 563.851 ve 106.925 olarak gerçekteŐtiđi gör÷lmektedir.

Gecelemeler toplamının turistik tesislerde konaklayan kişi sayısına bölünmesi ile elde edilen ortalama konaklama süresi 2020 ve 2021 yıllarında ilk altı ayda TC uyruklular için 3 gece, diğer ÷lke vatandaşları için ise 4 gece olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler

	Konaklayan Kişi Sayısı			Gecelemeler		
	2020	2021	Yüzde Değişim	2020	2021	Yüzde Değişim
TC	114.934	17.446	-84,8	289.140	73.248	-74,7
Diğer	61.537	4.473	-92,7	253.390	13.964	-94,5
KKTC	10.453	9.628	-7,9	21.321	19.713	-7,5
Toplam	186.924	31.547	-83,1	563.851	106.925	-81,0

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4 BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1 2021 YILI İKİNCİ ÇEYREK SONUÇLARI

2021 mali yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 56,4, gider toplamında ise yüzde 33,2 artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2021 yılı ikinci çeyreğinde sırasıyla 2.081 ve 2.309,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının ikinci çeyreğinde 403,1 milyon TL açık veren kamu maliyesi, 2021 yılının aynı döneminde 228,2 milyon TL açık vermiştir.

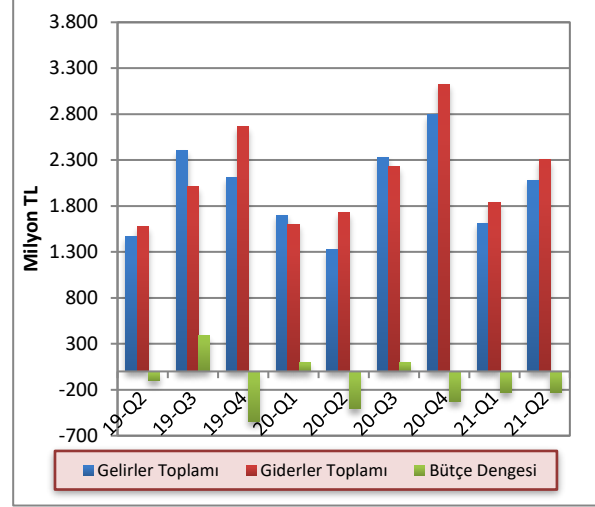
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

	2020		2021		% Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Nisan-Haziran Gerçekleşme	Yıllık Öngörülen	Nisan-Haziran Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	8.160,0	1.330,2	9.380,0	2.081,0	56,4
Bütçe Giderleri	8.696,2	1.733,3	10.210,0	2.309,2	33,2
Bütçe Dengesi	-536,2	-403,1	-830,0	-228,2	-43,4

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2020 yılının tamamında elde edilen 8.160 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 16,3'ü ikinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2021 yılının aynı döneminde 9.380 milyon TL seviyesinde gerçekleşeceği öngörülen toplam bütçe gelirlerinin yüzde 22,2'si tahsil edilmiştir. 2021 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde harcanacağı öngörülen 10.210 milyon TL'nin yüzde 22,6'sı ikinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 19,9 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2 GELİRLER

2021 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 750,8 milyon TL artış göstererek 2.081 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2021 yılı ikinci çeyreği içinde bir önceki yıl aynı dönemine kıyasla yüzde 37,6 artış yaşayarak 1.273,4 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2020 yılının aynı döneminde 925,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan vergi dışı gelirler kalemi 2021 yılı ikinci çeyreğinde 287,8 milyon TL, önceki yıl ikinci çeyrekte ise 261,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı ikinci çeyreği içinde diğer gelirler kalemi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 97,7 düşüş göstererek 3,3 milyon TL olmuştur. 2021 yılı ikinci çeyreğinde 516,5 milyon TL olan alınan bağış, yardım ve krediler kaleminde 2020 yılı aynı çeyrekte gelir olmamıştır.

Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

	2020 Nisan-Haziran	2021 Nisan-Haziran	% Değişim
Vergi Gelirleri	925,3	1.273,4	37,6
Vergi Dışı Gelirler	261,2	287,8	10,2
Alınan Bağış, Yardım ve Krediler	-	516,5	-
Diğer Gelirler	143,7	3,3	-97,7
Toplam	1.330,2	2.081,0	56,4

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2020 yılının ikinci çeyreğinde vergi gelirleri kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 69,6 iken, 2021 yılı aynı döneminde yüzde 61,2 olmuştur. 2021 yılının ikinci çeyreğinde 2020 yılının aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 19,6'dan yüzde 13,8'e, diğer gelirler kaleminin payı yüzde 10,8'den yüzde 0,2'ye düşmüştür. Aynı dönemler içerisinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin payı ise yüzde 0'dan yüzde 24,8'e yükselmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3 GİDERLER

2021 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 33,2 artış göstermiş ve 1.733,3 milyon TL'den 2.309,2 milyon TL'ye yükselmiştir. 2021 yılı ikinci çeyreğinde cari transferler, personel giderleri, sermaye giderleri ve transferleri ve mal ve hizmet alım giderleri kalemlerinde 2020 yılının aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 25,7, yüzde 22,2, yüzde 342,3 ve yüzde 66,4 artış yaşanmıştır. Diğer giderler kalemi ise yüzde 7,5 azalmıştır.

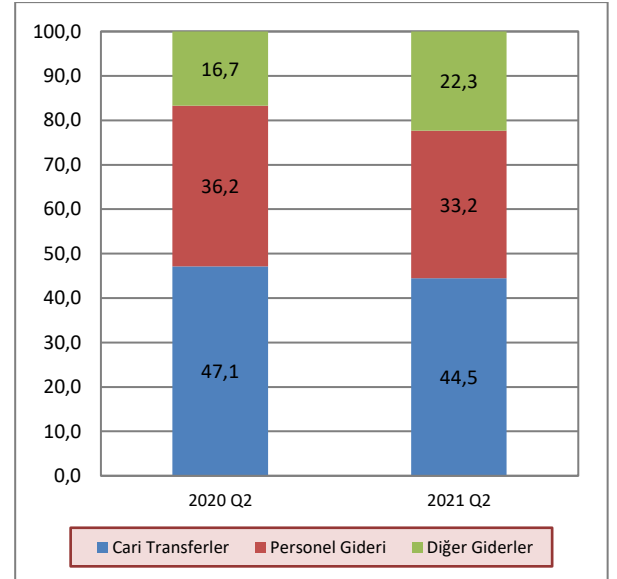
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2020 Nisan- Haziran	2021 Nisan- Haziran	% Değişim
Cari Transferler	816,7	1.026,8	25,7
Personel Giderleri	627,2	766,7	22,2
Sermaye Giderleri ve Transferleri	42,8	189,3	342,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	132,9	221,2	66,4
Diğer Giderler	113,7	105,2	-7,5
Toplam	1.733,3	2.309,2	33,2

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2020 yılı ikinci çeyreği içinde yüzde 36,2 iken, 2021 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 33,2 olmuştur. 2020 yılı ikinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 47,1'ini oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2021 yılı ikinci çeyreğinde düşüş göstermiş ve yüzde 44,5 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2020 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 83,3 iken 2021 yılı aynı dönemde yüzde 77,7 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: Diğer giderler kalemi içerisinde sermaye giderleri ve transferler ve mal ve hizmet alım giderleri yer almaktadır.

4.4 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2021 mali yılı bütçe tahminlerine göre bütçe giderleri ve gelirleri toplamalarının sırasıyla 10.210 milyon TL ve 9.380 milyon TL olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. 2020 yılı bütçe gerçekleştirmelerine kıyasla, 2021 yılında bütçe gelirlerinde yüzde 15, bütçe giderlerinde ise yüzde 17,4 artış yaşanması öngörülmektedir. Bütçe gelirleri içerisinde en yüksek paya sahip vergi gelirleri kaleminin 2021 yılında 2020 yılına kıyasla yüzde 10,5 artacağı ve 5.351,8 milyon TL seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan vergi dışı gelirler kaleminin 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 5,1 düşerek 1.426,2 milyon TL seviyesine gerilemesi beklenmektedir. 2020 yılında 1.627,3 milyon TL seviyesinde gerçekleşen alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin, 2021 yılında önceki yıla kıyasla yüzde 53,6 artış göstererek 2.500 milyon TL seviyesine yükseleceği öngörülmektedir. Diğer gelirler kaleminin ise 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 45,8 azalarak 102 milyon TL olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir.

2020 yılında bütçe giderleri içerisinde en yüksek paya sahip cari transferler kaleminin, 2021 yılında önceki yıla göre yüzde 13,9 artış göstererek 4.335,6 milyon TL seviyesine yükselmesi beklenmektedir. Bütçe giderleri içerisinde ikinci en yüksek paya sahip personel giderleri kaleminin ise yüzde 4,7 artış göstererek 3.288,6 milyon

TL seviyesine ulaşacağı öngörülmektedir. 2021 yılında sermaye giderleri ve transferi kaleminin 2020 yılına kıyasla yüzde 46 düşüş yaşayarak 353,3 milyon TL seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Mal ve hizmet alım giderleri ve diğer giderler kalemlerinin ise sırasıyla 783,4 milyon TL ve 1.449,1 milyon TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

2021 yılı altı aylık uygulama sonuçlarına göre, 2021 yılı için öngörülen bütçe gelirlerinin yüzde 39,9'u tahsil edilmiş, öngörülen bütçe giderlerinin ise yüzde 40,7'si harcanmıştır. 2020 yılı aynı dönemi için bu oranlar sırasıyla yüzde 37,2 ve 38,4 seviyelerinde gerçekleşmişti.

2020 yılının ilk altı aylık döneminde 3.032,3 milyon TL olan bütçe gelirleri toplamı, 2021 yılı aynı dönemde 3.695,6 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. 2020 yılı ilk altı aylık dönemin sonunda 3.336,9 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe giderleri toplamı, 2021 yılı aynı dönemde 4.153 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. İlk altı aylık gerçekleştirmeler incelendiğinde, 2020 yılının ikinci çeyreği sonunda 304,6 milyon TL açık veren bütçe dengesi, 2021 yılı aynı dönemde 457,4 milyon TL açık vermiştir.

2020 yılında 536,2 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe açığının, 2021 yılı bütçe tahminine göre yüzde 54,8 artışla 830 milyon TL'ye ulaşacağı öngörülmektedir.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2020 Yılı Gerçekleşme	2021 Yılı Tahmin	2020-2021 Değişim (%)	2020 Altı Aylık Gerçekleşme	2021 Altı Aylık Gerçekleşme	2020 Altı Aylık Gerçekleşme Oranı (%)	2021 Altı Aylık Gerçekleşme Oranı (%)	
Gelirler	Vergi Gelirleri	4.842,5	5.351,8	10,52	1.993,8	2.249,6	41,17	42,03
	Vergi Dışı Gelirler	1.502,0	1.426,2	-5,05	805,2	776,2	53,61	54,18
	Alınan Bağış Yardım Krediler	1.627,3	2.500,0	53,63	54,0	516,5	3,32	20,66
	Diğer Gelirler	188,2	102,0	-45,80	179,3	153,3	95,27	69,09
	Genel Toplam	8.160,0	9.380,0	14,95	3.032,3	3.695,6	37,16	39,90
Giderler	Cari Transferler	3.807,4	4.335,6	13,87	1.542,3	1.831,8	40,51	42,80
	Personel Giderleri	3.142,3	3.288,6	4,66	1.258,0	1.474,8	40,03	44,72
	Sermaye Giderleri ve Transferleri	654,2	353,3	-46,00	59,1	349,0	9,03	72,20
	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	640,4	783,4	22,33	187,0	298,5	29,20	40,27
	Diğer Giderler	451,9	1.449,1	220,67	290,5	198,9	64,28	14,15
	Genel Toplam	8.696,2	10.210,0	17,41	3.336,9	4.153,0	38,37	40,68
Gelirler - Giderler	-536,2	-830,0		-304,6	-457,4			

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5 FINANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri kaleminin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2021 yılı ikinci çeyreğinde 477,6 milyon TL açık vermiştir. Bütçe açığının finansmanı için kullanılan T.C. kredileri 2021 yılı ikinci çeyreğinde 249,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı aynı döneminde ise T.C. kredileri kullanılmamıştır.

2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yerel gelirler kalemi yüzde 17,6 artış yaşamış ve 1.564,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

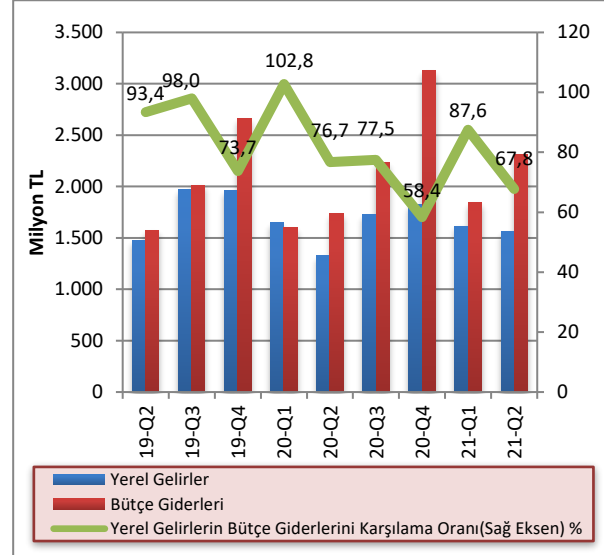
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2020		2021	
	Nisan - Haziran	Nisan - Haziran	Nisan - Haziran	Nisan - Haziran
Bütçe Gelirleri – T.C. Kredi	1.330,2	1.831,6		
1. Yerel Gelirler	1.330,2	1.564,5		
Vergi Gelirleri	925,3	1.273,4		
Vergi Dışı Gelirler	261,2	287,8		
Diğer Gelirler	143,7	3,3		
2. Dış Yardımlar	0,0	267,1		
T.C. Yardımları	-0,0	267,1		
Bütçe Giderleri	1.733,3	2.309,2		
Personel Giderleri	627,2	766,7		
Cari Transferler	816,7	1.026,8		
Sermaye Giderleri	42,8	189,3		
Diğer Giderler	246,6	326,4		
Finansman Dengesi	-403,1	-477,6		
Finansman	0,0	249,4		
T.C. Kredileri	0,0	249,4		

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2021 yılı ikinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 67,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı oran 2020 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 76,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

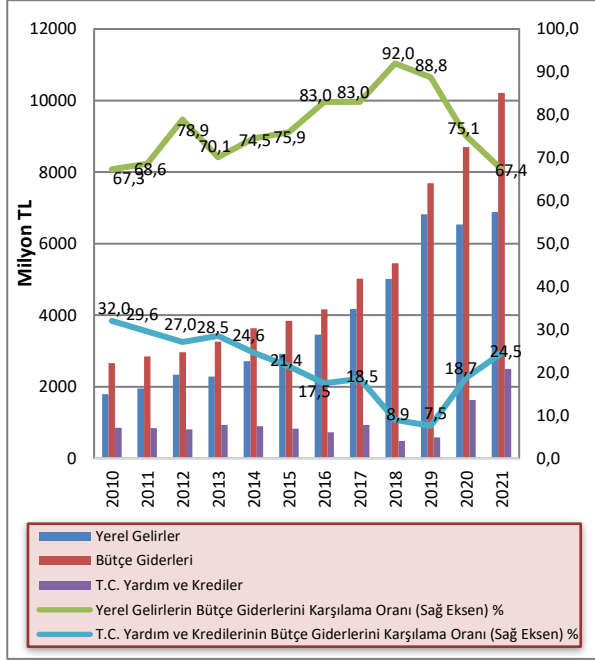
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe gelirlerinden T.C. yardım ve kredilerinin çıkarılması sonucu oluşan yerel gelirler toplamının bütçe giderlerini karşılama oranının 2021 yılında yüzde 67,8 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu oran 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla yüzde 92, yüzde 88,8 ve yüzde 75,1 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Yerel gelirler ile bütçe giderleri arasındaki açığın giderilmesi için en önemli finansman kaynağı olan T.C. yardım ve krediler kaleminin bütçe giderlerini karşılama oranının 2021 yılında yüzde 24,5 seviyesine yükseleceği öngörülmektedir. 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ise bu oranın yüzde 8,9, yüzde 7,5 ve yüzde 18,7 seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir. Yerel gelirlerin bütçe giderlerini karşılama oranında son 10 yıllık dönemde olumlu bir tablo ortaya çıksa da, 2020 yılı ile birlikte Covid-19 salgınının ekonomik aktivite üzerinde yarattığı etkilere bağlı olarak bu tabloda bozulma meydana gelmiş ve yerel gelirlerin bütçe giderlerini karşılama oranında ciddi bir gerileme yaşanmıştır.

Grafik 4.5: Yıllar İtibarıyla Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: 2021 yılı için bütçe tahmin verisi kullanılmıştır.

2021 yılı ikinci çeyreğinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihalesi yoluyla toplam 203 milyon TL borçlanılmış ve 201,1 milyon TL geri ödeme gerçekleşmiştir. 2021 yılı ikinci çeyreği sonunda toplam DİBS stoku 251 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı ikinci çeyreği içinde DİBS ihraçları yoluyla net olarak 1,9 milyon TL borçlanmaya ek olarak Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na 75 milyon TL tutarında Kısa Vadeli Avans kullanılmıştır. Buna göre 2021 yılı ikinci çeyreğinde Maliye Bakanlığı'nın net iç borçlanma tutarı 76,9 milyon TL olmuştur.

Tablo 4.6: KKTÇ Maliye Bakanlığı'nın KKTÇ Merkez Bankası Aracılığı ile Gerçekleştirdiği TL DİBS İhaleleri

ISIN KODU	KKT 030622T19*	KKB 070921T13
Valör Tarihi	28.05.2021	28.05.2021
İtfa Tarihi	03.06.2022	07.09.2021
Vadesi	371 gün	102 gün
Teklif Edilen Tutar	Nom. 92.000.000	160.175.812
İhalede Kabul Edilen Tutar	Nom. 70.000.000	132.963.045
İhalede Kabul Edilen Faiz (%)	E.D.	TLREF+1,75 19,00
	E.Y.	TLREF+2,55 21,00
	Ort.	TLREF+2,21 20,50
	O.Y.B.	22,06

Kaynak: KKTÇMB

Nom.: Nominal

E.D.: En Düşük

E.Y.: En Yüksek

Ort.: Ortalama

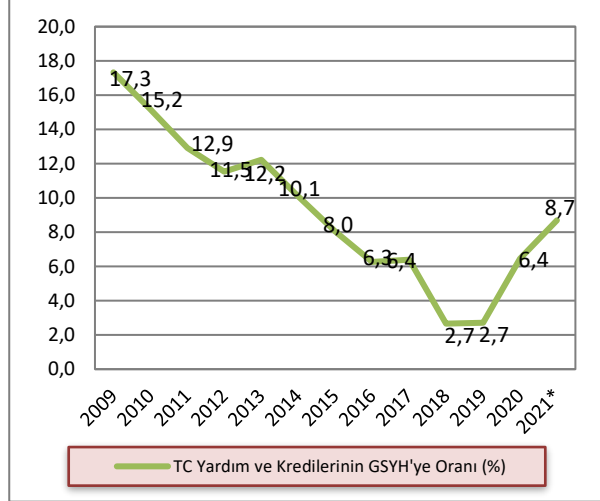
O.Y.B.: Ortalama Yıllık Bileşik

*: KKTÇ Maliye Bakanlığı'nın 28 Mayıs 2021 tarihinde, KKTÇ Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilen 371 gün vadeli Değişken Faizli, 6 Ayda Bir Kupon Ödemeli Devlet Tahvili. TLREF: BİST tarafından açıklanan Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı'dır. 28.05.2021 tarihli TLREF: % 18,9673

2021 Mali Yılı Bütçe Yasası, Türkiye Cumhuriyeti'nden alınacak hibe, yardım ve kredilerin yanı sıra 830 milyon TL net iç kaynak yaratılarak bütçe giderlerinin karşılanmasını öngörmektedir. Yılın ilk iki çeyreğinde yapılan 484,7 milyon TL iç borçlanma göz önüne alındığında, Maliye Bakanlığı'nın yılın geri kalan iki çeyreğinde yapabileceği net iç borçlanma toplamı 345,3 milyon TL'dir. 2021 yılı içinde Covid-19 salgının etkilerine karşı bütçede yer almayan önlem paketlerinin uygulamaya konması ile birlikte 2021 yılsonunda gerçekleşmesi beklenen 830 milyon TL'lik açığın daha fazla olacağı ve yılın tamamında gerçekleşecek bütçe giderlerinin finansmanı için ivedilikle önlem alınmasının zorunlu olduğu değerlendirilmektedir. Alınacak önlemler temelde bütçe gelirlerini artırıcı, bütçe giderlerini azaltıcı veya her ikisini birlikte sağlayacak nitelikte olmalıdır.

Bütçe açığının kapatılmasında önemli bir kalem olarak kullanılan T.C. yardım ve kredilerinin ülkemiz GSYH'ye oranı incelendiğinde 2020 yılına kadar, yıllar itibarıyla bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2009 yılında yüzde 17,3 olan Türkiye Cumhuriyeti'nden alınan bağış, yardım ve kredilerin GSYH'ye oranı, 2019 sonu itibarıyla yüzde 2,7, 2020 sonu itibarıyla ise yüzde 6,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 Mali Yılı Bütçe tahminleri ve 2021 yılı GSYH tahmin verisi kullanılarak, 2021 yılı için bu oranın yüzde 8,7 olacağı tahmin edilmektedir

Grafik 4.6: T.C. Yardım ve Kredilerinin GSYH'ye Oranı (%)

Kaynak: Maliye Bakanlığı, İstatistik Kurumu

Not₁:2020 ve 2021 yılı için DPÖ'nün Orta Vadeli Plan (2020-2022) GSYH hedef rakamı kullanılmıştır.

Not₂:2021 yılı için bütçe tahmin verisi kullanılmıştır.

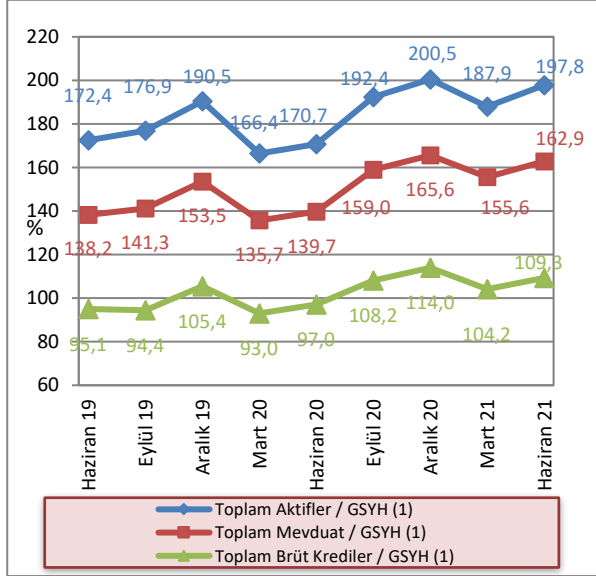
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1 FİNANSAL DERİNLEŞME

2021 yılı ikinci çeyrek finansal derinleşme rakamları bir önceki çeyreğe göre artış göstermiştir. Toplam brüt kredilerin GSYH'ye oranı yüzde 104,2'den yüzde 109,3'e, toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 187,9'dan yüzde 197,8'e, toplam mevduatın GSYH'ye oranı ise yüzde 155,6'dan yüzde 162,9'a yükselmiştir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Kaynak: KKTTCMB, DPÖ

Not: (1) 2020 ve 2021 yılları için DPÖ'nün GSYH tahmin rakamı kullanılmıştır.

5.1.2 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN PERFORMANS RASYOLARI

2021 yılı ikinci çeyrekte, bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerinin toplam aktifler içindeki payı bir önceki çeyreğe göre yüzde 29,22'den yüzde 28,63'e gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 27,39 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı Mart sonu itibarıyla yüzde 15,93 olan SYSR, 2021 yılının ikinci çeyreğinde 0,38 puan artarak yüzde 16,31'e yükselmiştir.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, 2021 yılının Haziran ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 5,12'den yüzde 4,81'e gerilemiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt kredilerin mevduata oranı, 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre 0,15 puan artmış ve yüzde 67,08 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2020 yılı Haziran ayında yüzde 56,83 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2021 yılının Haziran ayında yüzde 55,25 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,2 puan azalmıştır.

Brüt kredilerde 2021 yılı ikinci çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 4,88 artış gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı döneminde brüt kredilerde yüzde 4,31 artış olmuştur.

2021 yılı ilk çeyreğinde yüzde 7,15 artan mevduat, 2021 yılı ikinci çeyrekte yüzde 4,66'lık artış göstermiştir.

2021 yılı Mart ayı sonu itibarıyla 10,43 olan finansal kaldıraç oranı, 2021 yılının ikinci çeyreğinde 10,14 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları

	2020			2021	
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler / Top. Aktifler (%)	27,39	27,92	29,17	29,22	28,63
SYSR (%)	16,92	15,69	15,91	15,93	16,31
TGA / Brüt Krediler (%)	6,05	5,48	5,41	5,12	4,81
Brüt Krediler / Top. Mevduat (%)	69,47	68,06	68,82	66,93	67,08
Brüt Krediler / Top. Aktifler (%)	56,83	56,23	56,83	55,45	55,25
Brüt Kredilerdeki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	4,31	11,51	5,32	4,21	4,88
Mevduattaki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	2,93	13,82	4,16	7,15	4,66
Finansal Kaldıraç¹	9,72	10,46	10,33	10,43	10,14

Kaynak: KKTTCMB

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

5.1.3 BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

2021 yılı ikinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 53,91, ilk on bankanın toplam aktifler içindeki payı ise yüzde 80,57'dir.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 56,16, ilk on bankanın payı ise yüzde 83,09 düzeyindedir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 56,2, ilk on bankanın payı ise yüzde 82,52 seviyesindedir.

Bankalara borçlar kaleminin büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 74,92, ilk on bankanın payı ise yüzde 95,22 düzeyindedir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 54,81, ilk on bankanın payı ise yüzde 82,17 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)

İlk Beş Bankanın Sektör İçindeki Payları	2020			2021	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Aktifler	55,17	54,44	54,21	53,84	53,91
Brüt Krediler	55,87	55,59	56,62	56,18	56,16
Mevduat	56,38	55,81	55,84	55,63	56,20
Bankalara Borçlar	68,65	68,30	69,49	69,75	74,92
Özkaynaklar	55,36	54,95	54,15	54,83	54,81
İlk On Bankanın Sektör İçindeki Payları					
Aktifler	80,29	80,45	81,10	80,65	80,57
Brüt Krediler	82,07	82,31	82,94	82,90	83,09
Mevduat	81,60	81,84	82,59	82,16	82,52
Bankalara Borçlar	94,15	94,53	94,95	93,11	95,22
Özkaynaklar	81,65	82,21	82,45	82,80	82,17

Kaynak: KKTCMB

5.1.4 BANKA, ŞUBE, PERSONEL VE ATM SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2021 yılı Haziran ayı sonunda 21'dir. Sektördeki 21

bankanın 2'si kamu eliyle yönetilen banka, 14'ü özel sermayeli banka ve 5'i şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	Haz.19	Eyl.19	Ara.19	Mar.20	Haz.20	Eyl.20	Ara.20	Mar.21	Haz.21
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Şube Bankaları	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Toplam	21	21	21	21	21	21	21	21	21

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2021 yılının ikinci çeyreğinde 215'tir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam şube sayısının yüzde 66,98'inin özel sermayeli

bankalara, yüzde 18,14'ünün şube bankalarına, yüzde 14,88'inin ise kamu eliyle yönetilen bankalara ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi (adet)									
	Haz.19	Eyl.19	Ara.19	Mar.20	Haz.20	Eyl.20	Ara.20	Mar.21	Haz.21
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Özel Sermayeli Bankalar	159	160	160	160	152	152	150	144	144
Şube Bankaları	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Toplam	231	232	232	232	224	224	222	216	215
Personel Sayısının Gelişimi (kişi)									
	Haz.19	Eyl.19	Ara.19	Mar.20	Haz.20	Eyl.20	Ara.20	Mar.21	Haz.21
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	534	528	522	512	508	514	511	508	509
Özel Sermayeli Bankalar	2.078	2.096	2.122	2.120	2.090	2.081	2.071	2.057	2.067
Şube Bankaları	533	539	549	542	537	538	536	531	528
Toplam	3.145	3.163	3.193	3.174	3.135	3.133	3.118	3.096	3.104

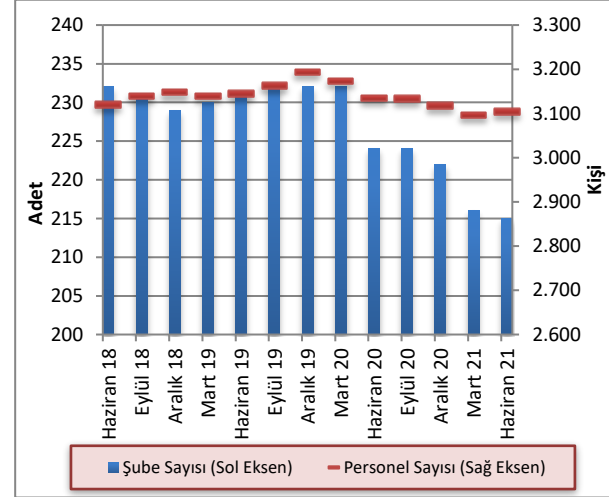
Kaynak: KKTCCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Mart 2021 - Haziran 2021 döneminde 8 kişi artarak 3.096'dan 3.104'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 509'u kamu eliyle yönetilen bankalarda, 2.067'si özel sermayeli bankalarda ve 528'i şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankaların personel sayısı 2.057'den 2.067'ye, kamu eliyle yönetilen bankaların personel sayısı 508'den 509'a yükselirken, şube bankalarının personel sayısı 531'den 528'e gerilemiştir.

Haziran 2020 – Haziran 2021 arasındaki bir yıllık dönemde bankacılık sektöründe çalışan personel sayısı, 31 kişi azalarak 3.135'ten 3.104'e gerilemiştir. Söz konusu dönemde personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, özel sermayeli bankalarda istihdam 23 kişi, şube bankalarında 9 kişi azalırken, kamu eliyle yönetilen bankalarda 1 kişi artmıştır.

2021 yılının ikinci çeyreğinde sektörde çalışan personelin yüzde 16,4'ünün kamu eliyle yönetilen bankalara, yüzde 66,59'unun özel sermayeli bankalara, yüzde 17,01'inin ise şube bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 2021 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 520'dir. ATM sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında 234 ATM ile şube bankaları ilk sırada yer almaktadır. Şube bankalarını 229 ATM ile özel sermayeli bankalar, 57 ATM ile kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Haziran 2020- Haziran 2021 döneminde sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 507'den 520'ye yükselmiştir.

Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler

	Haz.20	Eyl.20	Ara.20	Mar.21	Haz.21
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	57	57	57	57	57
Özel Sermayeli Bankalar	218	219	224	225	229
Şube Bankaları	232	233	234	234	234
Toplam	507	509	515	516	520

Kaynak: KKTCCMB

5.2 BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2021 yılı Mart ayı sonunda 54.052 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2021 yılının Haziran ayı sonunda yüzde 5,25 artarak 56.892,3 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit ve nakit benzeri kalemlerde yüzde 3,14, MDC'de yüzde 10,74, brüt kredilerde yüzde 4,88, diğer aktiflerde ise yüzde 10,52 artış görülmüştür.

Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 32,03 artmıştır. Aynı dönemde nakit ve nakit benzeri kalemler yüzde 38,05, brüt krediler yüzde 28,36, MDC ise yüzde 42,46 artış göstermiştir. İlgili dönemde mevduat yüzde 32,95, özkaynaklar ise yüzde 27,12 artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2021 - Haziran 2021 döneminde yüzde 4,66, özkaynaklar ise yüzde 8,01 artmıştır.

Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2020			2021		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2021 - 06/2021	06/2020 - 06/2021
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	11.800,6	13.556,6	14.761,7	15.794,1	16.290,4	3,14	38,05
MDC	3.078,5	3.498,0	3.546,4	3.960,0	4.385,5	10,74	42,46
Toplam Brüt Krediler	24.487,2	27.305,2	28.758,3	29.969,3	31.432,4	4,88	28,36
Diğer Aktifler	3.724,5	4.196,9	3.534,9	4.328,6	4.784,0	10,52	28,45
Aktif/Pasif Toplamı	43.090,8	48.556,7	50.601,3	54.052,0	56.892,3	5,25	32,03
Mevduat	35.247,1	40.117,0	41.787,6	44.774,9	46.859,3	4,66	32,95
Bankalara Borçlar	2.209,9	2.517,5	2.531,0	2.786,7	2.894,9	3,88	31,00
Diğer Pasifler	1.615,4	1.685,1	1.815,3	1.761,1	2.030,1	15,27	25,67
Özkaynaklar	4.018,4	4.237,1	4.467,4	4.729,3	5.108,0	8,01	27,12

Kaynak: KKTCMB

5.2.1 AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2021 yılının ikinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 55,25 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 28,63'lük payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 8,41 ile diğer aktifler ve yüzde 7,71'lik payla MDC kalemi takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Haziran 2020 - Haziran 2021 dönemi aktif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde; nakit ve nakit benzeri kalemler ile MDC kalemlerinin payında artış, brüt krediler ve diğer aktifler kalemlerinin paylarında ise azalış olduğu görülmektedir.

Haziran 2021 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 82,36'sını mevduat, yüzde 8,98'ini özkaynaklar, yüzde 5,09'unu bankalara borçlar ve yüzde 3,57'sini ise diğer pasifler oluşturmaktadır.

Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde bankacılık sektörünün pasif yapısını oluşturan kalemler payları yönünden değerlendirildiğinde, mevduat kaleminin payında artış, bankalara borçlar, diğer pasifler ve özkaynaklar kalemlerinin paylarında ise azalış olduğu görülmektedir.

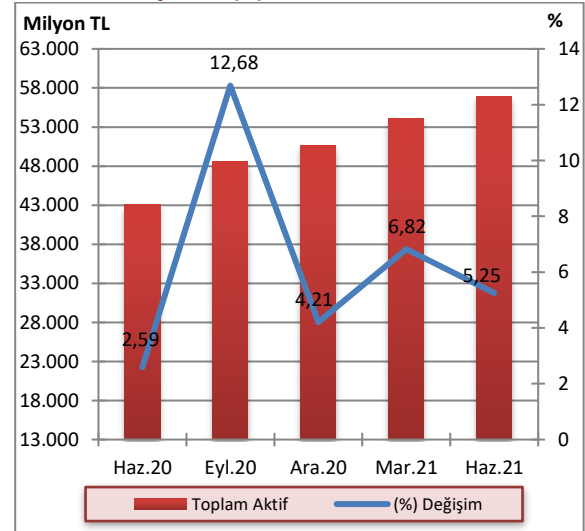
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)

Aktif	2020				2021
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	27,39	27,92	29,17	29,22	28,63
MDC	7,14	7,20	7,01	7,33	7,71
Toplam Brüt Krediler	56,83	56,23	56,83	55,45	55,25
Diğer Aktifler	8,64	8,65	6,99	8,00	8,41
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	81,80	82,62	82,58	82,84	82,36
Bankalara Borçlar	5,13	5,18	5,00	5,16	5,09
Diğer Pasifler	3,75	3,47	3,59	3,25	3,57
Özkaynaklar	9,32	8,73	8,83	8,75	8,98
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörünün aktif toplamı Haziran 2021 döneminde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 5,25, 2020 yılının aynı döneminde ise bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 2,59 artış göstermiştir. Haziran 2020- Haziran 2021 döneminde bankacılık sektörü aktif toplamında 13.801,5 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

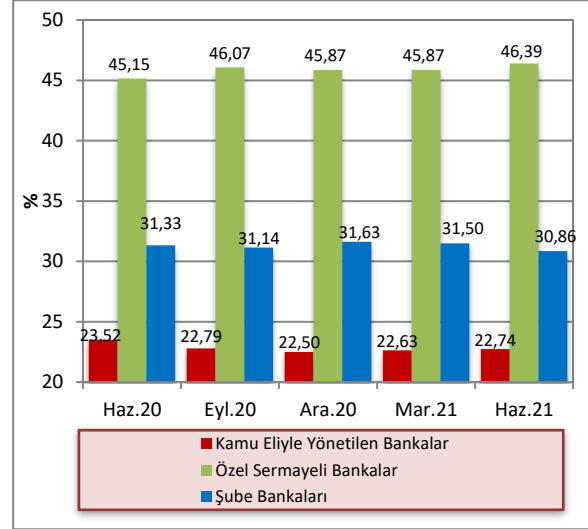
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla banka gruplarının aktif toplamındaki payları, özel sermayeli bankalar grubunda yüzde 45,87'den yüzde 46,39'a, kamu eliyle yönetilen bankalar grubunda yüzde 22,63'ten yüzde 22,74'e yükselmiş, şube bankaları grubunda ise yüzde 31,5'ten yüzde 30,86'ya gerilemiştir. Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde ise, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankaları grubunda küçülme, özel sermayeli bankalar grubunda ise büyüme görülmüştür.

Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)

Kaynak: KTCMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 5,76, özel sermayeli bankalarda yüzde 6,47 ve şube bankalarında yüzde 3,13 artmıştır. Bir önceki yılın

aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 27,65, özel sermayeli bankalarda yüzde 35,66, şube bankalarında ise yüzde 30,08 artmıştır.

Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2020				2021		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2021-06/2021	06/2020-06/2021	
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	10.135,5	11.064,2	11.386,1	12.233,2	12.937,6	5,76	27,65	
Özel Sermayeli Bankalar	19.456,7	22.369,8	23.208,8	24.791,8	26.395,1	6,47	35,66	
Şube Bankaları	13.498,6	15.122,7	16.006,4	17.027,0	17.559,6	3,13	30,08	
Toplam	43.090,8	48.556,7	50.601,3	54.052,0	56.892,3	5,25	32,03	

Kaynak: KTCMB

2021 yılı Haziran ayı itibarıyla kredilerin TP ve YP dağılımına bakıldığında zaman TP kredilerin payının bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 45,89'dan yüzde 44,41'e gerilediği, YP kredilerin payının ise yüzde 54,11'den yüzde 55,59'a yükseldiği görülmektedir. TP

mevduat toplamının payı Haziran 2021 itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 33,31'den yüzde 32,58'e gerilemiş, YP mevduatın payı ise yüzde 66,69'dan yüzde 67,42'ye yükselmiştir.

Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)

	2020				2021					
	Haziran		Eylül		Aralık		Mart		Haziran	
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP
Krediler	46,60	53,40	46,11	53,89	49,04	50,96	45,89	54,11	44,41	55,59
Mevduat	38,08	61,92	35,08	64,92	34,74	65,26	33,31	66,69	32,58	67,42

Kaynak: KTCMB

5.2.2 NAKİT VE NAKİT BENZERİ KALEMLER

Bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerini oluşturan nakit değerler, merkez bankasından alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar ve bankalardan alacaklar kalemlerinin toplamı, 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,14 artarak 15.794,1 milyon TL'den 16.290,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde, nakit değerler kaleminde 84 milyon TL azalış, merkez bankasından alacaklar kaleminde 447,1 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 7,3

milyon TL, bankalardan alacaklar kaleminde ise 125,9 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

2020 yılı Haziran ayı sonunda 11.800,6 milyon TL olan nakit ve nakit benzeri kalemler, 2021 yılı Haziran ayı sonunda 16.290,4 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit değerler 45,5 milyon TL, merkez bankasından alacaklar kalemi 1.723 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 2.116 milyon TL, bankalardan alacaklar kalemi ise 605,3 milyon TL artmıştır.

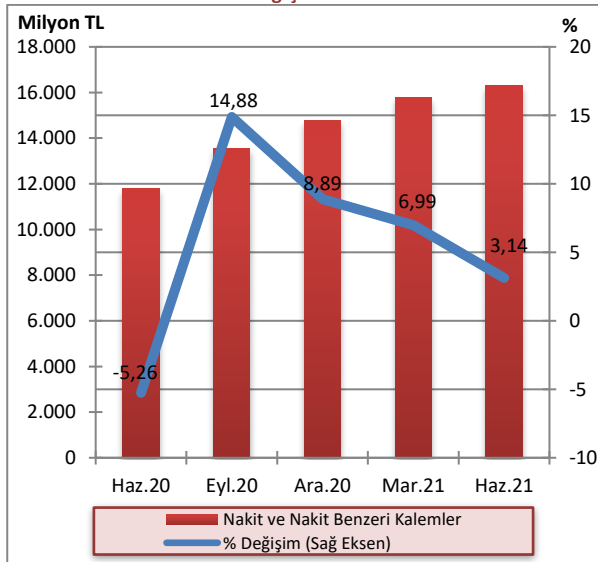
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

	2020		2021		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2021 - 06/2021
Nakit Değerler	441,3	503,2	478,6	570,8	486,8	-14,72
Merkez Bankasından Alacaklar	4.011,2	4.655,2	5.206,7	5.287,1	5.734,2	8,46
BPP İşlemlerinden Alacaklar	2.161,4	3.080,0	3.916,7	4.270,1	4.277,4	0,17
Bankalardan Alacaklar	5.186,7	5.318,2	5.159,7	5.666,1	5.792,0	2,22
Toplam	11.800,6	13.556,6	14.761,7	15.794,1	16.290,4	3,14

Kaynak: KKTÇMB

Nakit ve nakit benzeri kalemler toplamı 2021 yılı ikinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,14 artış göstermiştir. Nakit ve nakit benzeri kalemlerde Haziran 2020- Haziran 2021 döneminde 4.489,8 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

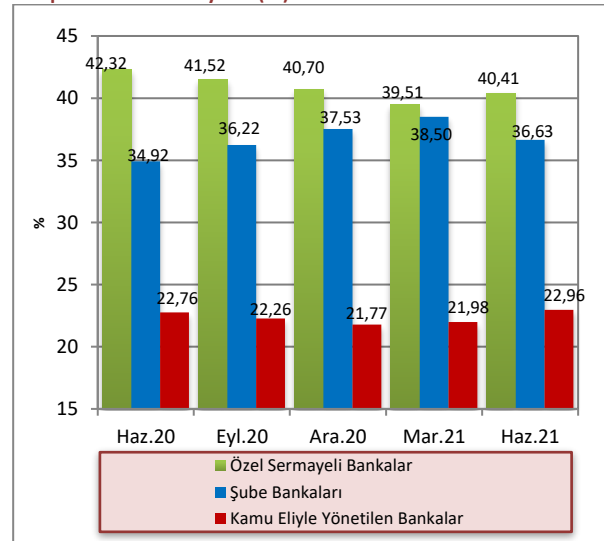
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTÇMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde banka gruplarının nakit ve nakit benzeri kalemlerindeki paylarında bir önceki çeyreğe kıyasla, özel sermayeli bankalar ve kamu eliyle yönetilen bankalar grubunda artış, şube bankaları grubunda ise azalış gerçekleşmiştir. Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde ise özel sermayeli bankalar grubunda azalış, şube bankaları ve kamu eliyle yönetilen bankalar grubunda ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.3 KREDİLER

2021 yılı Haziran ayı itibarıyla 20.909 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi krediler toplamı içinde birinci sırada yer almaktadır. Bunu, 6.757,2 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde işletme kredileri 14.815,7 milyon TL'den 20.909 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise 5.629,1 milyon TL'den 6.757,2 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

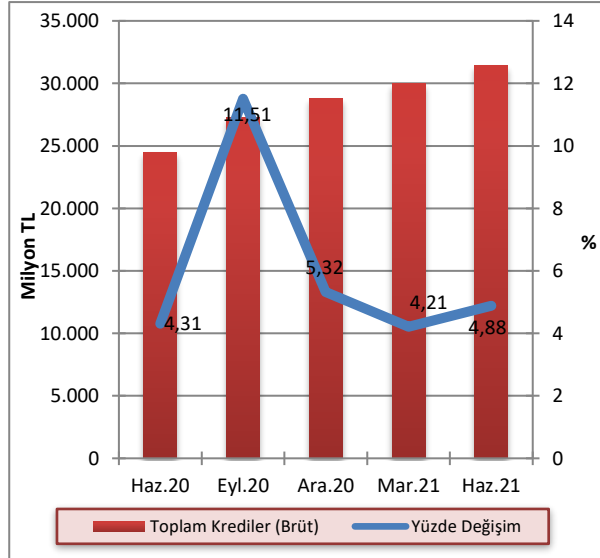
	2020			2021	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
İşletme Kredileri	14.815,7	16.623,8	18.868,7	19.929,9	20.909,0
Tüketici Kredileri	5.629,1	6.288,5	6.329,0	6.512,4	6.757,2
Kredi Kartları	576,5	639,6	703,4	687,2	837,6
İskonto ve İştira Senetleri	183,2	217,1	263,3	296,3	335,1
Diğer Yatırım Kredileri	131,2	173,2	208,6	216,5	221,9
İthalat Kredileri	4,7	5,2	5,4	5,6	5,7
Fon Kaynaklı Krediler	23,6	26,0	24,8	27,3	28,4
İhtisas Kredileri	64,8	73,5	87,2	94,3	98,8
İhracat Kredileri	0,8	0,3	0,0	0,0	0,0
KKTCMB Kaynaklı Krediler	0,0	5,3	5,0	5,7	0,0
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	73,4	81,8	86,2
Diğer Krediler	1.577,1	1.757,7	633,6	578,4	639,3
Toplam Krediler	23.006,7	25.810,2	27.202,4	28.435,4	29.919,2

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt krediler 2021 yılı ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,88 artış göstermiştir. Brüt kredilerde Haziran 2020- Haziran 2021 döneminde 6.945,2 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

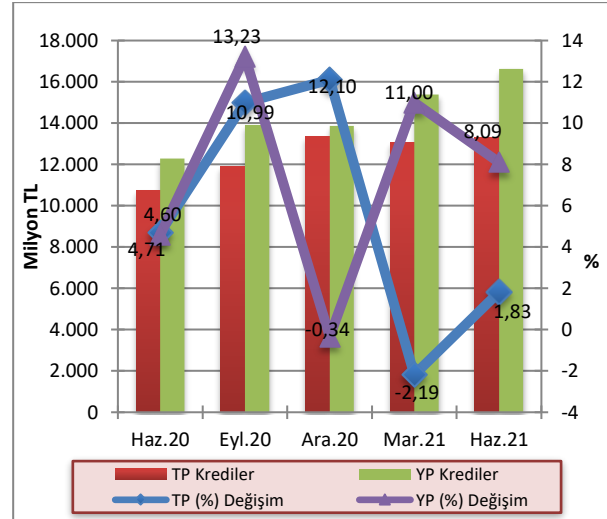
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde kredilerin 13.287,5 milyon TL'si TP cinsinden, 16.631,7 milyon TL'si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 1,83, YP cinsinden kredilerde ise yüzde 8,09 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

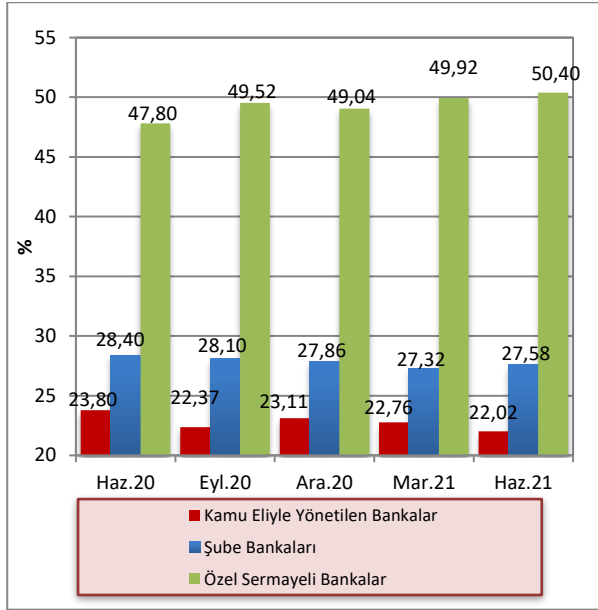

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt kredilerin banka gruplarına göre payları incelendiğinde, 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların payının yüzde 22,76'dan yüzde 22,02'ye gerilediği, şube bankalarının payının yüzde 27,32'den yüzde 27,58'e, özel sermayeli bankaların payının ise yüzde 49,92'den yüzde 50,4'e yükseldiği görülmektedir. Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde özel sermayeli bankaların payında artış yaşanırken, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarının payında ise azalış gerçekleşmiştir.

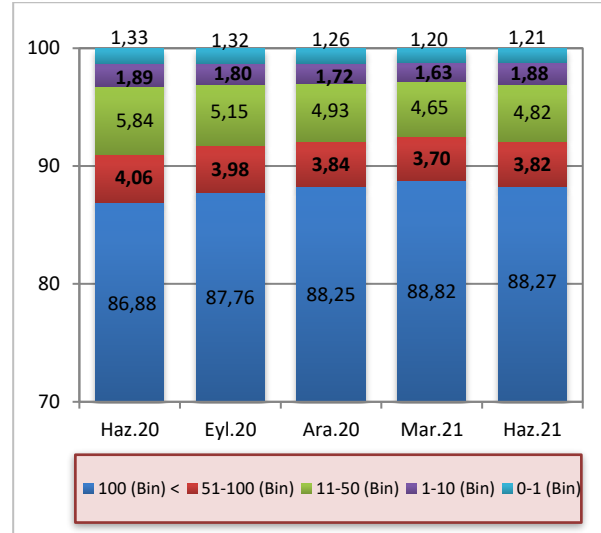
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

2021 yılı ikinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 88,27 olmuştur. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 4,82'lik payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 3,82 ve yüzde 1,88'ini oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise yüzde 1,21'lik payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)

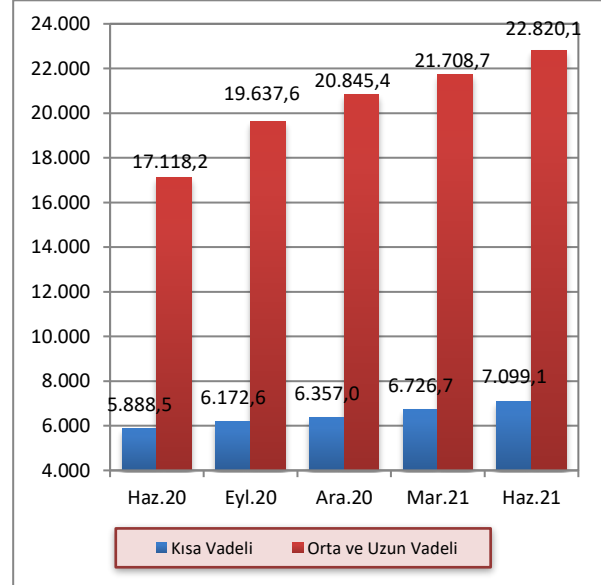

Kaynak: KKTÇMB

Not: TGA dâhil değildir.

Kısa vadeli krediler, 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre 6.726,7 milyon TL'den 7.099,1 milyon TL'ye, orta ve uzun vadeli krediler ise 21.708,7 milyon TL'den 22.820,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde kısa vadeli kredilerde yüzde 20,56, orta ve uzun vadeli kredilerde ise yüzde 33,31 artış olmuştur.

Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)

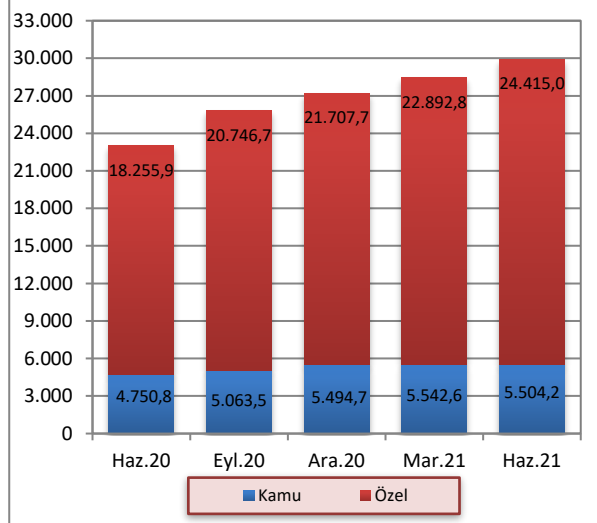
Kaynak: KKTÇMB

Not: Vadesi 1 yıla kadar olan krediler kısa vadeli olarak sınıflandırılmaktadır.

2021 yılı Haziran ayı itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 81,6'sı özel sektöre, yüzde 18,4'ü ise kamu sektörüne kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesiminin kullandığı krediler bir önceki çeyreğe göre 5.542,6 milyon TL'den 5.504,2 milyon TL'ye gerilemiş, özel kesim kredileri ise 22.892,8 milyon TL'den 24.415 milyon TL'ye yükselmiştir.

Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde kamu kesimine kullanılan kredilerde yüzde 15,86, özel kesime kullanılan kredilerde ise yüzde 33,74 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

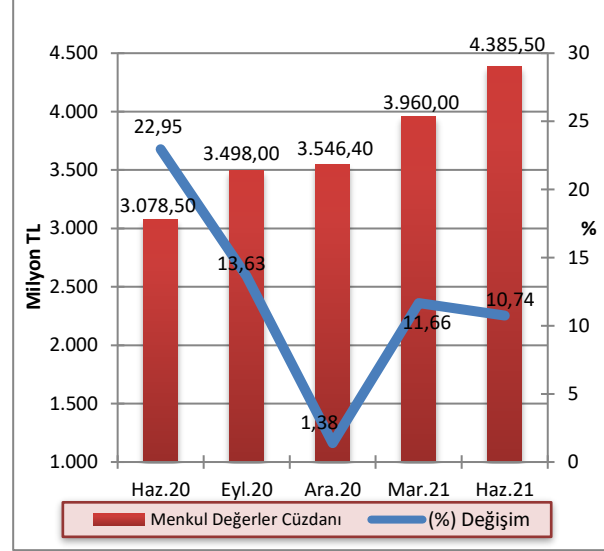

Kaynak: KKTÇMB

5.2.4 MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

MDC, 2021 yılı Haziran ayında bir önceki çeyreğe göre yüzde 10,74, 2020 yılı Haziran ayına göre ise yüzde 42,45 artış göstermiştir.

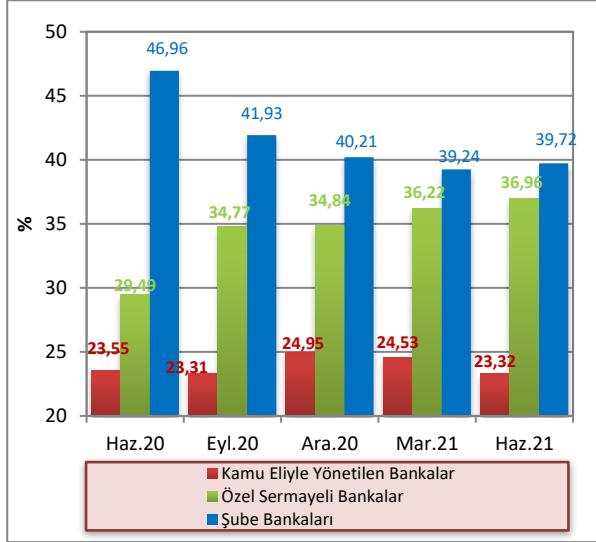
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTÇMB

2021 yılının ikinci çeyreği itibarıyla bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 24,53'ten yüzde 23,32'ye gerilemiş, şube bankalarının payı yüzde 39,24'ten yüzde 39,72'ye, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 36,22'den yüzde 36,96'ya yükselmiştir. Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarının payında azalış, özel sermayeli bankaların payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)

Kaynak: KTCMB

Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2020				2021		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2021 – 06/2021	06/2020 – 06/2021	
Tasarruf	25.385,3	28.910,3	29.453,4	32.055,9	33.980,6	6,00	33,86	
Ticari	6.933,8	7.913,7	8.630,3	8.752,3	9.092,4	3,89	31,13	
Resmi	2.327,0	2.612,3	3.184,6	3.162,6	2.917,8	-7,74	25,39	
Diğer	601,0	680,7	519,3	804,1	868,5	8,01	44,51	
Toplam Mevduat	35.247,1	40.117,0	41.787,6	44.774,9	46.859,3	4,66	32,95	
Bankalara Borçlar	2.209,9	2.517,5	2.531,0	2.786,7	2.894,9	3,88	31,00	
Bankalara Borçlar Dâhil Toplam Mevduat	37.457,0	42.634,5	44.318,6	47.561,6	49.754,2	4,61	32,83	

Kaynak: KTCMB

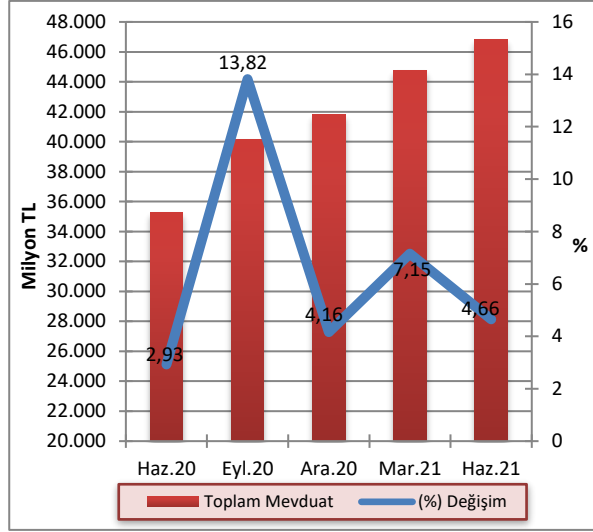
5.2.5 MEVDUAT

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, 2021 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,66 artmıştır. Mevduat bir yıllık dönemde yüzde 32,95 artış göstermiş ve 2021 yılı Haziran ayı sonunda 46.859,3 milyon TL olmuştur.

2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, mevduat türünde en büyük payın 33.980,6 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla 9.092,4 milyon TL ile ticari mevduat, 2.917,8 milyon TL ile resmi mevduat izlemektedir. Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde, tasarruf mevduatında yüzde 33,86, ticari mevduatta yüzde 31,13, resmi mevduatta ise yüzde 25,39 artış gerçekleşmiştir.

Toplam mevduat 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,66 artış göstermiştir. Haziran 2020- Haziran 2021 döneminde mevduatta 11.612,2 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

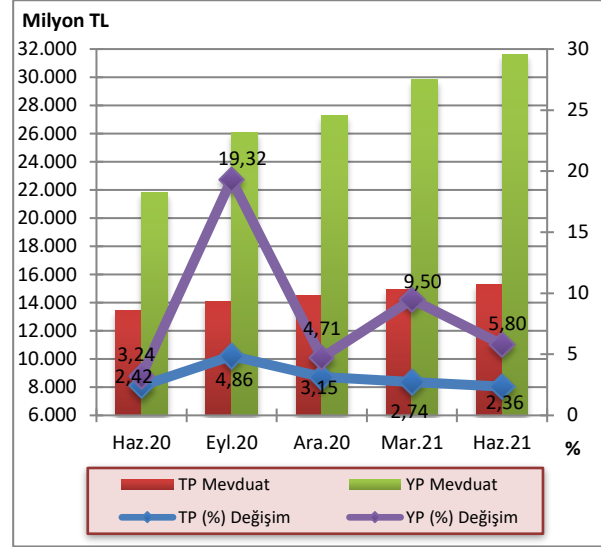
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde mevduatın 15.266,7 milyon TL'sinin TP cinsinden, 31.592,6 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmiştir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 2,36, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 5,8 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılı Haziran ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu eliyle yönetilen bankaların TP mevduatında yüzde 4, YP mevduatında yüzde 6,16 artış, özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 5,65, YP mevduatında yüzde 5,67 artış gerçekleşmiştir. Aynı dönemde şube bankalarının TP mevduatında yüzde 2,82 azalış, YP mevduatında ise yüzde 5,79 artış görülmüştür.

Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	Mart 2021			Haziran 2021			Yüzde Değişim		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	4.790,0	6.109,4	10.899,4	4.981,5	6.486,0	11.467,5	4,00	6,16	5,21
Özel Sermayeli Bankalar	5.260,4	16.238,4	21.498,8	5.557,6	17.159,6	22.717,2	5,65	5,67	5,67
Şube Bankaları	4.864,8	7.511,9	12.376,7	4.727,6	7.947,0	12.674,6	-2,82	5,79	2,41
Toplam Mevduat	14.915,2	29.859,7	44.774,9	15.266,7	31.592,6	46.859,3	2,36	5,80	4,66

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörü mevduatındaki vade yoğunluğu, 2021 yılı Haziran ayı itibarıyla önceki dönemlerde olduğu gibi yüzde 51,56'lık pay ile bir ay vadeli mevduat toplamındadır. Bir ay vadeli mevduatı, yüzde 18,18'lik pay ile 3 ay vadeli, yüzde 16,85'lik pay ile vadesiz, yüzde 10,04'lük pay ile bir yıl vadeli ve yüzde 3,37'lik pay ile 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade payı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz mevduatta 0,34 puan, 3 ay vadeli mevduatta 0,16 puan, 6 ay vadeli mevduatta 0,05 puan, 1 yıl vadeli mevduatta 0,21 puan artış gerçekleşirken, 1 ay vadeli mevduatta 0,76 puan azalış gerçekleşmiştir.

Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde 1 ay vadeli mevduatın payı 0,76 puan artmış, vadesiz, 3 ay vadeli, 6 ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatın payları sırasıyla 0,01, 0,02, 0,62 ve 0,15 puan azalmıştır.

Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2020				2021		Değişim (Puan)	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2021-06/2021	06/2020-06/2021	
Vadesiz	16,86	17,24	18,57	16,51	16,85	0,34	-0,01	
1 Ay Vadeli	50,80	49,65	49,61	52,32	51,56	-0,76	0,76	
3 Ay Vadeli	18,16	18,40	18,03	18,02	18,18	0,16	-0,02	
6 Ay Vadeli	3,99	4,06	3,54	3,32	3,37	0,05	-0,62	
1 Yıl Vadeli	10,19	10,65	10,25	9,83	10,04	0,21	-0,15	
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00			

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektöründe mevduatın büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığında zaman 2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre 0-5 bin TL arası mevduat 346,4 milyon TL'den 342 milyon TL'ye, 5-10 bin TL arası mevduat 405,9 milyon TL'den 387,4 milyon TL'ye, 50-100 bin TL arası mevduat 3.346,8 milyon TL'den 3.248,1 milyon TL'ye gerilemiş, 10-50 bin TL

arası mevduat 2.732,4 milyon TL'den 2.772,7 milyon TL'ye, 100 bin TL üzeri mevduat ise 37.943,4 milyon TL'den 40.109,1 milyon TL'ye yükselmiştir. 2021 yılının ikinci çeyreğinde, 100 bin TL üzeri mevduatın toplam mevduat içindeki payı yüzde 85,59, 50-100 bin TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı ise yüzde 6,93 olarak gerçekleşmiştir.

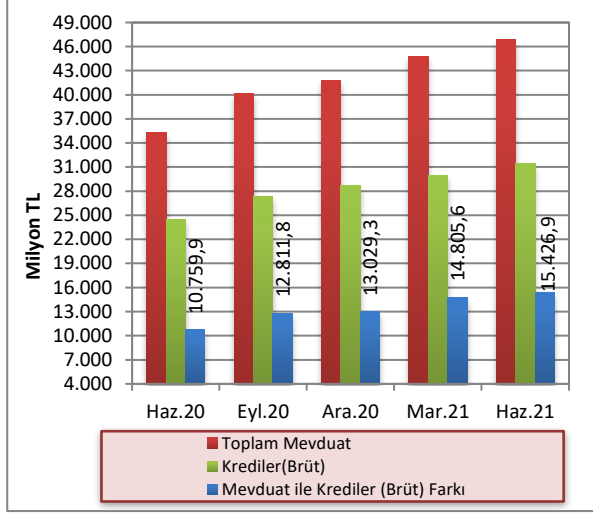
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Milyon TL)

	2020				2021	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	
0-5 bin TL	345,4	341,0	349,9	346,4	342,0	
5-10 bin TL	422,3	410,9	422,4	405,9	387,4	
10-50 bin TL	2.739,1	2.712,0	2.787,5	2.732,4	2.772,7	
50-100 bin TL	3.517,8	3.390,6	3.367,7	3.346,8	3.248,1	
100 bin TL Üzeri	28.222,5	33.262,5	34.860,1	37.943,4	40.109,1	
Toplam Mevduat	35.247,1	40.117,0	41.787,6	44.774,9	46.859,3	

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Mart 2021 sonunda 14.805,6 milyon TL olan fark, 2021 yılı Haziran ayı sonunda 621,3 milyon TL artmış ve 15.426,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

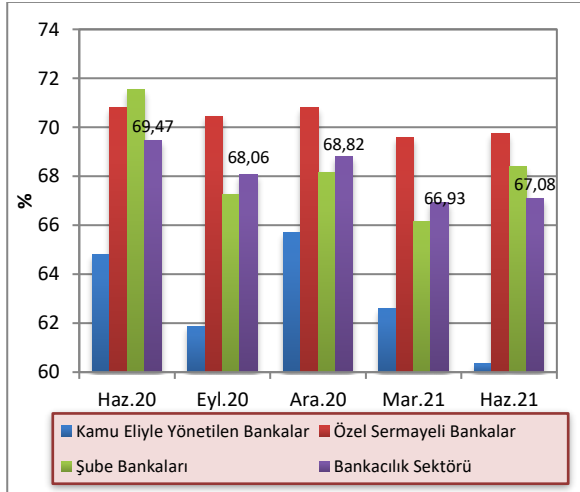

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, 2021 yılının Mart ayı sonunda yüzde 66,93 oranında gerçekleşmiş, 2021 yılının Haziran ayı sonunda ise yüzde 67,08 seviyesine yükselmiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 2,39 puan azalmıştır.

2021 yılının Haziran ayı sonunda mevduatın kredilere dönüşüm oranı banka grupları bazında incelendiği zaman, özel sermayeli bankalar yüzde 69,73 ile ilk sırada yer almaktadır. Özel sermayeli bankaları yüzde 68,4'lük oranla şube bankaları takip etmektedir. Kamu bankaları ise yüzde 60,36 dönüşüm oranına sahiptir.

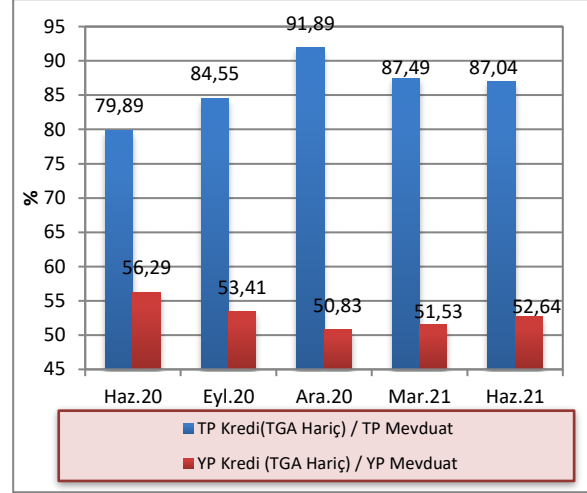
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

TP mevduatın, TGA hariç TP krediye dönüşüm oranı 2021 yılı Haziran ayı itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 87,49'dan yüzde 87,04'e gerilerken, YP mevduatın TGA hariç YP krediye dönüşüm oranı yüzde 51,53'ten yüzde 52,64'e yükselmiştir. TP ve YP mevduatın krediye dönüşüm oranı 2020 yılı Haziran ayında sırasıyla yüzde 79,89 ve yüzde 56,29 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

5.2.6 ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 8,01 artarak 2021 yılının ikinci çeyreğinde 5.108 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

Özkaynaklar Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde ise yüzde 27,12 artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 107,2 milyon TL, yedek akçeleri ise 635,3 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2020			2021	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Ödenmiş Sermaye	1.398,9	1.401,4	1.470,7	1.492,6	1.506,1
Yedek Akçeler	1.207,3	1.366,6	1.369,1	1.693,2	1.842,6
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	3,0	3,6	10,4	10,4	10,4
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	181,0	215,0	220,1	256,9	262,5
Dönem Kârı (Zararı)	329,1	513,0	671,2	301,7	639,7
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	899,1	737,5	725,9	974,5	846,7
Toplam	4.018,4	4.237,1	4.467,4	4.729,3	5.108,0

Kaynak: KKTCMB

5.3 PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, 2021 yılının Mart ayına göre 2021 yılı Haziran ayı sonunda yüzde 7,3 artmış, 10.491,4 milyon TL'den 11.257,1 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 31,98 artış olmuştur.

Mart 2021 sonunda 45.118,5 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2021 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 5,63 artarak 47.658,2 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde ise yüzde 32,98 artış göstermiştir.

M2 para arza resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,14 artarak 48.624,9 milyon TL'den 50.639,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı ise yüzde 32,24'tür.

Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

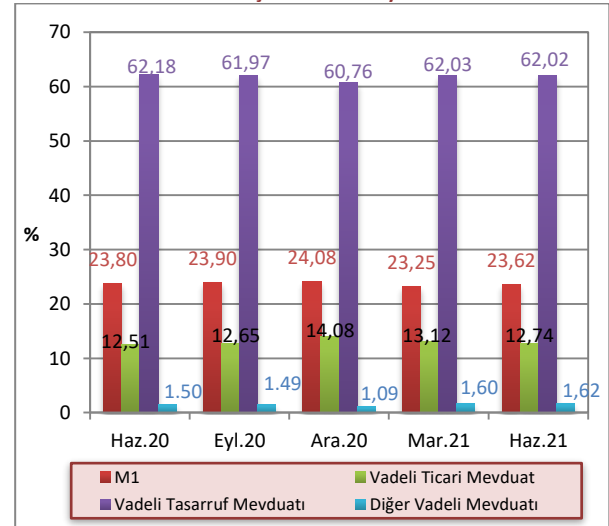
Yıllar	Dönem	M1	Yıllık Yüzde Değişim	M2	Yıllık Yüzde Değişim	M3	Yıllık Yüzde Değişim
2017	II	3.906,7	31,23	18.670,5	27,70	20.066,2	28,69
	III	4.126,2	30,66	19.847,4	29,85	21.240,3	30,16
	IV	4.403,3	24,24	21.181,5	24,99	22.789,8	26,63
2018	I	4.826,2	28,53	22.844,7	26,78	24.492,6	27,50
	II	5.342,4	36,75	24.489,5	31,17	26.341,2	31,27
	III	6.244,7	51,34	28.565,7	43,93	30.698,9	44,53
2019	IV	5.726,7	30,05	26.846,9	26,75	28.868,4	26,67
	I	6.297,8	30,49	29.051,7	27,17	31.226,9	27,50
	II	6.581,7	23,20	30.066,1	22,77	32.390,9	22,97
2020	III	6.775,1	8,49	30.109,1	5,40	33.243,7	8,29
	IV	7.386,0	28,97	33.164,4	23,53	35.890,4	24,32
	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
2021	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.491,4	33,27	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24

Kaynak: KKTCCMB

Önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2021 itibarıyla M2'deki en büyük payın yüzde 62,02 ile vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 23,62'lik payla M1, yüzde 12,74 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,62 ile diğer vadeli mevduat izlemektedir.

M2 içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde 0,16 puan azalarak yüzde 62,18'den yüzde 62,02'ye gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1, yüzde 23,8'den yüzde 23,62'ye gerilemiş, vadeli ticari mevduat yüzde 12,51'den yüzde 12,74'e, diğer vadeli mevduat ise yüzde 1,5'ten yüzde 1,62'ye yükselmiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları

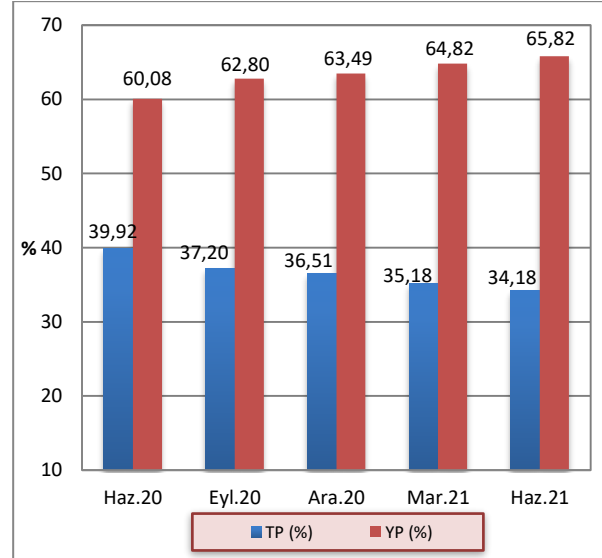
Kaynak: KKTCCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Haziran 2021 itibarıyla incelendiğinde, TP kalemlerinin M3 içindeki payının yüzde 34,18, YP kalemlerinin payının ise yüzde 65,82 olduğu görülmektedir. Bu paylar Haziran 2020 sonunda TP’de yüzde 39,92, YP’de ise yüzde 60,08 seviyesinde idi.

5.4 BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

KKTC Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren bankalararası para piyasasında 2021 yılı ikinci çeyrek itibarıyla TL’de 769, ABD dolarında 623, avroda 280 ve sterlinde 525 adet işlem gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 58.101 milyon TL, YP cinsinden, 3.694 milyon ABD doları, 6.169 milyon avro ve 8.923 milyon sterlin tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3’ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi

	TL		₺		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2020 - Q2	752	42.667.500	539	1.440.375	211	5.633.725	423	3.850.000
2020 - Q3	787	59.058.150	675	2.272.575	252	3.157.825	479	5.112.275
2020 - Q4	870	47.981.400	707	3.993.200	303	5.356.100	427	8.130.350
2021 - Q1	760	65.818.400	622	3.028.600	275	5.397.300	452	7.728.650
2021 - Q2	769	58.101.100	623	3.694.425	280	6.168.850	525	8.923.100

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılı ikinci çeyrekte gerçekleşen BPP işlem hacimlerinin vadelerine göre yüzde dağılımlarına bakıldığında, TL'de yüzde 99,97, ABD dolarında yüzde 99,88, avroda ve sterlinde yüzde 100 oranlarında gecelik vadede işlem gerçekleştiği görülmektedir. Aynı

dönemde bir haftalık işlemlerin payı TL'de on binde 1 olarak gerçekleşirken, bir aylık işlemlerin payı TL'de on binde 2, ABD dolarında on binde 9 olarak gerçekleşmiştir. 3 aylık işlemler ise ABD dolarında on binde 3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2020 Q2	42.667.500		1.440.375		5.633.725		3.850.000	
G	42.667.000	100,00	1.440.375	100,00	5.608.500	99,55	3.846.050	99,90
1H					150	0,00		
2H								
3H								
1A	500	0,00			25.000	0,44	3.950	0,10
3A					75	0,00		
2020 Q3	59.058.150		2.272.575		3.157.825		5.112.275	
G	59.053.650	99,99	2.270.575	99,91	3.121.600	98,85	5.112.275	100,00
1H								
2H								
3H								
1A	4.500	0,01	2.000	0,09	34.225	1,08		
3A					2.000	0,06		
2020 Q4	47.981.400		3.993.200		5.356.100		8.130.350	
G	47.912.900	99,86	3.992.225	99,98	5.312.800	99,19	8.130.350	100,00
1H	50.000	0,10			25			
2H								
3H								
1A	18.500	0,04	975.000	0,02	43.275	0,81		
3A								
2021 Q1	65.818.400		3.028.600		5.397.300		7.728.650	
G	65.807.400	99,98	3.028.600	100,00	5.376.900	99,62	7.728.650	100,00
1H	4.000	0,01						
2H								
3H								
1A	7.000	0,01			20.400	0,38		
3A								
2021 Q2	58.101.100		3.694.425		6.168.850		8.923.100	
G	58.083.100	99,97	3.689.925	99,88	6.168.850	100,00	8.923.100	100,00
1H	6.000	0,01						
2H								
3H								
1A	12.000	0,02	3.500	0,09				
3A			1.000	0,03				

Kaynak: KKTCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

2021 yılı ikinci çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL’de yüzde 15,73, ABD dolarında yüzde 0,6, avroda yüzde 0,25, sterlinde ise yüzde 0,35’tir. 1 haftalık işlemlerin ortalama faiz

oranları TL’de yüzde 18, 1 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları TL’de yüzde 18,5, ABD dolarında yüzde 1,13, 3 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları ise ABD dolarında yüzde 1,5 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)

		2020			2021	
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
TL	G	5,75	6,14	10,43	14,25	15,73
	1H			14,43	16,50	18,00
	2H					
	1A	7,00	9,50	13,28	16,80	18,50
	3A					
	G	0,50	0,54	0,75	0,67	0,60
Ş	1H					
	2H					
	3H					
	1A		0,60	2,11		1,13
	3A					1,50
	G	0,07	0,13	0,30	0,28	0,25
€	1H	1,25		1,25		
	2H					
	3H					
	1A	0,29	0,36	0,55	0,58	
	3A	1,50	1,30			
	G	0,20	0,28	0,40	0,37	0,35
£	1H					
	2H					
	3H					
	1A	0,32				

Kaynak: KTCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

5.5 KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartı azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTC Merkez Bankası tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
01/07/2016 (RG 85)	2,14	2,64	1,26	1,76
01/10/2016 (RG 123)	2,12	2,62	1,24	1,74
02/01/2017 (RG 2)	2,06	2,56	1,23	1,73
03/04/2017 (RG 61)	2,00	2,50	1,21	1,71
03/07/2017 (RG 113)	1,97	2,47	1,20	1,70
02/10/2017 (RG 161)	2,00	2,50	1,18	1,68
02/01/2018 (RG 1)	2,06	2,56	1,17	1,67
02/04/2018 (RG 303)	2,16	2,66	1,16	1,66
02/07/2018 (RG 102)	2,26	2,76	1,15	1,65
01/10/2018 (RG 143)	2,54	3,04	1,18	1,68
02/01/2019 (RG 1)	3,40	3,90	1,18	1,68
01/04/2019 (RG 45)	3,22	3,72	1,18	1,68
01/07/2019 (RG 90)	3,18	3,68	1,20	1,70
01/10/2019 (RG 714)	2,98	3,48	1,21	1,71
02/01/2020 (RG 1)	2,35	2,85	1,21	1,71
01/04/2020 (RG 56)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/07/2020 (RG 123)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/10/2020 (RG 188)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/01/2021 (RG 238)	1,95	2,45	1,13	1,63
01/04/2021 (RG 73)	2,29	2,79	1,09	1,59
01/07/2021 (RG 145)	2,54	3,04	1,09	1,59

Kaynak: KKTCMB

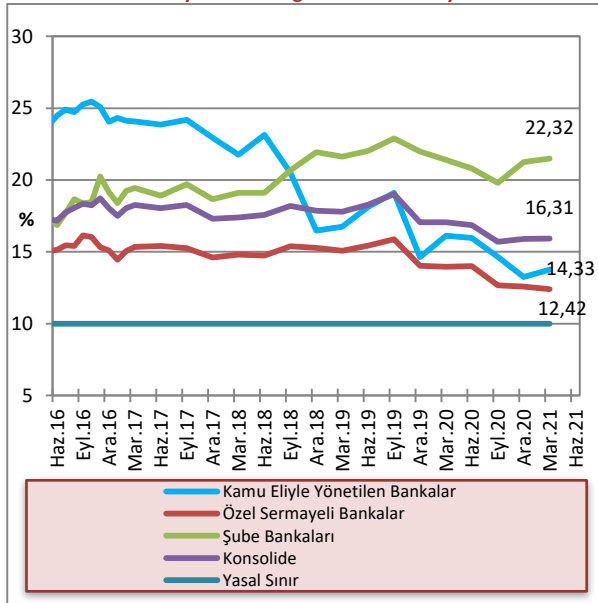
6 FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1 SERMAYE YETERLİLİĞİ

2021 yılının ikinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,38 puanlık bir artış göstererek yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 16,31 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Haziran 2021 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 14,33, özel sermayeli bankalarda yüzde 12,42 ve şube bankalarında yüzde 22,32 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının Mart ayı itibarıyla bu oranlar sırasıyla yüzde 13,76, 12,40 ve 21,50 seviyesinde gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2021 Haziran ayı itibarıyla SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda 1,64 puan, özel sermayeli bankalarda 1,71 puan azalmış ve şube bankalarında 1,51 puan artmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıklarının 2021 yılı Haziran ayı sonunda 2021 yılı Mart ayı sonuna göre kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 8,2, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 3,2, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 4,5, yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 5,7 arttığı görülmektedir. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 144,6 milyon TL artarak 6.096,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Sektörün piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir yıllık dönemde (Haziran 2020 - Haziran 2021) 1.108,8 milyon TL artmıştır.

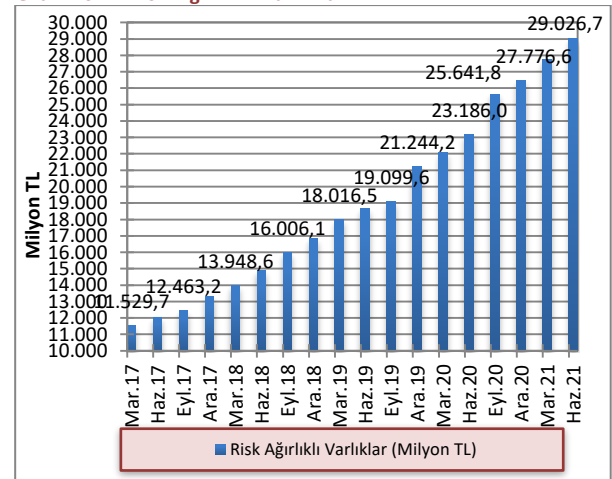
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar(Milyon TL)

	Haz.20	Eyl.20	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Yüzde Değişim (03/21-06/21)
% 0	15.357,5	18.330,9	19.681,3	21.040,7	22.765,8	8,2
% 20	8.327,3	8.202,0	8.555,1	9.336,5	9.636,0	3,2
% 50	11.725,3	13.527,5	14.099,7	15.446,9	16.138,6	4,5
% 100	10.670,7	11.995,1	11.979,5	12.234,3	12.934,1	5,7
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	4.987,3	5.242,5	5.737,1	5.951,5	6.096,1	2,4

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 4,5 artış olmuştur. 2021 yılı Mart ayı itibarıyla 27.776,6 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklı toplamı, 2021 yılının Haziran ayı sonunda 1.250,1 milyon TL artarak 29.026,7 milyon TL düzeyine yükselmiştir. Sektörün risk ağırlıklı varlıkları Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde yüzde 25,2 artmıştır.

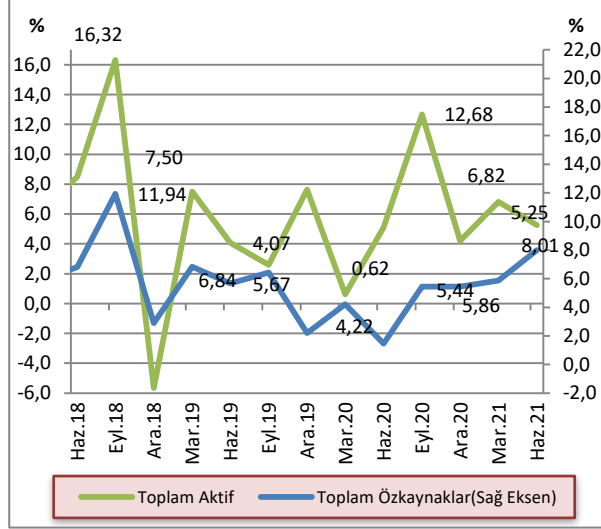
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla 2021 Mart ayına göre toplam aktifler yüzde 5,25, toplam özkaynaklar ise yüzde 8,01 artmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 32,03 ve yüzde 27,11 artmıştır.

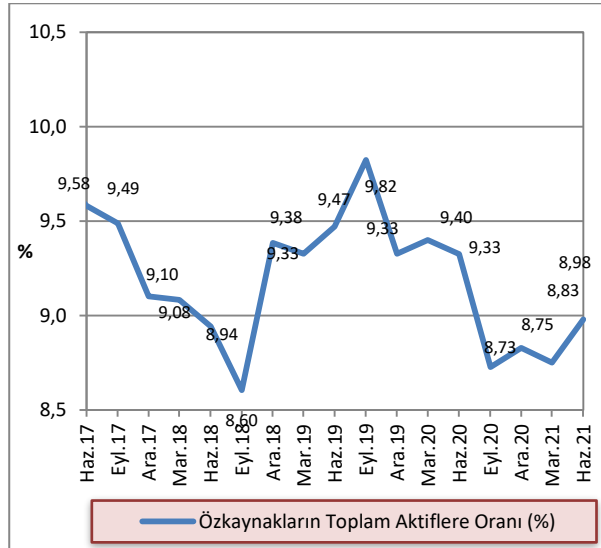
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: KTCMB

2020 yılı ilk çeyreğinde artarak yüzde 9,4 seviyesine yükselen bankacılık sektöründeki toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, 2020 yılının ikinci ve üçüncü çeyreğinde gerileme göstermiştir. 2021 yılı Mart ayı sonunda yüzde 8,75 olarak gerçekleşen toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, Haziran sonunda yine 8,98 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

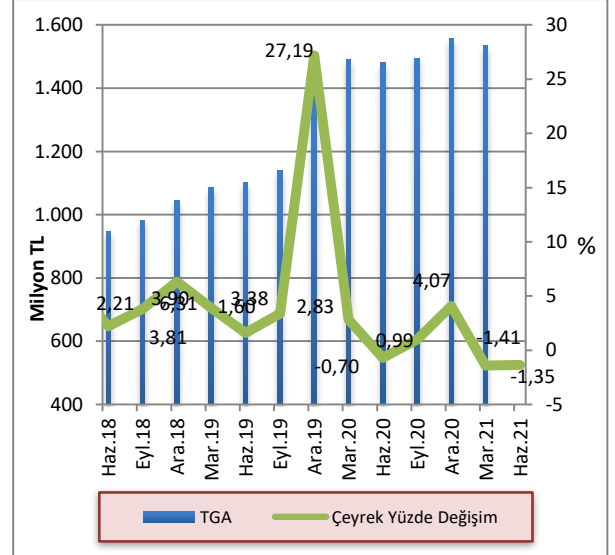

Kaynak: KTCMB

6.2 TAHSİLİ GECİKMiŞ ALACAKLAR

2021 yılının Mart ayı sonu itibarıyla 1.533,9 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2021 Haziran ayı sonu itibarıyla yüzde 1,35 azalarak 1.513,2 milyon TL'ye gerilemiştir. Tahsili gecikmiş alacaklar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,21 artmıştır.

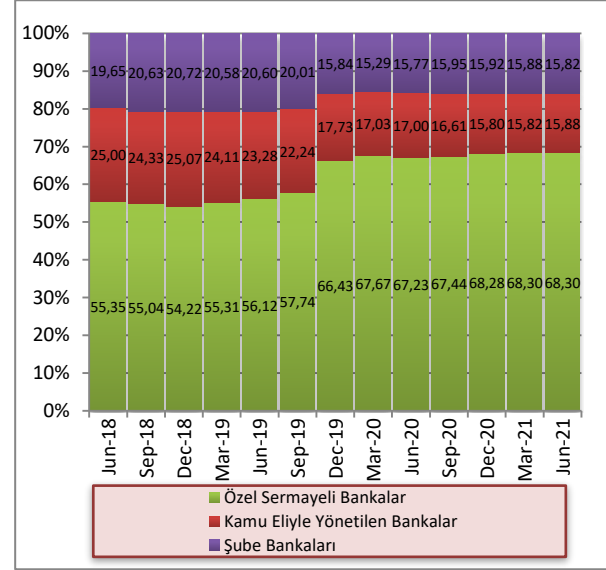
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

Kaynak: KTCMB

2021 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla kamu bankalarının toplam TGA içindeki payları bir önceki çeyreğe göre artmış, özel sermayeli bankaların payı sabit kalmış, şube bankalarının ise TGA içerisindeki payları azalmıştır. Buna göre, Mart 2021 – Haziran 2021 döneminde kamu eliyle yönetilen bankaların payı yüzde 15,82’den yüzde 15,88’e yükselirken, özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 68,3 olarak sabit kalmış ve şube bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 15,88’den yüzde 15,82’ye gerilemiştir. Haziran 2020 – Haziran 2021 döneminde özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 67,23’ten yüzde 68,3’e, şube bankalarının payı yüzde 15,77’den yüzde 15,82’ye yükselmiş, kamu eliyle yönetilen bankaların payı ise yüzde 17’den yüzde 15,88’e gerilemiştir.

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTCCMB

2021 yılı ikinci çeyreğinde, toplam aktifler 56.892,3 milyon TL, toplam brüt krediler 31.432,36 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, TGA’lar 1.513,2 milyon TL, özel karşılıklar 865,79 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, 2021 yılı Haziran ayı itibarıyla kamu eliyle yönetilen bankalarda toplam aktifler 12.937,63 milyon TL, toplam brüt krediler 6.922,05 milyon TL, TGA’lar 242,02 milyon TL, özel karşılıklar ise 218,32 milyon TL seviyesindedir.

Özel sermayeli bankalarda toplam aktifler 26.395,07 milyon TL, toplam brüt krediler 15.840,36 milyon TL, TGA’lar 1.029,4 milyon TL, özel karşılıklar 454,44 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında toplam aktifler 17.559,95 milyon TL, toplam brüt krediler 8.669,95 milyon TL, TGA’lar 241,8 milyon TL, özel karşılıklar 193,03 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

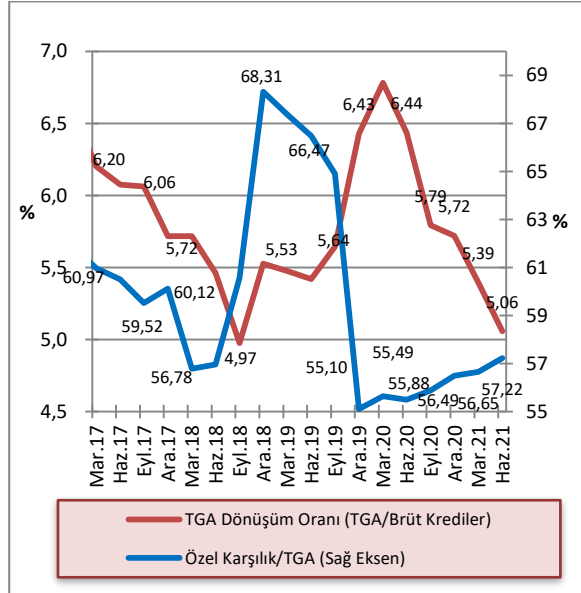
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Ara.20	Mar.21	Haz.21
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	11.386,11	12.233,23	12.937,63	6.645,20	6.821,67	6.922,05	245,85	242,65	242,02	222,87	219,66	218,32
Özel Sermayeli Bankalar	23.208,78	24.791,81	26.395,07	14.102,11	14.961,44	15.840,36	1.062,29	1.047,65	1.029,4	458,26	454,93	454,44
Şube Bankaları	16.006,37	17.026,95	17.559,60	8.010,96	8.186,19	8.669,95	247,76	243,65	241,80	197,85	194,42	193,03
Toplam	50.601,26	54.051,99	56.892,30	28.758,27	29.969,29	31.432,36	1.555,90	1.533,95	1.513,2	878,98	869,01	865,79

Kaynak: KKTCCMB

2017 yılı Mart ayı itibarıyla yüzde 6,2 olan TGA dönüşüm oranı bu tarihten sonra düşüş eğilimine girmiş ve Eylül 2018 'e kadar düşüşüne devam ederek yüzde 4,97 seviyesine gerilemiştir. 2018 yılı Aralık ayı ile birlikte tekrar yükselmeye başlayan TGA dönüşüm oranı, 2019 yılı Aralık sonunda yüzde 6,43 seviyesine ulaşmıştır. 2020 yılı Mart, Haziran, Eylül ve Aralık dönemlerinde sırasıyla yüzde 6,78, 6,44, 5,79 ve 5,72 olan TGA dönüşüm oranı 2021 yılında düşmeye devam etmiş ve ilk çeyrekte yüzde 5,39, ikinci çeyrekte yüzde 5,06 olarak gerçekleşmiştir.

TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA'ya oranı, 2020 yılı Mart ayı sonu itibarıyla yüzde 55,6 iken, Haziran 2020'de 0,1 puan azalarak yüzde 55,5'ya gerilemiş, Eylül ayında ise 0,3 puan artışla 55,8'e yükselmiştir. Aralık ayında 0,6 puanlık bir yükselişle 56,5 seviyesine çıkmıştır. 2021 yılında yükselişine devam eden TGA için ayrılan özel karşılıkların toplam TGA'ya oranı Mart ayında 0,16 puan artışla yüzde 56,65'e, Haziran ayında 0,57 puan artışla yüzde 57,22 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA

Kaynak: KKTCMB

6.3 AKTİF VE ÖZKAYNAK KÂRLİLİĞİ

2021 yılı Mart ayı sonunda yüzde 1,64 olan sektör aktif kârlılığı, 2021 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,91'e, yüzde 18,35 olan özkaynak kârlılığı yüzde 21,57'ye, net faiz marjı ise yüzde 3,48'den yüzde 3,62'ye yükselmiştir. Haziran 2020 - Haziran 2021 döneminde sektör aktif kârlılığı yüzde 1,54'den yüzde 1,91'e, özkaynak kârlılığı yüzde 16,72'den yüzde 21,57'ye ve net faiz marjı yüzde 3,25'ten yüzde 3,62'ye yükselmiştir.

Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%)

Açıklama	2020			2021	
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Aktif Kârlılığı¹	1,54	1,34	1,47	1,64	1,91
Özkaynak Kârlılığı²	16,72	15,56	16,32	18,35	21,57
Net Faiz Marjı³	3,25	3,2	3,3	3,48	3,62

Kaynak: KKTCMB

¹. Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

². Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³. (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Net Kâr: 12 aylık kümülatif toplam

Toplam Aktif: 12 aylık ortalama

Toplam Özkaynak: 12 aylık ortalama

Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu: 12 aylık kümülatif toplam

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Türk Lirası Mevduat ve Yasal Karşılık Hesaplarına Uygulanan Faiz Oranları ile Türk Lirası Reeskont İskonto ve Avans Faiz Oranları Değişikliği	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
Muhasebe Sistemleri ile Belgelerin Saklanması (Değişiklik) Tebliği	21.04.2021	1193	26.04.2021	94
Uluslararası Bankacılık Birimleri (Değişiklik) Tebliği	06.05.2021	1200	21.05.2021	110
Kredi Kartları Azami Aylık Akdi ve Azami Aylık Gecikme Faiz Oranları Değişikliği			30.06.2021	145
Üstlenilen Risklere İlişkin (Değişiklik) Tebliği	01.07.2021	1212	01.07.2021	146
Tüketici Kredileri (Değişiklik) Tebliği	01.07.2021	1212	01.07.2021	146

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı/Yasa Önerisi		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasa Gücünde Kararnameler				
Zorunlu Sigortalar Garanti Fonu Hakkında Yasa Gücünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Yasa Gücünde Kararname	09.06.2021	E.S.(K-I)721-2021	15.06.2021	132
Kredilerin Yapılandırılmasına İlişkin Yasa Gücünde Kararnamenin Değiştirilmesi Hakkında Yasa Gücünde Kararname	30.06.2021	E.S(K-I) 859-2021	30.06.2021	145
İtirazlı veya Kesinleştirilmiş Vergilerde Uzlaşma ile Ödeme Süresi Geldiği Halde Kısmen veya Tamamen Ödenmemiş Kamu Alacaklarının Tahsilatına İlişkin Yasa Gücünde Kararnamenin Değiştirilmesi Hakkında Yasa Gücünde Kararname	28.06.2021	E.S(K-I) 850-2021	30.06.2021	145
Tüzükler				
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:4) Tüzüğü	21.04.2021	E.S.(K-I)507-2021	23.04.2021	90
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:5) Tüzüğü	09.06.2021	E.S(K-I) 731-2021	11.06.2021	127

EK B. İSTATİSTİKİ VERİLER

Tablo B.1: KKTOMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Mar. 2017	6.764.573.400	101.158.224	3.401.183	6.869.132.807	365.686.916	2.121.997.651	1.448.684.018	2.932.764.222	6.869.132.807
30 Haz. 2017	6.981.906.564	134.992.949	2.841.955	7.119.741.468	367.060.935	2.317.720.970	1.512.813.049	2.922.146.514	7.119.741.468
30 Eyl. 2017	7.630.043.970	191.469.924	2.907.269	7.824.421.163	368.577.947	2.505.097.829	1.615.196.100	3.335.549.287	7.824.421.163
31 Ara. 2017	8.118.080.496	114.227.729	3.260.499	8.235.568.724	384.891.701	2.681.914.710	1.729.000.717	3.574.231.898	8.370.039.032
31 Mar. 2018	8.545.422.968	219.540.337	4.339.065	8.769.302.370	436.642.697	2.870.588.126	1.851.557.638	3.610.513.909	8.769.302.370
30 Haz. 2018	9.341.542.297	155.660.857	2.673.006	9.499.876.160	439.621.419	3.105.622.819	1.993.912.015	3.960.719.907	9.499.876.160
30 Eyl. 2018	11.073.132.669	172.557.057	2.684.160	11.248.373.886	445.771.689	3.717.146.751	2.052.867.163	5.032.588.283	11.248.373.886
31 Ara. 2018	10.499.595.834	61.335.607	294.637.228	10.855.568.669	480.942.598	3.917.979.147	1.885.311.620	4.571.335.304	10.855.568.669
31 Mar.2019	10.833.216.002	188.417.441	12.142.380	11.033.775.823	565.586.996	4.040.009.260	2.011.711.161	4.416.468.406	11.033.775.823
30 Haz. 2019	11.423.695.382	198.753.741	4.705.193	11.627.154.316	569.937.350	4.264.704.130	2.101.571.020	4.690.941.816	11.627.154.316
30 Eyl. 2019	12.024.932.318	188.602.841	99.806.315	12.313.341.474	574.939.219	4.069.005.293	2.134.892.647	5.534.504.315	12.313.341.474
31 Ara. 2019	12.816.365.963	50.103.991	612.537.467	13.479.007.421	589.827.556	4.568.214.697	2.350.769.024	5.970.196.144	13.479.007.421
31 Mar.2020	12.962.190.610	46.763.724	495.989.949	13.504.944.283	678.679.012	4.579.477.472	2.700.672.024	5.546.115.775	13.504.944.283
30 Haz. 2020	12.855.700.190	46.763.724	19.401.356	12.921.865.270	681.402.724	4.289.003.090	2.889.007.202	5.062.452.254	12.921.865.270
30 Eyl. 2020	15.359.430.508	52.012.879	34.655.533	15.446.098.920	682.771.674	5.397.934.136	3.183.661.686	6.181.731.424	15.446.098.920
31 Ara. 2020	16.353.005.072	51.791.967	279.486.590	16.684.283.629	719.302.337	5.468.896.150	2.930.655.027	7.565.430.115	16.684.283.629
31 Mar. 2021	16.798.728.605	248.862.975	346.890.300	17.394.481.880	805.485.172	5.526.562.169	3.175.733.887	7.886.700.652	17.394.481.880
30 Haz. 2021	17.830.514.206	503.423.458	229.660.370	18.563.598.034	809.107.488	5.967.117.859	3.375.004.675	8.412.368.012	18.563.598.034

Kaynak: KKTOMB

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dâhildir.

Tablo B.2: KKTCCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Mar. 2017	165.588.687	3.440.019	2.101.326.259	4.030.683.635	0	463.534.800	6.869.132.807
30 Haz. 2017	171.906.834	3.440.019	1.823.606.608	4.299.854.053	0	683.099.050	6.981.906.564
30 Eyl. 2017	275.459.595	3.440.019	1.842.387.496	4.739.760.510	0	768.996.350	7.630.043.970
31 Ara. 2017	257.360.230	3.997.999	1.728.967.292	5.187.178.813	0	903.656.300	8.081.160.634
31 Mar. 2018	382.362.841	3.997.999	1.705.665.243	5.630.492.210	0	822.904.675	8.545.422.968
30 Haz. 2018	281.516.845	3.997.999	1.845.209.663	6.467.950.290	0	742.867.500	9.341.542.297
30 Eyl. 2018	701.495.845	3.997.999	2.827.946.391	7.539.692.434	0	0	11.073.132.669
31 Ara. 2018	596.636.956	5.503.526	2.886.583.754	6.838.280.699	0	172.590.899	10.499.595.834
31 Mar.2019	703.356.751	5.503.326	2.788.997.426	7.087.363.508	727.800	247.266.991	10.833.216.002
30 Haz. 2019	684.254.253	5.503.526	2.956.877.407	7.386.165.087	731.140	390.163.969	11.423.695.382
30 Eyl. 2019	695.057.549	5.503.526	3.258.721.464	7.319.698.436	90.233.033	655.718.310	12.024.932.318
31 Ara. 2019	604.203.296	7.318.980	3.647.687.308	7.510.965.029	332.867.787	713.323.563	12.816.365.963
31 Mar. 2020	426.840.059	7.318.980	3.537.260.461	7.670.737.329	178.859.125	1.141.174.656	12.962.190.610
30 Haz. 2020	851.174.116	7.318.980	3.480.507.658	6.506.580.011	849.420	2.009.270.005	12.855.700.190
30 Eyl. 2020	1.090.478.693	7.318.980	4.181.981.541	6.350.544.980	974.190	3.728.132.124	15.359.430.508
31 Ara. 2020	1.202.513.929	11.245.022	3.875.374.944	6.892.833.367	2.774.707	4.368.263.103	16.353.005.072
31 Mar. 2021	1.367.010.884	11.245.022	3.287.712.637	7.456.678.273	1.126.369	4.674.955.420	16.798.728.605
30 Haz. 2021	1.227.874.023	11.245.022	2.901.751.435	8.723.829.175	1.805.527	4.964.009.024	17.830.514.206

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.3: KKTCCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Mar. 2017								-
30 Haz. 2017							4.943.377	4.943.377
30 Eyl. 2017							5.415.736	5.415.736
31 Ara. 2017							5.807.899	5.807.899
31 Mar. 2018							5.789.550	5.789.550
30 Haz. 2018							6.912.450	6.912.450
30 Eyl. 2018							9.112.800	9.112.800
31 Ara. 2018							7.933.350	7.933.350
31 Mar. 2019							8.313.450	8.313.450
30 Haz. 2019							8.649.750	8.649.750
30 Eyl. 2019							8.498.850	8.498.850
31 Ara. 2019								-
31 Mar.2020								-
30 Haz. 2020								-
30 Eyl. 2020							5.348.480	5.348.480
31 Ara. 2020							5.028.243	5.028.243
31 Mar. 2021							5.439.517	5.439.517
30 Haz. 2021								-

Kaynak: KKTCCMB

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Tablo B.4: KKTOMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Mar. 2017	58.041.406	24.242.055	461.185.477	1.467.785.063	691.268.617	757.415.401	624.885	110.118.765	3.570.681.669
30 Haz. 2017	78.704.320	22.436.407	374.581.174	1.734.713.467	710.390.248	802.422.801	573.332	106.712.270	3.830.534.019
30 Eyl. 2017	15.915.165	32.448.413	425.277.954	1.918.976.979	734.899.763	880.296.337	760.406	111.718.912	4.120.293.929
31 Ara. 2017	42.219.684	73.593.138	490.652.950	1.955.533.333	781.455.275	947.545.441	1.072.860	118.842.745	4.410.915.426
31 Mar. 2018	76.501.751	66.921.045	471.340.988	2.111.203.615	804.457.502	1.047.100.136	1.011.021	143.609.706	4.722.145.764
30 Haz.2018	91.040.695	30.311.907	417.186.670	2.414.035.090	768.010.729	1.225.901.286	985.662	152.062.795	5.099.534.834
30 Eyl. 2018	62.415.658	80.786.260	405.694.465	3.028.839.065	704.301.812	1.348.565.351	843.643	138.567.660	5.770.013.914
31 Ara. 2018	51.246.900	52.306.160	706.945.906	2.976.986.010	707.399.584	1.177.912.036	1.128.634	129.365.537	5.803.290.767
31 Mar.2019	21.273.436	50.459.675	494.142.152	3.283.867.588	730.743.668	1.280.967.493	902.785	189.363.624	6.051.720.421
30 Haz. 2019	19.926.492	44.079.068	379.912.114	3.621.457.724	748.007.362	1.353.563.658	905.629	198.423.103	6.366.275.150
30 Eyl. 2019	355.937.954	80.590.555	352.615.354	3.112.598.004	789.935.711	1.344.956.936	1.011.763	166.251.663	6.203.897.940
31 Ara. 2019	61.510.327	60.554.852	766.047.422	3.522.339.747	853.421.489	1.497.347.535	1.737.248	156.025.101	6.918.983.721
31 Mar.2020	107.123.252	51.809.876	678.036.718	3.591.165.501	994.608.788	1.706.063.236	659.161	150.682.964	7.280.149.496
30 Haz. 2020	77.668.999	56.092.776	515.562.626	3.480.903.245	1.013.971.938	1.875.035.264	1.701.088	157.074.356	7.178.010.292
30 Eyl. 2020	608.951.094	106.926.073	444.078.224	4.005.388.538	1.035.786.158	2.147.875.528	9.859.691	222.730.516	8.581.595.822
31 Ara. 2020	163.030.306	119.763.224	531.265.922	4.415.759.693	719.232.331	2.211.422.696	1.610.324	237.466.681	8.399.551.177
31 Mar. 2021	255.979.686	127.402.881	285.791.270	4.623.867.268	771.146.280	2.404.587.607	1.089.834	232.431.230	8.702.296.056
30 Haz. 2021	261.056.741	35.972.553	394.225.884	5.059.854.514	748.207.492	2.626.797.183	980.548	215.027.619	9.342.122.534

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.5: KKTTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)

Yıllar	Aylar	ABD doları		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2013		2,1343	2,1381	2,9365	2,9418	3,5114	3,5297
2014		2,3189	2,3230	2,8207	2,8258	3,5961	3,6149
2015		2,9076	2,9128	3,1776	3,1833	4,3007	4,3231
2016		3,5192	3,5255	3,7099	3,7166	4,3189	4,3414
2017		3,7719	3,7787	4,5155	4,5237	5,0803	5,1068
2018		5,2609	5,2704	6,0280	6,0388	6,6528	6,6875
2019		5,9402	5,9509	6,6506	6,6625	7,7765	7,8171
2020		7,3405	7,3537	9,0079	9,0241	9,9438	9,9957
2021	1	7,3216	7,3348	8,8718	8,8878	10,0100	10,0622
	2	7,3708	7,3841	8,9420	8,9581	10,2477	10,3012
	3	8,3260	8,3410	9,7741	9,7917	11,4324	11,4920
	4	8,1753	8,1900	9,9090	9,9269	11,3852	11,4445
	5	8,5496	8,5651	10,4147	10,4334	12,1068	12,1699
	6	8,7052	8,7208	10,3645	10,3832	12,0343	12,0971
	7						
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2013		1,6480	1,3759
2014		1,5535	1,2164
2015		1,4817	1,0929
2016		1,2293	1,0542
2017		1,3492	1,1972
2018		1,2667	1,1458
2019		1,3114	1,1196
2020		1,3570	1,2272
2021	1	1,3695	1,2117
	2	1,3927	1,2132
	3	1,3754	1,1739
	4	1,3950	1,2121
	5	1,4185	1,2181
	6	1,3848	1,1906
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.7: KKTCCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,05	0,75	0,50	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	869	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,50	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,50	10.02.2015	900	17.02.2015	25
03.04.2017	7,00	0,40	0,25	0,50	23.03.2017	947	03.04.2017	61
05.06.2018	11,00	0,40	0,25	0,50	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	11,00	0,75	0,25	0,50	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
24.09.2018	17,25	1,00	0,25	0,50	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	13,25	1,00	0,125	0,25	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	10,00	1,00	0,125	0,25	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	8,50	1,00	0,125	0,25	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	7,25	0,75	0,05	0,125	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
20.01.2020	6,75	0,50	0,05	0,125	17.01.2020	1076	20.01.2020	12
24.02.2020	6,50	0,50	0,05	0,125	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	6,50	0,25	0,05	0,125	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	5,00	0,25	0,05	0,125	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	6,75	0,40	0,15	0,25	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	8,25	0,60	0,25	0,30	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	11,50	0,60	0,25	0,30	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	13,75	0,60	0,25	0,30	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	13,75	0,40	0,15	0,20	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	15,25	0,40	0,15	0,20	01.04.2021	1190	02.04.2021	75

Kaynak: KKTCCMB

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Tablo B.8: KKTCCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25
01.02.2018	5,00	0,20	0,125	0,25	25.01.2018	979	31.01.2018	9
05.06.2018	7,50	0,20	0,125	0,25	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	7,50	0,40	0,125	0,25	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
15.08.2018	9,00	0,40	0,125	0,25	14.08.2018	1004	31.08.2018	127
24.09.2018	13,00	0,65	0,125	0,25	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	9,00	0,65	0,00	0,125	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	5,75	0,50	0,00	0,125	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	3,25	0,50	0,00	0,125	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	2,50	0,25	0,00	0,05	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
24.02.2020	2,25	0,25	0,00	0,05	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	2,25	0,125	0,00	0,05	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	1,00	0,125	0,00	0,05	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	2,75	0,20	0,05	0,10	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	3,50	0,25	0,10	0,15	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	6,00	0,25	0,10	0,15	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	8,00	0,25	0,10	0,15	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	8,0	0,20	0,05	0,10	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	9,0	0,20	0,05	0,10	01.04.2021	1190	02.04.2021	75

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
05.06.18	17,5	14,5	14,5	13,5	13,5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.09.18	23,75	20,75	20,75	19,75	19,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
29.07.19	19,50	16,50	16,50	15,50	15,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.09.19	16,50	13,50	13,50	12,50	12,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.19	15,00	12,00	12,00	11,00	11,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.12.19	13,00	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.01.20	12,50	9,50	9,50	8,50	10,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.02.20	12,25	9,25	9,25	8,25	9,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
04.05.20	10,75	8,00	8,00	7,00	8,25	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.08.20	12,75	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.11.20	17,75	15,00	15,00	14,00	14,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.12.20	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
02.04.21	21,50	18,75	18,75	17,75	18,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Türk Parası Ve Yabancı Para Yükümlülüklerde					Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	Yönetim Kurulu Kararı	
	Mevduat Hariç Diğer Yükümlülüklerde	3 Aya Kadar Vadeli Mevduatlarda (üç ay dâhil)	3 Ay-6 Ay Vadeli Mevduatlarda (altı ay dâhil)	6 Ay – 1 Yıl Vadeli Mevduatlarda (bir yıl dâhil)	Bir Yıldan Uzun Vadeli Mevduatlarda	Genel	Tarihi	Sayısı
28.02.2014	8	8	7	6	5	0	30.01.2014	872
15.08.2018	7	7	6	5	4	0	14.08.2018	1005
31.12.2019	7,25	7,25	6,25	5,25	4,25	0	27.12.2019	1072
31.01.2020	7,50	7,50	6,50	5,50	4,50	0	27.12.2019	1072
29.02.2020	7,75	7,75	6,75	5,75	4,75	0	27.12.2019	1072
31.03.2020	8	8	7	6	5	0	27.12.2019	1072

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Kişi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2012			3.842
2013			2.910
2014			3.366
2015			3.699
2016			2.977
2017			2.469
2018			2.374
2019			2.166
2020			1.633
2021	1	123	123
	2	70	193
	3	124	317
	4	138	455
	5	108	563
	6	110	673
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplamı	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplamı
30 Eyl. 2017	6.840,0	1.632,6	1.606,9	14.028,2	-506,1	1.001,1	24.602,7	19.672,9	2.595,6	2.334,3	24.602,7
31 Ara. 2017	7.161,7	1.704,7	1.729,3	15.306,2	-526,0	739,3	26.115,3	21.098,1	2.640,4	2.376,8	26.115,3
31 Mar. 2018	7.303,9	1.980,8	1.835,4	16.195,6	-525,9	908,8	27.698,6	22.352,7	2.830,2	2.515,7	27.698,6
30 Haz. 2018	8.021,5	2.140,2	1.983,5	17.330,4	-539,1	1.115,4	30.051,9	24.131,2	3.233,5	2.687,2	30.051,9
30 Eyl. 2018	9.661,8	2.611,7	2.019,9	19.752,4	-595,3	1.506	34.956,5	28.163,1	3.785,3	3.008,1	34.956,5
31 Ara. 2018	9.940,9	2.043,4	1.886,4	18.906,1	-713,5	916,9	32.980,2	26.441,8	3.443,3	3.095,1	32.980,2
31 Mar.2019	10.792,8	2.255,0	2.017,1	19.823,9	-731,1	1.295,1	35.452,8	28.449,2	3.699,9	3.303,7	35.452,8
30 Haz. 2019	11.354,1	2.184,8	2.093,5	20.347,3	-733,0	1.647,8	36.894,5	29.572,1	3.828,3	3.494,1	36.894,5
30 Eyl. 2019	12.151,4	2.223,0	2.120,9	20.200,3	-740,0	1.899,8	37.855,4	30.224,8	3.912,1	3.718,5	37.855,4
31 Ara. 2019	13.277,3	2.124,5	2.348,6	22.557,9	-799,0	1.239,2	40.748,5	32.837,3	4.110,8	3.800,4	40.748,5
31 Mar. 2020	12.455,7	2.503,8	2.755,9	23.475,6	-829,5	1.639,7	42.001,2	34.244,8	3.947,9	3.808,5	42.001,2
30 Haz. 2020	11.800,6	3.078,5	2.871,9	24.487,2	-821,6	1.674,2	43.090,8	35.247,1	4.018,5	3.825,2	43.090,8
30 Eyl. 2020	13.556,6	3.498,0	3.215,1	27.305,2	-835,4	1.817,2	48.556,7	40.117,0	4.237,1	4.202,6	48.556,7
31 Ara. 2020	14.761,7	3.546,4	2.953,0	28.758,3	-879,0	1.460,9	50.601,3	41.787,6	4.467,4	4.346,3	50.601,3
31 Mar. 2021	15.794,1	3.960,0	3.261,0	29.969,3	-869,0	1.936,6	54.052,0	44.774,9	4.547,8	4.729,3	54.052,0
30 Haz. 2021	16.290,4	4.385,5	3.356,2	31.432,4	-865,8	2.293,6	56.892,3	46.859,3	4.925,0	5.108,0	56.892,3

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2017	178,0	6,9	3,5	0,0	111,2	7.598,6	16,7	15,9	3.815,2	391,6	0,1	5,4	0,0	1.034,9	13.178,0
31 Ara. 2017	195,0	6,1	3,6	0,0	111,9	8.406,5	21,2	17,1	4.152,0	394,7	0,1	5,7	0,0	1.116,3	14.431,3
31 Mar. 2018	206,2	5,2	4,2	0,0	102,9	8.907,5	22,1	17,0	4.255,4	392,4	0,2	0,0	0,0	1.356,4	15.269,5
30 Haz. 2018	220,3	6,9	4,2	0,0	104,1	9.710,9	16,3	18,4	4.462,5	421,6	0,5	6,9	0,0	1.411,3	16.383,9
30 Eyl. 2018	248,1	4,9	4,7	0,0	109,5	11.604,2	15,1	22,4	4.946,8	444,7	0,7	9,1	0,0	1.359,6	18.769,8
31 Ara. 2018	236,6	2,9	3,8	0,0	98,0	11.285,8	32,7	19,2	4.524,6	457,3	0,5	7,9	0,0	1.192,2	17.861,5
31 Mar.2019	254,5	2,4	3,9	0,0	100,6	11.896,4	38,4	20,2	4.672,6	452,9	0,4	8,3	0,0	1.288,0	18.738,6
30 Haz. 2019	250,3	0,9	4,2	0,0	96,9	12.364,5	37,2	20,8	4.685,9	493,2	0,3	8,7	0,0	1.281,7	19.244,6
30 Eyl. 2019	243,0	1,9	3,8	0,0	89,5	12.274,1	32,8	20,7	4.631,6	541,6	0,0	8,4	0,0	1.212,9	19.060,3
31 Ara. 2019	268,4	1,7	4,2	0,0	124,7	13.782,8	40,6	21,5	5.075,2	556,6	0,1	0,0	0,0	1.232,0	21.107,8
31 Mar. 2020	293,9	1,3	4,5	0,0	126,5	14.145,7	43,3	23,1	5.353,7	508,8	0,0	0,0	0,0	1.483,8	21.984,6
30 Haz. 2020	183,2	0,7	4,7	0,0	131,2	14.815,7	64,8	23,7	5.629,1	576,5	0,0	0,0	0,0	1.577,1	23.006,7
30 Eyl. 2020	217,1	0,3	5,2	0,0	173,2	16.623,8	73,5	26,0	6.288,5	639,6	0,0	5,4	0,0	1.757,7	25.810,2
31 Ara 2020	263,3	0,0	5,4	73,4	208,6	18.868,7	87,2	24,8	6.329,0	703,4	0,0	5,0	0,0	633,6	27.202,4
31 Mar. 2021	296,3	0,0	5,6	81,8	216,4	19.929,9	94,2	27,3	6.512,4	687,2	0,2	5,7	0,0	578,4	28.435,4
30 Haz. 2021	335,1	0,0	5,7	86,2	221,9	20.909,0	98,8	28,4	6.757,2	837,6	0,0	0,0	0,0	639,3	29.919,2

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2017	135,3	6,9	0,2	0,0	74,4	3.631,2	16,7	5,3	2.457,6	389,1	0,1	0,0	0,0	684,7	7.401,6
31 Ara. 2017	140,4	6,1	0,1	0,0	75,9	3.918,0	21,2	5,9	2.627,5	392,6	0,1	0,0	0,0	698,4	7.886,4
31 Mar. 2018	149,1	5,2	0,5	0,0	69,3	3.973,9	22,1	5,8	2.566,2	390,3	0,2	0,0	0,0	840,8	8.023,4
30 Haz. 2018	156,9	6,9	0,1	0,0	68,3	4.053,6	16,3	5,5	2.640,4	419,1	0,5	0,0	0,0	875,4	8.243,1
30 Eyl. 2018	166,2	4,9	0,1	0,0	62,5	4.130,1	15,1	5,7	2.617,2	441,9	0,7	0,0	0,0	700,0	8.144,4
31 Ara. 2018	170,5	2,9	0,1	0,0	58,5	4.700,1	32,7	4,3	2.548,2	454,4	0,4	0,0	0,0	670,9	8.643,1
31 Mar. 2019	168,7	2,4	0,1	0,0	59,6	4.753,7	38,4	4,3	2.567,0	450,1	0,3	0,0	0,0	772,6	8.817,2
30 Haz. 2019	158,7	0,9	0,1	0,0	56,4	4.873,0	37,2	4,5	2.608,4	489,7	0,3	0,0	0,0	762,3	8.991,5
30 Eyl. 2019	151,5	1,9	0,1	0,0	51,3	4.915,3	32,8	4,8	2.666,9	537,7	0,0	0,0	0,0	746,1	9.108,4
31 Ara. 2019	172,3	1,7	0,1	0,0	46,6	5.580,3	40,6	4,7	2.906,8	552,0	0,1	0,0	0,0	667,6	9.972,8
31 Mar. 2020	182,0	1,3	0,1	0,0	42,6	5.537,4	43,3	4,5	3.156,0	506,1	0,0	0,0	0,0	766,5	10.239,8
30 Haz. 2020	96,6	0,8	0,1	0,0	40,9	5.738,4	64,8	4,3	3.326,6	574,8	0,0	0,0	0,0	874,6	10.721,9
30 Eyl. 2020	121,9	0,3	0,1	0,0	36,9	6.332,7	73,5	4,0	3.702,6	637,1	0,0	0,0	0,0	991,5	11.900,6
31 Ara. 2020	156,8	0,0	0,0	0,0	32,2	8.155,9	87,2	4,0	3.808,2	701,4	0,0	0,0	0,0	394,9	13.340,6
31 Mar. 2021	166,6	0,0	0,0	0,0	28,6	7.999,3	94,2	3,8	3.762,6	685,1	0,2	0,0	0,0	308,9	13.049,3
30 Haz. 2021	192,2	0,0	0,0	0,0	26,3	7.978,6	98,8	3,8	3.830,0	834,4	0,0	0,0	0,0	323,3	13.287,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2017	42,7	0,0	3,3	0,0	36,8	3.967,3	0,0	10,6	1.357,6	2,5	0,0	5,4	0,0	350,2	5.776,4
31 Ara. 2017	54,5	0,0	3,6	0,0	36,0	4.488,4	0,0	11,1	1.525,4	2,1	0,0	5,7	0,0	417,8	6.544,8
31 Mar. 2018	57,1	0,0	3,7	0,0	33,6	4.933,6	0,0	11,2	1.689,3	2,1	0,0	0	0,0	515,5	7.246,1
30 Haz. 2018	63,4	0,0	4,1	0,0	35,7	5.657,2	0,0	12,9	1.822,1	2,5	0,0	6,9	0,0	535,9	8.140,8
30 Eyl. 2018	81,9	0,0	4,6	0,0	47,0	7.474,0	0,0	16,8	2.329,6	2,8	0,0	9,1	0,0	659,6	10.625,4
31 Ara. 2018	66,1	0,0	3,7	0,0	39,5	6.585,7	0,0	14,9	1.976,4	2,9	0,0	7,9	0,0	521,2	9.218,3
31.Mar.2019	85,7	0,0	3,8	0,0	40,9	7.142,7	0,0	15,8	2.105,5	2,8	0,0	8,3	0,0	515,5	9.921,4
30 Haz. 2019	91,6	0,0	4,2	0,0	40,5	7.491,4	0,0	16,2	2.077,5	3,5	0,0	8,6	0,0	519,4	10.253,1
30 Eyl. 2019	91,4	0,0	3,7	0,0	38,3	7.358,8	0,0	15,9	1.964,7	3,9	0,0	8,5	0,0	466,7	9.951,9
31 Ara. 2019	96,1	0,0	4,2	0,0	78,1	8.202,4	0,0	16,8	2.168,4	4,6	0,0	0,0	0,0	564,4	11.135,0
31 Mar. 2020	111,9	0,0	4,4	0,0	83,9	8.608,4	0,0	18,6	2.197,7	2,7	0,0	0,0	0,0	717,2	11.744,8
30 Haz. 2020	86,6	0,0	4,6	0,0	90,2	9.077,3	0,0	19,4	2.302,5	1,7	0,0	0,0	0,0	702,5	12.284,8
30 Eyl. 2020	95,2	0,0	5,2	0,0	136,3	10.291,1	0,0	22,0	2.585,9	2,5	0,0	5,3	0,0	766,1	13.909,6
31 Ara. 2020	106,5	0,0	5,3	73,4	176,4	10.712,7	0,0	20,9	2.520,8	2,0	0,0	5,0	0,0	238,7	13.861,7
31 Mar. 2021	129,7	0,0	5,6	81,8	187,8	11.930,6	0,0	23,5	2.749,8	2,1	0,0	5,7	0,0	269,5	15.386,1
30 Haz. 2021	142,9	0,0	5,7	86,2	195,6	12.930,4	0,0	24,6	2.927,2	3,2	0,0	0,0	0,0	316,0	16.631,8

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Eyl. 2017	3.414,7	2,49	9.763,3	2,73	13.178,0	2,66
31 Ara. 2017	3.696,0	8,24	10.735,3	9,95	14.431,3	9,51
31 Mar. 2018	3.996,5	8,13	11.273,0	5,00	15.269,5	5,81
30 Haz. 2018	4.416,5	10,51	11.967,4	6,16	16.383,9	7,30
30 Eyl. 2018	5.213,6	18,05	13.556,2	13,28	18.769,8	14,56
31 Ara. 2018	5.000,9	-4,08	12.860,6	-5,13	17.861,5	-4,84
31 Mar. 2019	5.294,3	5,86	13.444,2	4,53	18.738,6	4,91
30 Haz. 2019	5.588,7	5,56	13.655,9	1,57	19.244,6	2,70
30 Eyl. 2019	5.575,4	-0,23	13.484,9	-1,25	19.060,3	-0,96
31 Ara. 2019	5.969,9	7,07	15.137,9	12,26	21.107,8	10,74
31 Mar. 2020	6.074,6	1,75	15.910,0	5,10	21.984,6	4,15
30 Haz. 2020	5.888,5	-3,06	17.118,2	7,59	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	6.172,6	4,82	19.637,6	14,72	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	6.357,0	2,99	20.845,4	6,15	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	6.726,7	5,82	21.708,7	4,14	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	7.099,1	5,54	22.820,1	5,12	29.919,2	5,22

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Özel Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Eyl. 2017	2.874,9	-2,50	10.303,1	4,21	13.178,0	2,66
31 Ara. 2017	3.192,9	11,06	11.238,4	9,08	14.431,3	9,51
31 Mar. 2018	3.228,1	1,10	12.041,4	7,15	15.269,5	5,81
30 Haz. 2018	3.322,8	2,93	13.061,1	8,47	16.383,9	7,30
30 Eyl. 2018	3.639,5	9,53	15.130,3	15,84	18.769,8	14,56
31 Ara. 2018	4.035,0	10,87	13.826,5	-8,62	17.861,5	-4,84
31 Mar. 2019	4.118,0	2,05	14.620,6	5,74	18.738,6	4,91
30 Haz. 2019	4.186,5	1,66	15.058,1	2,99	19.244,6	2,70
30 Eyl. 2019	4.159,5	-0,64	14.900,8	-1,04	19.060,3	-0,96
31 Ara. 2019	4.850,4	16,61	16.257,4	9,1	21.107,8	10,74
31 Mar. 2020	4.905,1	1,13	17.079,5	5,06	21.984,6	4,15
30 Haz. 2020	4.750,8	-3,15	18.255,9	6,89	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	5.063,4	6,58	20.746,8	13,64	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	5.494,7	8,52	21.707,7	4,63	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	5.542,6	0,87	22.892,8	5,46	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	5.504,3	-0,69	24.414,9	6,65	29.919,2	5,22

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.18: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
30 Eyl. 2017	10.861,7	879,5	996,5	416,4	23,9	13.178,0
31 Ara. 2017	12.136,8	882,5	1.011,7	375,0	25,2	14.431,3
31 Mar. 2018	12.971,9	883,1	1.016,5	372,6	25,5	15.269,6
30 Haz. 2018	14.083,6	874,0	1.020,5	380,7	25,1	16.383,9
30 Eyl. 2018	16.499,8	855,7	1.010,4	379,5	24,4	18.769,8
31 Ara. 2018	15.221,9	803,4	1.195,9	423,3	217,0	17.861,5
31 Mar. 2019	16.081,0	804,7	1.189,0	432,4	231,4	18.738,6
30 Haz. 2019	16.543,1	814,6	1.208,1	432,7	246,1	19.244,6
30 Eyl. 2019	16.298,2	842,4	1.210,5	454,9	254,3	19.060,3
31 Ara. 2019	18.237,2	895,8	1.282,0	439,6	253,2	21.107,8
31 Mar. 2020	19.072,6	759,7	1.283,8	597,1	271,4	21.984,6
30 Haz. 2020	19.988,8	934,7	1.343,2	434,5	305,5	23.006,7
30 Eyl. 2020	22.650,8	1.026,7	1.328,8	464,1	339,8	25.810,2
31 Ara. 2020	24.007,0	1.044,9	1.341,5	466,4	342,6	27.202,4
31 Mar. 2021	25.257,5	1.052,7	1.321,6	463,4	340,2	28.435,4
30 Haz. 2021	26.408,3	1.143,1	1.443,2	563,1	361,5	29.919,2

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artışı Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
30 Eyl. 2017	1.021,4	558,0	0,9	92,6	297,4	364,0	2.334,3
31 Ara. 2017	1.099,6	409,5	0,9	101,1	407,5	358,1	2.376,8
31 Mar. 2018	1.153,7	572,8	0,9	110,0	123,1	555,2	2.515,7
30 Haz. 2018	1.180,3	616,8	0,9	124,0	316,1	449,1	2.687,2
30 Eyl. 2018	1.181,6	618,7	0,9	163,5	596,2	447,2	3.008,1
31 Ara. 2018	1.262,4	593,9	0,9	140,7	689,8	407,4	3.095,1
31 Mar. 2019	1.265,6	795,8	1,7	158,4	235,9	849,3	3.306,7
30 Haz. 2019	1.315,3	923,6	2,0	158,4	518,1	576,7	3.494,1
30 Eyl. 2019	1.329,1	923,6	2,2	150,1	749,2	564,3	3.718,5
31 Ara. 2019	1.332,3	929,0	3,0	168,4	808,9	558,8	3.800,4
31 Mar. 2020	1.332,7	1.088,4	3,0	173,8	183,5	1.166,5	3.947,9
30 Haz. 2020	1.398,9	1.207,3	3,0	181,0	329,2	899,1	4.018,5
30 Eyl. 2020	1.401,4	1.366,6	3,6	215,0	513,0	737,5	4.237,1
31 Ara. 2020	1.470,7	1.369,1	10,4	220,2	671,1	725,9	4.467,4
31 Mar. 2021	1.492,6	1.693,2	10,4	256,9	301,7	974,5	4.729,3
30 Haz. 2021	1.506,1	1.842,6	10,4	262,5	639,7	846,7	5.108,0

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
30 Eyl. 2017	24,20	15,26	19,72	18,27	10,00
31 Ara. 2017	22,95	14,61	18,67	17,29	10,00
31 Mar. 2018	21,76	14,80	19,12	17,40	10,00
30 Haz. 2018	23,14	14,74	19,11	17,57	10,00
30 Eyl. 2018	20,51	15,38	20,68	18,19	10,00
31 Ara. 2018	16,49	15,28	21,93	17,86	10,00
31 Mar. 2019	16,74	15,08	21,64	17,79	10,00
30 Haz. 2019	18,14	15,43	22,04	18,29	10,00
30 Eyl. 2019	19,11	15,88	22,89	19,02	10,00
31 Ara. 2019	14,63	14,02	21,98	17,05	10,00
31 Mar. 2020	16,13	13,58	21,41	16,90	10,00
30 Haz. 2020	15,97	14,13	20,81	16,92	10,00
30 Eyl. 2020	14,65	12,67	19,81	15,69	10,00
31 Ara. 2020	13,25	12,58	21,25	15,91	10,00
31 Mar. 2021	13,76	12,4	21,50	15,93	10,00
30 Haz. 2021	14,33	12,42	22,32	16,31	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
30 Eyl. 2017	1.383,6	802,7	298,9	456,9	297,4
31 Ara. 2017	1.891,8	1.101,7	396,9	630,9	407,5
31 Mar. 2018	562,5	329,5	108,4	179,9	123,1
30 Haz. 2018	1.191,7	689,8	226,4	373,1	316,1
30 Eyl. 2018	2.048,5	1.165,0	353,3	580,3	596,2
31 Ara. 2018	2.999,4	1.762,5	500,3	823,5	689,8
31 Mar.2019	982,5	611,8	161,0	230,4	235,9
30 Haz.2019	2.016,4	1.256,0	320,2	480,4	518,1
30 Eyl. 2019	3.009,6	1.893,7	481,1	734,8	749,2
31 Ara. 2019	3.862,6	2.437,9	674,3	1.057,0	808,9
31 Mar. 2020	800,2	449,8	153,9	278,2	183,4
30 Haz. 2020	1.534,2	822,1	280,1	557,7	329,2
30 Eyl. 2020	2.364,0	1.227,2	445,7	826,3	513,0
31 Ara. 2020	3.303,4	1.715,8	636,8	1.154,5	671,2
31 Mar. 2021	1.143,6	626,0	156,4	295,6	301,7
30 Haz. 2021	2.398,6	1.327,8	350,3	618,0	639,7

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2017	2.916,9	10.069,4	4.041,3	862,7	1.782,6	19.672,9
31 Ara. 2017	3.118,5	10.808,9	4.257,6	920,4	1.992,7	21.098,1
31 Mar. 2018	3.098,2	11.840,3	4.238,1	912,5	2.263,6	22.352,7
30 Haz. 2018	3.580,7	11.979,8	5.082,1	961,5	2.527,1	24.131,2
30 Eyl. 2018	4.201,9	13.615,9	6.006,3	1.166,1	3.172,9	28.163,1
31 Ara. 2018	3.698,4	13.742,5	4.950,1	1.282,7	2.768,1	26.441,8
31 Mar. 2019	3.866,9	13.793,4	6.513,5	1.252,6	3.022,6	28.449,2
30 Haz. 2019	4.145,1	14.244,0	6.921,1	1.181,2	3.101,0	29.572,1
30 Eyl. 2019	4.434,0	15.666,3	5.869,5	1.266,9	2.988,1	30.224,8
31 Ara. 2019	4.708,0	16.982,2	6.462,1	1.279,5	3.405,5	32.837,3
31 Mar. 2020	5.137,6	17.532,5	6.497,2	1.455,7	3.621,8	34.244,8
30 Haz. 2020	5.941,1	17.907,7	6.401,0	1.404,7	3.592,6	35.247,1
30 Eyl. 2020	6.915,4	19.916,4	7.380,5	1.630,5	4.274,2	40.117,0
31 Ara. 2020	7.760,1	20.730,7	7.533,1	1.478,6	4.285,1	41.787,6
31 Mar. 2021	7.393,7	23.427,2	8.068,0	1.486,6	4.399,4	44.774,9
30 Haz. 2021	7.894,5	24.161,5	8.521,6	1.576,9	4.704,8	46.859,3

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2017	1.318,5	5.221,5	1.831,2	358,1	302,8	9.032,1
31 Ara. 2017	1.412,7	5.481,0	1.993,8	381,3	313,4	9.582,3
31 Mar. 2018	1.275,9	5.724,4	2.037,6	385,5	309,1	9.732,5
30 Haz. 2018	1.409,7	5.495,6	2.261,4	383,8	292,9	9.843,4
30 Eyl. 2018	1.418,0	5.669,1	2.512,3	314,7	269,3	10.183,4
31 Ara. 2018	1.427,2	6.123,7	2.315,6	449,6	288,4	10.604,5
31 Mar. 2019	1.445,6	5.624,1	3.000,2	383,9	274,6	10.728,4
30 Haz. 2019	1.544,0	5.856,2	3.249,2	310,3	378,3	11.338,0
30 Eyl. 2019	1.706,6	7.007,0	2.710,2	382,1	365,3	12.171,2
31 Ara. 2019	1.886,9	7.486,7	2.881,9	333,9	424,9	13.014,3
31 Mar. 2020	1.851,9	7.453,7	2.959,1	406,0	433,9	13.104,6
30 Haz. 2020	2.234,8	7.703,7	2.804,3	381,3	297,5	13.421,6
30 Eyl. 2020	2.330,6	7.876,7	3.235,2	260,3	371,6	14.074,4
31 Ara. 2020	2.855,1	8.032,8	3.111,7	188,3	329,7	14.517,6
31 Mar. 2021	2.331,7	9.052,9	3.127,0	211,8	191,8	14.915,2
30 Haz. 2021	2.322,3	9.098,3	3.374,6	251,3	220,2	15.266,7

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2017	1.598,4	4.847,8	2.210,1	504,7	1.479,7	10.640,8
31 Ara. 2017	1.705,8	5.327,8	2.263,8	539,1	1.679,3	11.515,8
31 Mar. 2018	1.822,4	6.115,9	2.200,5	526,9	1.954,5	12.620,2
30 Haz. 2018	2.171,0	6.484,2	2.820,7	577,7	2.234,2	14.287,8
30 Eyl. 2018	2.783,9	7.946,8	3.494,0	851,4	2.903,6	17.979,7
31 Ara. 2018	2.271,3	7.618,8	2.634,6	833,0	2.479,7	15.837,4
31 Mar. 2019	2.421,3	8.169,3	3.513,4	868,7	2.748,1	17.720,8
30 Haz. 2019	2.601,2	8.367,8	3.671,9	870,9	2.722,4	18.234,2
30 Eyl. 2019	2.727,4	8.659,3	3.159,3	884,8	2.622,8	18.053,6
31 Ara. 2019	2.821,1	9.495,5	3.580,1	945,6	2.980,6	19.822,9
31 Mar. 2020	3.285,7	10.078,8	3.538,1	1.049,7	3.187,9	21.140,2
30 Haz. 2020	3.706,3	10.203,9	3.596,8	1.023,4	3.295,1	21.825,5
30 Eyl. 2020	4.584,9	12.039,7	4.145,3	1.370,2	3.902,5	26.042,6
31 Ara. 2020	4.905,0	12.698,0	4.421,3	1.290,3	3.955,4	27.270,0
31 Mar. 2021	5.062,0	14.374,3	4.941,0	1.274,8	4.207,6	29.859,7
30 Haz. 2021	5.572,3	15.063,2	5.147,0	1.325,5	4.484,6	31.592,6

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2017	1.344,5	3.914,2	14.146,6	267,5	1.600,8	21.273,5
31 Ara. 2017	1.499,0	3.942,5	15.380,3	276,3	1.637,5	22.735,6
31 Mar. 2018	1.504,5	4.270,9	16.210,0	367,3	1.638,0	23.990,7
30 Haz. 2018	1.730,4	4.686,0	17.357,3	357,5	2.004,8	26.136,0
30 Eyl. 2018	1.990,1	5.620,5	20.093,4	459,1	2.328,1	30.491,2
31 Ara. 2018	1.917,8	4.922,5	19.010,8	590,7	2.028,6	28.470,4
31 Mar. 2019	2.103,5	5.251,0	20.574,6	520,1	2.163,6	30.612,9
30 Haz. 2019	2.260,8	5.434,1	21.290,5	586,7	2.190,3	31.762,4
30 Eyl. 2019	2.860,6	5.626,8	21.283,5	453,9	2.270,1	32.494,9
31 Ara. 2019	2.624,6	6.457,5	23.316,5	438,7	2.436,6	35.273,9
31 Mar. 2020	2.686,8	6.658,6	24.349,3	550,2	2.218,6	36.463,5
30 Haz. 2020	2.327,0	6.933,8	25.385,3	601,0	2.209,9	37.457,0
30 Eyl. 2020	2.612,3	7.913,7	28.910,3	680,7	2.517,5	42.634,5
31 Ara. 2020	3.184,6	8.630,3	29.453,4	519,3	2.531,0	44.318,6
31 Mar. 2021	3.162,6	8.752,3	32.055,9	804,1	2.786,7	47.561,4
30 Haz. 2021	2.917,8	9.092,3	33.980,6	868,5	2.894,9	49.754,1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2017	1.029,4	1.516,0	6.387,8	98,9	319,0	9.351,2
31 Ara. 2017	1.150,6	1.522,5	6.802,0	107,2	279,1	9.861,4
31 Mar. 2018	1.144,2	1.558,4	6.912,0	117,9	302,7	10.035,2
30 Haz. 2018	1.298,4	1.506,7	6.909,0	129,2	404,0	10.247,3
30 Eyl. 2018	1.394,1	1.622,1	7.021,3	145,9	420,4	10.603,8
31 Ara. 2018	1.421,0	1.577,0	7.382,8	223,6	390,5	10.994,9
31 Mar. 2019	1.437,6	1.533,1	7.517,8	239,9	478,2	11.206,7
30 Haz. 2019	1.602,7	1.681,0	7.783,8	270,4	302,4	11.640,3
30 Eyl. 2019	2.215,4	1.769,8	8.062,0	124,0	257,1	12.428,3
31 Ara. 2019	2.026,4	2.129,7	8.712,8	145,4	378,2	13.392,5
31 Mar. 2020	2.037,2	2.199,8	8.710,8	156,8	244,7	13.349,3
30 Haz. 2020	1.635,3	2.404,5	9.110,0	271,8	243,5	13.665,1
30 Eyl. 2020	1.806,1	2.651,4	9.299,9	317,0	322,2	14.396,6
31 Ara. 2020	2.400,8	2.603,7	9.203,5	309,6	345,2	14.862,8
31 Mar. 2021	2.292,6	2.474,6	9.801,4	346,5	340,0	15.255,1
30 Haz. 2021	2.004,8	2.673,4	10.208,5	380,0	122,6	15.389,3

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2017	315,1	2.398,3	7.758,8	168,6	1.281,6	11.922,3
31 Ara. 2017	348,5	2.420,0	8.578,2	169,1	1.358,3	12.874,1
31 Mar. 2018	360,3	2.712,6	9.298,0	249,3	1.335,3	13.955,5
30 Haz. 2018	432,0	3.179,4	10.448,2	228,2	1.600,9	15.888,7
30 Eyl. 2018	596,0	3.998,4	13.072,1	313,2	1.907,7	19.887,4
31 Ara. 2018	496,8	3.345,6	11.628,0	367,0	1.638,1	17.475,5
31 Mar. 2019	665,9	3.717,8	13.056,9	280,2	1.685,4	19.406,2
30 Haz. 2019	658,1	3.753,1	13.506,7	316,2	1.887,9	20.122,1
30 Eyl. 2019	645,1	3.857,0	13.221,5	329,9	2.013,0	20.066,5
31 Ara. 2019	598,2	4.327,8	14.603,6	293,4	2.058,3	21.881,3
31 Mar. 2020	649,6	4.458,8	15.638,5	393,4	1.973,9	23.114,2
30 Haz. 2020	691,7	4.529,3	16.275,3	329,1	1.966,4	23.791,8
30 Eyl. 2020	806,2	5.262,2	19.610,4	363,7	2.195,3	28.237,8
31 Ara. 2020	783,9	6.026,6	20.249,9	209,7	2.185,7	29.455,8
31 Mar. 2021	870,0	6.277,7	22.254,5	457,6	2.446,7	32.306,5
30 Haz. 2021	913,0	6.419,0	23.772,0	488,6	2.772,2	34.364,8

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Çeyrek	M1	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M2	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M3	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim
2017	I	3.754,8	34,20	18.019,6	25,66	19.209,2	26,53
	II	3.906,7	31,23	18.670,5	27,70	20.066,2	28,69
	III	4.126,2	30,66	19.847,4	29,85	21.240,3	30,16
	IV	4.403,3	24,24	21.181,5	24,99	22.789,8	26,63
2018	I	4.826,2	28,53	22.844,7	26,78	24.492,6	27,50
	II	5.342,4	36,75	24.489,5	31,17	26.341,2	31,27
	III	6.244,7	51,34	28.565,7	43,93	30.698,9	44,53
	IV	5.726,7	30,05	26.846,9	26,75	28.868,4	26,67
2019	I	6.297,8	30,49	29.051,7	27,17	31.226,9	27,50
	II	6.581,7	23,20	30.066,1	22,77	32.390,9	22,97
	III	6.775,1	8,49	30.109,1	5,40	33.243,7	8,29
	IV	7.386,0	28,97	33.164,4	23,53	35.890,4	24,32
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.461,4	32,89	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.29: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNIVERSAL BANK LTD.
12	VİYABANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
17	T. HALK BANKASI A.Ş.
18	T. İŞ BANKASI A.Ş.
19	T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
20	ALBANK LTD.
21	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GSYH (Cari Fiyatlarla Milyon TL)	7.606,9	8.858,5	10.222,4	11.601,2	14.544,8	18.324,2	21.395,4	25.237,3 ^(H)	28.769,8 ^(H)
GSYH (Milyon ABD doları)	3.983,9	4.040,2	3.749,0	3.837,9	3.983,8	3.790,8	3.766,8	4.025,1 ^(H)	4.157,5 ^(H)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	29.216,8	33.127,8	37.413	42.022	51.799	64.178	71.851,4		
Fert Başına GSMH (ABD doları)	15.301,6	15.109	13.721	13.902	14.187	13.277	12.649	13.212 ^(H)	13.367,3 ^(H)
Enflasyon Oranı (%)	10,2	6,5	7,8	10,2	14,7	29,9	11,6	15,0	19,93*
İhracat (Milyon ABD doları) (1)	120,7	134,0	118,1	105,5	105,6	100,9	82,5	101,1	46,1**
İthalat (Milyon ABD doları)	1.699,4	1.538,8	1.500,6	1.557,2	1.778,4	1.816,4	1.587,9	1.220,6	264,9**
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-1.578,7	-1.404,8	-1.382,5	-1.415,2	-1.672,8	-1.715,5	-1.505,4	-1.119,5	-218,8**
İhracat / İthalat (%)	7,1	7,5	7,9	6,9	5,9	5,6	5,2	8,3	17,4**
Gelen Turist Sayısı	1.232.753	1.366.007	1.483.244	1.577.073	1.734.330	1.759.625	1.749.979	388.837	63.106***
a) Türkiye	923.308	1.020.577	1.110.795	1.218.232	1.324.248	1.359.420	1.358.465	307.717	37.291***
b) Diğer	309.445	345.430	372.449	358.841	410.082	400.205	391.514	81.120	25.815***
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	613,4	691,6	697,7	714,4	864,9	912,4	954,5	1.017,2 ^(H)	1.066,0 ^(H)
İstihdam	97.867	103.149	112.811	118.387	120.999	132.411	138.438	132.885 ^(T)	148.872 ^(H)
İşsiz Sayısı	8.929	9.320	9.043	8.075	7.452	9.872	9.317	14.950 ^(T)	9.101 ^(H)
İşsizlik Oranı (%)	8,4	8,3	7,4	6,4	5,8	6,9	6,3	10,1 ^(T)	5,8 ^(H)
Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus (2)	277.031	289.252	299.514	307.255	314.169	347.340	357.216	289.348 ^(T)	299.599 ^(H)
Nüfus (Projeksiyon) (3)	306.368	320.884	331.432	339.478	351.965	372.486	n.a	n.a	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	3,3	3,8	3,9	2,9	3,1 ^(T)	n.a	n.a	n.a	n.a

Kaynak: DPÖ, KKTOMB, İstatistik Kurumu, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi

^(T)Tahmin ^(H)Hedef

*: Haziran ayı yıllık enflasyon oranı.

**: Ocak-Mart dönemi verileri

***: Ocak-Haziran dönemi verileri

1) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

2)Fert Başına GSMH hesaplamasında DPÖ ortalama Amerikan doları (USD) kuru baz alınmıştır.

3) Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus: Hane halkı İş Gücü Anketi yoluyla elde edilen, okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

4) Nüfus (Projeksiyon) 2011 yılında yapılan nüfus sayımı verileri kullanılarak yapılan 2012-2018 projeksiyon verileridir. Fert Başına GSMH hesaplamasında bu nüfus sayıları kullanılmaz. Fert Başına GSMH hesaplamasında kullanılan nüfus: (yıl ortası nüfus) + (yurtdışında okuyan KKTC'li öğrenciler) – (KKTC'de okuyan TC uyruklu öğrenciler + diğer ülke vatandaşı öğrenciler)

Tablo B.31: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^(H)	2021 ^(H)
1. Tarım	330,3	366,4	386,5	405,0	489,3	552,5	647,6	658,8	1.139,4	1.171,2	1.517,0	1.925,3
2. Sanayi	552,4	558,5	587,1	636,6	779,7	937,7	1.064,7	1.413,3	1.537,9	1.675,7	2.178,9	2.459,2
3. İnşaat	312,1	408,5	335,8	370,7	370,2	480,5	511,6	836,4	1.081,4	1.235,1	1.287,9	1.464,1
4. Ticaret - Turizm	900,0	1.216,8	1.385,3	1.527,9	1.829,1	2.012,9	2.280,6	2.921,8	3.814,5	4.746,7	5.866,5	6.846,0
5. Ulaştırma - Haberleşme	525,2	553,1	642,9	711,4	788,0	896,6	965,3	1.156,6	1.339,0	1.564,7	1.861,9	2.132,6
6. Mali Müesseseler	404,4	472,6	506,0	579,7	637,4	719,4	887,6	1.007,7	1.486,4	1.717,3	1.897,7	2.040,1
7. Konut Gelirleri	220,6	274,4	305,8	358,2	398,9	456,2	535,3	655,6	896,3	1.102,4	1.301,1	1.521,3
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	652,3	727,5	801,8	891,6	1.026,1	1.422,6	1.679,9	2.289,8	2.889,9	2.819,4	3.789,1	4.404,9
9. Kamu Hizmetleri	1.180,1	1.294,3	1.294,9	1.349,9	1.603,6	1.715,2	1.850,1	2.193	2.461,1	3.441,7	3.296,9	3.416,5
10. İthalat Vergileri	536,3	637,0	709,1	775,9	936,4	971,8	1.178,3	1.411,5	1.678,1	1.921,2	2.240,3	2.559,8
11. GSYH	5.614,1	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6	10.222,5	11.601,2	14.544,8	18.324,1	21.395,4	25.237,3	28.769,8
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	35,4	50,2	-39,3	-27,5	-18,2	-11,7	4,2	6,9	10,6	13,7	16,6	19,4
GSMH	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.210,7	11.605,5	14.551,8	18.334,8	21.409,1	25.253,9	28.789,2

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

^(H)Hedef

Tablo B.32: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^(T)	2021 ^(T)
1. Tarım	5,9	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	4,5	6,2	5,5	6,0	6,7
2. Sanayi	9,8	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,7	8,4	7,8	8,6	8,5
2.1. Taş Ocakçılığı	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	-	-
2.2. İmalat Sanayi	2,3	2,5	2,8	2,9	3,1	3,7	3,7	3,3	3,0	2,8	-	-
2.3. Elektrik-Su	6,9	5,3	5,1	4,8	5,1	4,8	4,8	5,5	4,4	4,1	-	-
3. İnşaat	5,6	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	5,8	5,9	5,8	5,1	5,1
4. Ticaret - Turizm	16,0	18,7	19,9	20,1	20,6	19,7	19,7	20,1	20,8	22,2	23,2	23,8
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	10,7	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	11,0	11,1	11,2	10,5	17,4	17,8
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,4	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9,0	9,6	11,7	5,8	5,9
5. Ulaştırma - Haberleşme	9,4	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,0	7,3	7,3	7,4	7,4
6. Mali Müesseseler	7,2	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,6	6,9	8,1	8,0	7,5	7,1
7. Konut Sahipliği	3,9	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,9	5,2	5,2	5,3
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	11,6	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	15,7	15,8	13,2	15,0	15,3
9. Kamu Hizmetleri	21,0	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,1	13,4	16,1	13,1	11,9
10. İthalat Vergileri	9,6	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,7	9,2	9,0	8,9	8,9
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

^(T)Tahmin

Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^(T)	2020 ^(H)	2021 ^(H)
1. Toplam Kaynaklar	6.065,0	6.849,7	7.141,1	7.664,8	8.866,0	9.470,2	10.499,0	13.476,9	17.697,2	19.221,6	21.910,4	25.081,4
2. Toplam Yatırımlar	1.049,6	1.266,5	1.175,5	1.147,8	1.276,7	1.598,5	1.791,2	2.836,0	4.013,6	3.229,4	3.814,5	4.451,1
3. Toplam Tüketim	5.015,4	5.583,1	5.965,6	6.516,9	7.589,3	7.871,7	8.707,8	10.640,9	13.913,1	15.992,2	18.096,0	20.630,2
4. Kamu Harcanabilir Geliri	962,2	1.059,2	1.491,8	1.341,3	1.688,9	2.123,1	2.317,2	3.451,1	4.099,3	4.888,3	5.383,8	5.957,8
5. Özel Harcanabilir Gelir	4.687,3	5.449,9	5.424,0	6.238,1	7.151,5	8.087,7	8.962,7	11.100,7	14.521,8	16.992,5	19.870,1	22.831,5
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	26,0	28,0	20,8	25,0	23,3	29,8	29,4	29,0	28,1	26,7	29,5	30,1
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	634,1	976,1	950,3	1.062,5	1.251,0	2.339,0	2.572,1	3.910,9	4.708,0	5.888,6	7.158,0	8.159,0

Kaynak: DPÖ

^(T) Tahmin^(H) Hedef**Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)**

Sektörler	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^(H)	2021 ^(H)
1. Tarım	10,0	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-7,3	4,9	2,6	2,7	-0,9	-5,5
2. Sanayi	-0,2	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	7,3	4,4	-12,4	-14,7	3,5	2,2
3. İnşaat	3,8	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	5,7	10,6	7,6	7,6	2,7	6,0
4. Ticaret-Turizm	18,3	6,0	6,1	1,4	8,5	-0,8	4,8	9,0	0,4	0,4	3,4	1,4
5. Ulaştırma-Haberleşme	-20,0	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	1,8	6,9	3,5	3,5	2,3	2,3
6. Mali Müesseseler	0,3	1,4	8,1	7,5	0,8	1,6	2,0	3,1	2,7	1,2	2,5	2,7
7. Konut Sahipliği	4,0	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	3,5	3,8	4,6	5,0	0,8	1,0
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	-5,3	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	3,6	7,7	5,3	1,3	2,9	6,5
9. Kamu Hizmetleri	0,4	2,8	1,9	1,4	-0,1	0,1	-0,2	-0,8	1,3	3,7	0,2	3,5
10. İthalat Vergileri	18,6	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,0	0,5	2,4	3,6	4,7	3,5
11. GSYH	3,7	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	3,6	5,4	1,3	0,2	2,5	2,7
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	-9,8	27,1	-174,5	35,3	40,5	41,9	133,0	-38,4	23,3	10,9	-0,7	2,6
GSMH	3,6	4,0	0,5	1,3	4,9	4,1	3,8	5,5	1,3	0,2	2,5	2,7

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

^(T) Tahmin^(H) Hedef

Tablo B.35: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^(H)	2021 ^(H)
1. Cari İşlemler Dengesi	-275,8	-173,1	-125,1	-44,7	-11,7	271,6	287,6	294,4	215,9	221,3	533,3	535,8
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	438,5	326,5	346,2	259,7	186,9	168,9	71,4	131,4	73,1	154,9	119,7	122,6
3. Rezerv Hareketleri (- Artış, + Azalış)	-94,4	-47,3	-340,8	-219,9	-176,7	-75,8	-79,4	-826,6	+69,1	-290,3	-654,1	-666,8
4. Net Hata ve Noksan	-68,3	-106,1	119,7	4,9	1,5	-364,7	-279,6	400,8	-358,1	-85,9	1,2	8,4

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.36: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim

Aylar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88	0,47	2,56	-0,22	0,53	1,70	0,48
Şubat	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14	0,31	4,00	1,39	0,37	2,33	0,46
Mart	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41	0,09	4,61	2,26	1,71	2,80	1,86
Nisan	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09	1,09	6,54	5,07	5,72	2,57	3,84
Mayıs	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73	1,86	6,95	8,91	6,22	3,34	5,52
Haziran	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18	2,33	7,68	12,11	7,57	4,38	8,83
Temmuz	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90	3,23	9,29	14,64	8,72	6,44	
Ağustos	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	2,72	4,00	9,75	24,29	9,12	8,87	
Eylül	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	5,78	4,63	10,31	31,99	11,18	10,7	
Ekim	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	7,39	5,85	11,32	34,08	10,71	11,86	
Kasım	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	6,38	7,36	12,78	31,93	10,20	14,55	
Aralık	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	7,78	10,19	14,68	29,96	11,66	15,03	

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.37: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	6,49	8,17
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5	2015	7,78	8,81
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8	2016	10,19	8,53
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4	2017	14,68	11,92
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3	2018	29,96	20,30
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7	2019	11,66	11,84
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7	2020	15,03	14,60
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4	2021*	19,93	17,53
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1			
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB, İstatistik Kurumu

*: Haziran ayı yıllık enflasyon verisi baz alınmıştır.

Tablo B.38: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)

Ana Gruplar	Ana Mal ve Hizmet Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranları											
	2020											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	1,05	2,33	1,15	1,62	-0,09	1,16						
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,17	1,33	0,05	0,35	0,67	1,24						
3. Giyim ve Ayakkabı	0,61	-6,64	-4,79	6,67	12,09	0,91						
4. Konut, Su, Elekt., Gaz ve Diğer Yakıtlar	-0,59	-0,44	2,96	1,41	0,70	1,36						
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	6,56	-0,15	1,78	1,58	0,41	5,96						
6. Sağlık	0,40	3,74	1,92	1,10	3,50	4,64						
7. Ulaştırma	-0,75	-1,37	2,03	3,46	3,42	7,68						
8. Haberleşme	0,16	-0,02	0,70	0,82	0,84	1,39						
9. Eğlence ve Kültür	-0,61	-0,09	0,64	1,38	0,29	0,76						
10. Eğitim	-1,07	-1,08	1,10	1,99	0,82	0,95						
11. Lokanta ve Oteller	-0,13	-0,54	1,83	1,68	2,89	8,00						
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	2,52	-0,65	1,44	1,36	2,06	0,37						
Genel	0,48	-0,02	1,39	1,94	1,62	3,14						

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.39: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL)	Uygulama Tarihi
1995	11.590.000	01.09.1995
1996	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
1997	33.800.000	01.09.1997
1998	50.250.000	01.01.1998
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720	01.06.2005
2006	780	01.01.2006
2006	860	01.08.2006
2007	950	01.02.2007
2008	1.060	01.01.2008
2008	1.190	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
2014	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015
2016	1.834	01.07.2016
2017	2.020	01.02.2017
2017	2.175	01.07.2017
2018	2.365	01.03.2018
2018	2.620	01.09.2018
2019	3.150	01.02.2019
2019	3.400	01.08.2019
2020	3.820	01.02.2020
2021	4.400	01.02.2021

Kaynak: DPÖ

Not: 2005 yılından itibaren TL'den 6 sıfır atılmıştır.

Tablo B.40: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
19.03.2016	3,20	3,40	2,94	2,94	2,94
05.05.2016	3,27	3,47	3,03	2,94	3,02
26.05.2016	3,39	3,59	3,20	-	3,17
17.06.2016	3,41	3,61	3,29	-	3,26
12.07.2016	3,41	3,61	3,29	-	3,26
24.08.2016	3,47	3,67	3,30	-	3,26
20.09.2016	3,54	3,74	3,36	-	3,32
11.10.2016	3,57	3,77	3,36	-	3,35
01.11.2016	3,63	3,83	3,45	-	3,41
07.01.2017	3,83	4,03	3,62	-	3,56
11.03.2017	3,76	3,96	3,59	-	3,51
01.04.2017	3,71	3,91	3,51	-	3,43
18.05.2017	3,67	3,87	3,47	-	3,39
29.11.2017	3,67	3,87	3,63	-	3,40
03.02.2018	3,85	4,04	3,78	-	3,55
17.03.2018	3,88	4,07	3,82	-	3,59
11.04.2018	4,19	4,37	4,02	-	3,78
03.05.2018	4,30	4,48	4,13	4,13	3,91
10.07.2018	4,32	4,50	4,13	4,13	4,01
31.07.2018	4,42	4,60	4,18	4,18	4,11
28.08.2018	4,97	5,16	4,76	4,76	4,65
20.09.2018	5,81	6,01	5,76	5,76	5,59
01.11.2018	5,61	5,71	5,55	5,76	5,46
22.11.2018	5,21	5,31	5,15	-	5,06
13.12.2018	5,06	5,16	4,95	-	4,86
10.01.2019	5,00	5,10	4,85	-	4,78
21.02.2019	5,06	5,16	4,91	-	4,75
14.03.2019	5,06	5,16	4,91	-	4,85
04.04.2019	5,41	5,51	5,01	-	4,95
08.08.2019	5,36	5,46	4,96	-	4,90
05.05.2020	4,96	5,06	4,56	-	4,50
18.06.2020	5,40	5,50	4,94	-	4,94
09.07.2020	5,78	5,88	5,32	-	5,29
08.05.2021	6,07	6,17	5,61	5,61	5,58
29.05.2021	6,51	6,64	6,04	5,61	5,95
13.07.2021	7,45	7,60	6,91	-	6,67

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.41: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	4.480.578	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.484	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015	66.228.637	6.195.715	3.811.828	35.611.170	5.885.294	117.732.644
2016	65.926.162	10.664.066	893.816	23.981.854	4.022.010	105.487.908
2017	63.818.406	8.362.779	1.681.343	22.247.673	9.505.787	105.615.988
2018	52.127.770	10.376.400	2.536.815	26.110.465	9.700.495	100.851.945
2019	43.130.122	2.129.943	2.236.897	30.490.266	4.448.151	82.465.379
2020	49.500.656	2.041.116	10.440.836	31.554.011	7.570.755	101.107.374
2021 (Ocak-Mart)	25.422.783	348.233	5.692.131	9.181.951	5.497.059	46.142.157

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.42: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	28.022.604	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	995.563.199	238.330.438	125.280.677	70.915.525	75.481.630	33.204.743	1.538.776.212
2015	967.563.226	271.360.515	115.042.857	45.084.868	70.781.057	30.744.861	1.500.577.384
2016	940.845.300	326.806.415	133.943.157	51.872.616	69.557.193	34.165.573	1.557.190.254
2017	1.043.002.512	387.506.424	150.130.828	61.166.015	87.668.520	48.929.706	1.778.404.005
2018	1.068.509.898	356.271.158	149.333.076	90.732.549	100.527.838	50.989.832	1.816.364.351
2019	927.163.386	287.971.697	152.984.913	85.855.064	95.200.820	38.744.575	1.587.920.455
2020	731.570.571	206.235.045	146.838.698	41.325.190	57.643.361	36.967.972	1.220.580.837
2021 (Ocak-Mart)	163.369.406	40.533.415	30.864.918	8.810.734	12.088.304	9.192.369	264.859.146

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.43: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı

Yıllar	Ercan	Girne	Gazimağusa	Karpaz	Toplam
2015	1.693.694	60.733	19.196	342	1.773.965
2016	1.785.746	57.513	19.004	295	1.862.558
2017	1.794.483	71.619	21.668	283	1.888.053
2018	1.968.345	84.974	26.260	382	2.079.961
2019	1.973.844	70.097	24.575	476	2.068.992
2020	426,545	35,766	5,312	24	467,647
2021 (Ocak-Haziran)	64.566	7.737	246	10	72.559

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.44: 2019 - 2020 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)

Uyruk	KKTC		Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	166.644	10.058	197.924	134	120.770	959	485.340	11.151
Şubat	177.777	16.030	182.753	213	124.300	907	484.830	17.150
Mart	50.937	42.395	52.878	1.099	33.104	2.484	136.919	45.978
Nisan	633	44.288	17	1.165	547	2.395	1.197	47.848
Mayıs	948	45.687	29	3.729	79	2.916	1.056	52.332
Haziran	12.707	88.718	921	90.680	430	39.340	14.058	218.738
Temmuz	46.741		9.951		3.628		60.320	
Ağustos	38.557		13.979		4.675		57.211	
Eylül	58.787		14.461		6.135		79.383	
Ekim	59.505		15.596		7.467		82.568	
Kasım	53.330		10.412		6.842		70.584	
Aralık	32.104		5.469		3.967		41.540	
Toplam	698.670	247.176	504.390	97.020	311.946	49.001	1.515.006	393.197

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.45: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (Ocak-Mart)
Türkiye	529.908	588.045	621.819	710.889	776.428	773.936	155,329	17.446
KKTC	49.598	52.335	53.224	55.613	49.344	50.560	46,263	9.628
Diğer	224.881	235.661	249.079	348.471	317.434	336.184	43,022	4.473
Genel Toplam	713.901	804.387	876.041	924.122	1.114.973	1.143.206	1.160.680	31.547

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı' bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Banka

Şirketler Yasası ve 'KKTCC Bankacılık Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 21 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.mb.gov.ct.tr) yayınlanmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 21 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her

